

ERITYINEN EUROBAROMETER 569

Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus

Eurobarometri-raportti

Marraskuu 2025

Kyselyä on pyytänyt Euroopan komissio, työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto (EMPL), ja sitä on koordinoanut Euroopan komissio, viestinnän pääosasto (COMM:n ”Public Opinion & Citizens Engagement” -yksikkö).

Tämä asiakirja ei edusta Euroopan komission näkemystä. Sen sisältämät tulkinnat ja mielipiteet ovat yksinomaan kirjoittajien omia.

Hankkeen nimi

Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus – Raportti

Kieliversio

FI

Media/määrä

PDF Web

Luettelon numero

KE-01-26-025-FI-N

ISBN

978-92-68-37337-8

DOI

10.2767/1737362

© Euroopan unioni, 2026

Komission uudelleenkäyttöpolitiikka pannaan täytäntöön komission asiakirjojen uudelleenkäytöstä 12 päivänä joulukuuta 2011 annetulla komission päätöksellä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Ellei toisin mainita, tämän asiakirjan uudelleenkäyttö on sallittua Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) -lisenssillä (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tämä tarkoittaa, että uudelleenkäyttö on sallittua edellyttäen, että asianmukainen hyvitys annetaan ja mahdolliset muutokset ilmoitetaan.

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

*Eŭropo
Demokratio
Esperanto*

Pierre Dieumegardin laatima asiakirja [Europokune-Europe Together-](#) ja [Europe Democracy -esperantoa varten](#).

Tämän ”väliaikaisen” asiakirjan tarkoituksena on antaa yhä useammalle Euroopan unionin kansalaiselle mahdollisuus tutustua Euroopan unionin tuottamiin (ja verovaroin rahoitettuihin) asiakirjoihin.

Jos käännöksiä ei ole, kansalaiset suljetaan pois keskustelusta.

Tämä asiakirja ”Eurobarometer” [oli olemassa vain englanniksi pdf-tiedostona](#). Alkuperäisestä tiedostosta loimme Libre Office -ohjelmiston valmisteleman odt-tiedoston konekäännöstä varten muille kielille. Tulokset ovat nyt [saatavilla kaikilla virallisilla kielillä](#).

On toivottavaa, että tärkeiden asiakirjojen kääntäminen siirtyy EU:n hallinnolle. ”Tärkeät asiakirjat” eivät ole pelkästään lakeja ja asetuksia vaan myös tärkeitä tietoja, joita tarvitaan tietoon perustuvien päätösten tekemiseksi yhdessä.

Jotta voisimme keskustella yhteisestä tulevaisuudestamme yhdessä ja mahdollistaa luotettavat käännökset, kansainvälinen esperanto olisi erittäin hyödyllinen sen yksinkertaisuuden, säännöllisyyden ja tarkkuuden vuoksi.

Ota yhteyttä:

[Kontakti nin-Ek! Eŭropo kune! \(englanniksi\)](#)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sisältö

Johdanto.....	4
Johdanto.....	5
Menetelmät.....	6
Keskeiset havainnot.....	7
I Ammatillisen koulutuksen työmarkkinatulokset.....	9
1. Ammatillinen koulutus luo työpaikkoja, joilla on suuri kysyntä.....	10
2. Ammatillinen koulutus johtaa hyvin palkattuihin työpaikkoihin.....	13
3. Laajemmat käsitykset työmarkkinoista.....	16
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä.....	20
1. Yleiskuva ammatillisesta koulutuksesta maassa.....	21
2. Oppimisen laatu.....	24
3. Opetushenkilöstön laatu.....	27
4. Infrastruktuurin laatu.....	29
5. Tekniset erityisaidot.....	32
6. Muita oppimismahdollisuuksia.....	35
7. Ammatillisen koulutuksen suositukset nuorille.....	44
III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu.....	51
1. Vertaileva kuva ammatillisesta koulutuksesta verrattuna yleissivistävään koulutukseen.....	52
2. Kokemus ammatillisesta koulutuksesta vaikuttaa ammatillisen koulutuksen valintaan.....	60
IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet.....	68
1. Muihin kuin teknisiin taitoihin liittyvät haasteet.....	69
2. Ohjaukseen ja sukupuolistereotypioihin liittyvät haasteet.....	75
3. Tulevat haasteet.....	98
Päätelmä.....	100
Huomautukset.....	103
Tekniset eritelvät.....	105
Vastausprosentit.....	107
Haastattelutila maittain.....	108
Virhemarginaalit.....	109
Kyselylomake.....	110

Johdanto

Johdanto

Tämä erityiseurobarometri 569 on Euroopan komission työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosaston tilaama kattava tutkimus, joka toteutettiin marraskuussa 2025. Tässä kertomuksessa tarkastellaan ammatillisen peruskoulutuksen houkuttelevuutta ja annetaan tietoa kansalaisten näkemyksistä ja kokemuksista eri jäsenvaltioissa. Ellei toisin mainita, tutkimuksessa keskitytään ammatilliseen peruskoulutukseen (toisin sanoen toisen asteen ammatillisiin ohjelmiin). Tässä kertomuksessa ammatillisella koulutuksella tarkoitetaan näitä alustavia ohjelmia, ellei nimenomaisesti toisin mainita, esimerkiksi keskusteltaessa korkea-asteen tai keskiasteen jälkeisen ammatillisen koulutuksen väylistä.

Euroopan unioni on asettanut etusijalle ammatillisen koulutuksen vahvistamisen useilla koordinoituilla poliittisilla aloitteilla. Kööpenhaminan prosessi on vuodesta 2002 lähtien tarjonnut puitteet ammatillista koulutusta koskevalle eurooppalaiselle yhteistyölle, jonka tavoitteena on parantaa ammatillisen koulutuksen järjestelmien laatua, avoimuutta, liikkuvuutta ja houkuttelevuutta kaikkialla Euroopassa.¹ Ammatillisesta koulutuksesta vuonna 2020 annetussa neuvoston suosituksessa vahvistettiin tältä pohjalta EU:n tason periaatteet, joissa korostetaan ketteryyttä, työmarkkinoiden reagointikykyä, korkeaa laatua ja työssäoppimista.²

Näitä toimia on vahvistettu poliittisilla sitoumuksilla, kuten Osnabrückin julistuksella (2020)³ ja Herningin⁴ julistuksella (2025), jotka jäsenvaltioiden, ehdokas- ja ETA-maiden, eurooppalaisten työmarkkinaosapuolten ja Euroopan komission ammatillisen koulutuksen ministerit ovat hyväksyneet. Herningin julistuksessa vahvistetaan sitoumus koordinoita toimia, joilla ammatillisesta koulutuksesta tehdään houkuttelevampaa, sen laatu paranee ja se vastaa paremmin työmarkkinoiden tarpeita.

Vaikka näissä toimintakehyksissä esitetään selkeät tavoitteet, niillä ei poisteta jäljellä olevia merkittäviä haasteita. Kysely osoittaa, että vaikka kaksi kolmasosaa eurooppalaisista suhtautuu ammatilliseen koulutukseen myönteisesti ja tunnustaa sen vahvuudet työhön liittyvien taitojen opettamisessa, kolme neljäsosaa vastaajista

katsoo, että yleissivistävällä koulutuksella on myönteisempi kuva. Sukupuolistereotyytiat jatkuvat ja rajoittavat reittivalintoja: yli puolet eurooppalaisista (55 prosenttia) katsoo, että STEM-aineisiin liittyvät ammatillisen koulutuksen alat soveltuvat paremmin miehille, ja yli puolet (57 prosenttia) uskoo, että hoiva- tai palvelualojen ammatillisessa koulutuksessa olevat miehet kohtaavat usein sosiaalista leimaantumista tai tuomitsemista.

Raportissa annetaan yksityiskohtainen käsitys siitä, miten eurooppalaiset kokevat ammatillisen koulutuksen, mukaan lukien sen laatu, saavutettavuus, merkityksellisyys työmarkkinoiden kannalta ja sosiaaliset tekijät, jotka vaikuttavat ihmisten koulutusvalintoihin, sekä ammatilliseen koulutukseen johtavien työpaikkojen houkuttelevuus. Tulokset toimivat arvokkaana resurssina poliittisille päättäjille, sidosryhmille ja suurelle yleisölle ja tarjoavat näkemyksiä alueista, jotka vaativat huomiota ja parantamista. Ratkaisemalla tässä kertomuksessa yksilöidyt haasteet jäsenvaltiot voivat yhteistyössä EU:n kanssa ottaa merkittäviä askelia kohti sitä, että ammatillisesta koulutuksesta tehdään todellinen ensimmäisen valinnan polku, joka vastaa sekä yksilöllisiä toiveita että työmarkkinoiden tarpeita.

Tämän 2025 -tutkimuksen päätavoitteet ovat seuraavat:

- Arvioidaan yleisön käsityksiä ammatillisen koulutuksen laadusta, mukaan lukien opetusstandardit, infrastruktuuri (eli fyysiset ja digitaaliset laitteet, joihin oppijoilla on pääsy) ja oppimistulokset.
- Tutkitaan ammatillisen koulutuksen väylien tunnettuutta ja saavutettavuutta, mukaan lukien tiedottaminen sekä liikkuvuus- ja jatkokoulutusmahdollisuudet
- Ymmärtää nuorten koulutusvalintoihin vaikuttavia tekijöitä sekä opettajien, vanhempien ja ikätovereiden ohjauksen roolia
- Tutkitaan käsityksiä ammatillisen koulutuksen merkityksestä työmarkkinoiden kannalta, mukaan lukien työpaikkojen kysyntä, palkkataso, sosiaalinen asema ja tuleva kestävyys
- Tunnistaa sukupuolistereotyyioita ja -harhoja, jotka muokkaavat yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen väylien välisiä valintoja
- Verrataan jäsenvaltioiden asenteita ammatilliseen koulutukseen, jotta voidaan tunnistaa parhaita käytäntöjä ja aloja, jotka edellyttävät kohdennettuja toimia

1 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/copenhagen-declaration>

2 <https://www.cedefop.europa.eu/en/content/council-recommendation-24-november-2020-vocational-education-and-training-vet-sustainable>

3 https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf

4 <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/media/23xla4rt/herning>

Menetelmät

Tämä ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta koskeva erityiseurobarometri 569 on osa Eurobarometri-aaltoa 104,2, ja se toteutettiin marraskuussa 2025. Eri sosiaalisista ja demografisista ryhmistä haastateltiin noin 26 453 vastaajaa asianmukaisella kansallisella kielellä. Kyselyn tilasi Euroopan komissio, työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosasto (EMPL).

Menetelmänä käytettiin viestinnän pääosaston toteuttamia vakionuotoisia Eurobarometri-tutkimuksia ("Yleinen mielipide ja mielipide, kansalaisten osallistuminen" -yksikkö).⁵ Haastattelut toteutettiin kasvokkain joko fyysisesti kodeissa tai videoyhteyden välityksellä asianmukaisella kansallisella kielellä. Etävideohaastattelut ("online face-to-face" tai CAVI, Computer Assisted Video Interviewing), jotka toteutettiin vain Tšekissä, Tanskassa, Maltalla ja Suomessa. Tämän kertomuksen liitteenä on tekninen muistio Verian-verkoston jäsenlaitosten suorittamista haastatteluista.

Haluamme kiittää kaikkia Euroopan unionin kansalaisia, jotka ovat tarjonneet aikaa osallistua tähän kyselyyn.

Ilman heidän aktiivista osallistumistaan tämä tutkimus ei olisi ollut mahdollinen.

Huomautus: Tässä kertomuksessa EU-maihin viitataan niiden virallisilla lyhenteillä seuraavasti:

Belgia	BE	Liettua	LT
Bulgaria	BG	Luxemburg	LU
Tšekki	CZ	Unkari	HU
Tanska	DK	Malta	MT
Saksa	DE	Alankomaat	NL
Viro	EE	Itävalta	AT
Irlanti	IE	Puola	PL
Kreikka	EL	Portugali	PT
Espanja	ES	Romania	RO
Ranska	FR	Slovenia	SI
Kroatia	HR	Slovakia	SK
Italia	IT	Suomi	FI
Kyproksen tasavalta	CY*	Ruotsi	SE
Latvia	LV		
Euroopan unioni – 27 jäsenvaltion painotettu keskiarvo			EU27

* Kypros on yksi Euroopan unionin 27 jäsenvaltiosta. Yhteisön säännösten soveltaminen on kuitenkin keskeytetty siinä osassa maata, joka ei ole Kyproksen tasavallan hallituksen määräysvallassa. Käytännön syistä ainoastaan Kyproksen tasavallan hallituksen hallinnassa olevassa maan osassa suoritettut haastattelut kuuluvat luokkaan "CY" ja EU27:n keskiarvoon.

5 Eurobarometrin metodologiset lähestymistavat:
<https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

Keskeiset havainnot

Ammatillista koulutusta pidetään laadukkaana ja työn kannalta merkityksellisenä, ja sitä suositellaan yleisimmin koulutusväylänä, vaikka yleissivistävä koulutus säilyttää myönteisemmän kuvan

- Kaksi kolmesta eurooppalaisesta (67 %) kokee ammatillisen koulutuksen myönteiseksi omassa maassaan ja 73 % uskoo ammatillisen koulutuksen tarjoavan laadukasta oppimista.
- Ammatillisen koulutuksen uskotaan opettavan työhön liittyviä teknisiä taitoja (85 % vastaajista), työllistävän päteviä opettajia (79 %) ja tarjoavan pääsyn nykyaikaiseen infrastruktuuriin (78 %).
- Yli puolella (52 prosentilla) itsenäisistä ammatinharjoittajista on ammatillinen koulutus, mikä korostaa tämän kehityspolun merkitystä itsenäisen ammatinharjoittamisen ja yritysten perustamisen tukemisessa.
- Kaksi kolmasosaa (67 %) uskoo, että ammatillinen koulutus tarjoaa väylän yliopisto-opintoihin, ja samansuuruisten lukujen mukaan se tarjoaa mahdollisuuksia opiskella ulkomailla.
- Viisi kymmenestä eurooppalaisesta suosittelisi ammatillista koulutusta toisen asteen koulutuksen valitseville nuorille, kun taas alle neljä kymmenestä (39 %) suosittelisi yleissivistävää koulutusta. Korkea-asteen koulutuksessa suositellaan myös korkeampia ammatillisia väyliä (52 %) kuin akateemisia väyliä (35 %).
- Kolme neljäsosaa vastaajista (75 %) katsoo kuitenkin, että yleissivistävällä koulutuksella on myönteisempi kuva kuin ammatillisella koulutuksella, ja yli kahdeksan kymmenestä (82 %) uskoo, että parhaiten suorituvia ohjataan pois ammatillisista väylistä.

Työn ja tulojen tarve on tärkein tekijä ammatillisen koulutuksen valinnassa

- Yli puolet eurooppalaisista (53 %) mainitsee, että tarve saada työtä ja ansaita nopeasti rahaa on tärkein tekijä, joka vaikuttaa nuorten ammatillisen koulutuksen valintaan, ja se on johtava tekijä 24 jäsenvaltiossa.
- Vanhempien neuvonta (35 %) on vaikuttavampaa kuin opettajien ohjaus (28 %), kun taas ammatillisen koulutuksen (16 %) ja sosiaalisen median (14 %)

arvostuksella on paljon vähemmän painoarvoa. Tämä viittaa siihen, että ammatillisen koulutuksen asemaa julkisessa keskustelussa voidaan nostaa huomattavasti.

- Joka viides eurooppalainen (21 %) pitää yrittäjäksi tai itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtymistä yhtenä tärkeimmistä ammatillisen koulutuksen valintaan vaikuttavista tekijöistä.

Ammatilliseen koulutukseen liittyvät työpaikat, joiden katsotaan olevan kysytyjä, hyvin palkattuja ja vihreitä

- Yli kahdeksan kymmenestä (82 %) eurooppalaisesta katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot luovat työpaikkoja, joille on suurta kysyntää.
- Kaksi kolmasosaa (66 prosenttia) katsoo, että ammatillinen koulutus johtaa hyvin palkattuihin työpaikkoihin.
- Kaksi kolmasosaa (63 %) eurooppalaisista katsoo, että ammatillinen koulutus johtaa vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin.

Näkemykset eroavat perus- ja pehmeistä taidoista ja osallistavuudesta

- Puolet eurooppalaisista katsoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmissa ei opeteta riittävästi perustaitoja, kuten lukutaitoa tai digitaalista lukutaitoa, eikä monialaisia taitoja, kuten viestintää tai kriittistä ajattelua.
- Kaksi kolmasosaa eurooppalaisista katsoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia, jotta niillä voidaan tukea esteitä kohtaavia oppijoita, vaikka näkemykset vaihtelevat huomattavasti eri jäsenvaltioissa.

Sukupolvien välinen kuilu muovaa sitä, miten ammatillinen koulutus koetaan ja miten sitä suositellaan

- 15-24-vuotiaat nuoret sanovat todennäköisemmin, että opettajat ja opinto-ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuolten eriarvoisuuteen ennen kuin opiskelijat valitsevat yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä. Tämä käsitys on yleinen 62 prosentilla tästä nuorimmasta ikäryhmästä verrattuna 52 prosenttiin 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista.

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
Keskeiset havainnot

- Nuorempien vastaajien osuus ammatilliseen koulutukseen osallistumisesta on pienempi (46 %) kuin 25-54-vuotiaiden (52-53 %), ja he ovat taipuvaisempia suosittelemaan yleissivistävää ammatillista koulutusta (53 %) verrattuna yli 55-vuotiaiden 33 %:iin.
- Vastaajat, jotka lopettivat opintonsa 20-vuotiaana tai sitä vanhemmalla iällä, suosittlevat kuitenkin harvemmin ammatillisia koulutusväyliä (43 %) kuin 16-19-vuotiaat (58 %).

Sukupuolistereotyytiat ovat yleisiä koulutuspolussa ja kenttävalinnoissa

- Yli puolet eurooppalaisista katsoo, että STEM-aloihin liittyvät ammatillisen koulutuksen alat soveltuvat paremmin miehille, mutta jäsenvaltioiden välillä on suuria eroja: Unkarin ja Slovakian 86 prosentista Ruotsin vain 15 prosenttiin.
- Noin seitsemän kymmenestä vastaajasta (71 prosenttia) uskoo, että teknisistä aineista kiinnostuneet naiset ohjataan yleissivistävään koulutukseen, kun taas lähes seitsemän kymmenestä (69 prosenttia) sanoo, että naiset saavat vähemmän kannustusta STEM-aineisiin liittyvään ammatilliseen koulutukseen kuin miehet.
- Seitsemän kymmenestä eurooppalaisesta sanoo, että miehet, jotka eivät ole korkeasti koulutettuja, kohtaavat enemmän paineita kuin naiset valita ammatillinen koulutus yleissivistävän koulutuksen sijaan.
- Yli puolet (57 %) sanoo, että hoiva- tai* palvelualaan liittyvillä ammatillisen koulutuksen aloilla olevat miehet kohtaavat sosiaalista leimautumista, mikä paljastaa kummankin sukupuolen polkuvalintoihin liittyviä rajoitteita.

I Ammatillisen koulutuksen työmarkkinatulokset

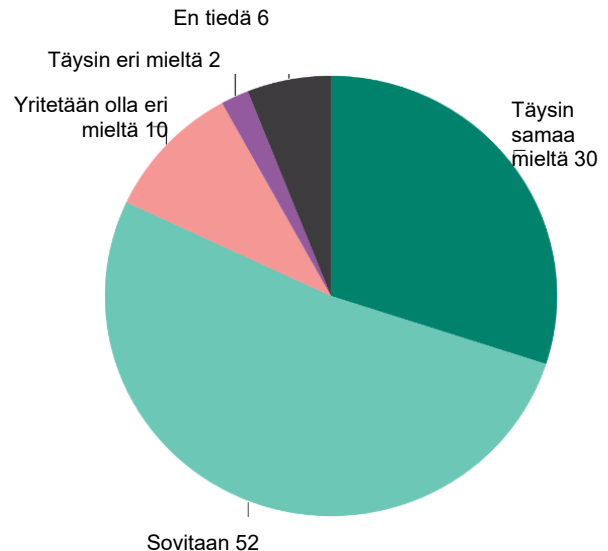
1. Ammatillinen koulutus luo työpaikkoja, joilla on suuri kysyntä

Yli kahdeksan kymmenestä EU:n kansalaisesta katsoo, että ammatillinen koulutus johtaa työpaikkoihin, joilla on suuri kysyntä työmarkkinoilla

Koko Euroopan unionissa 82 prosenttia vastaajista katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat työpaikkoihin, joilla on suuri kysyntä heidän kotimaansa työmarkkinoilla, mukaan lukien 30 prosenttia vastaajista, jotka ovat vahvasti samaa mieltä väittämästä, ja 52 prosenttia vastaajista, jotka ovat yleensä samaa mieltä.⁶ Vain 12 prosenttia on eri mieltä, kun taas 6 prosenttia ei tiedä.

Tätä laajaa havaintoa voidaan verrata ajan mittaan, ja yhteisymmärrys on kasvanut verrattuna vuoden 2011 tuloksiin; i n vuoden 2016 Cedefop-tutkimuksessa (EU28) 86 prosenttia vastaajista uskoi, että ammatillisessa koulutuksessa olevat oppivat työnantajien tarvitsemia taitoja.⁷ Ammatillista koulutusta koskevassa vuoden 2011 Eurobarometri-tutkimuksessa (EU27) puolestaan todettiin, että 73 prosenttia vastaajista uskoi ammatillisen koulutuksen johtavan ammatteihin, joilla on suuri kysyntä työmarkkinoilla.⁸

Q38.4: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot johtavat työpaikkoihin, joilla on suuri kysyntä työmarkkinoilla [MAASI] (EU27) (%)

6 Q38.4. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat työpaikkoihin, joilla on suuri kysyntä työmarkkinoilla (MAA).

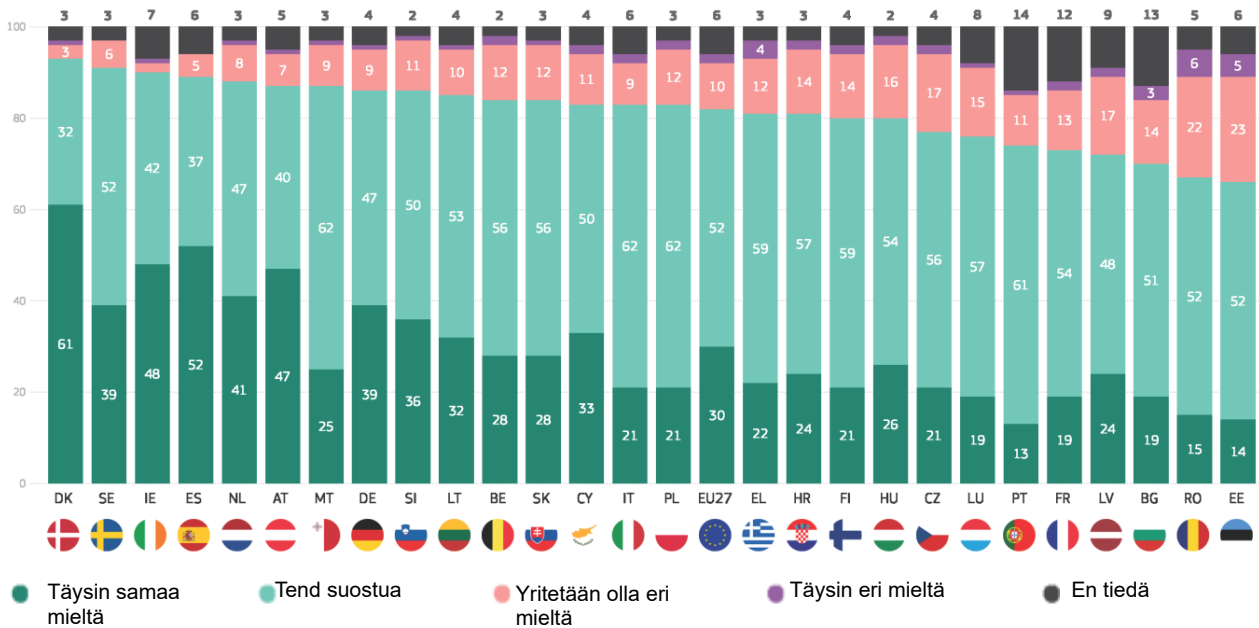
7 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Kysymysten sanamuoto poikkeaa nykyisestä tutkimuksesta: "Seuraavat lausumat koskevat työpaikkoja, joita ihmiset voivat saada toisen asteen ammatillisen koulutuksen jälkeen. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä kunkin kanssa? – Ammatillisessa koulutuksessa olevat oppivat taitoja, joita työnantajat tarvitsevat maassasi"

8 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. QA10.11. Kysymysten sanamuoto eroaa nykyisestä tutkimuksesta ja viittaa ammatilliseen koulutukseen laajasti eikä varsinaiseen ammatilliseen peruskoulutukseen: "Ilmoittakaa minulle, missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillinen koulutus johtaa ammatteihin, jotka ovat erittäin kysyttyjä työmarkkinoilla."

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
I Ammatillisen koulutuksen työmarkkinatulokset

Tässä kyselyssä näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten yhteisymmärrystä saavutettiin Tanskassa (93 %), Ruotsissa (91 %) ja Irlannissa (90 %). Alhaisimmat osuudet ovat Virossa (66 %), Romaniassa (67 %) ja Bulgariassa (70 %). 19 jäsenvaltiossa vähintään kahdeksan kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat työpaikkoihin, joilla on suuri kysyntä työmarkkinoilla.

QB8.4. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä:- Ammatillisen koulutuksen pätevyys johtaa työpaikkoihin, joilla on suuri kysyntä työmarkkinoilla (MAA) (%)

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus

I Ammatillisen koulutuksen työmarkkinatulokset

Mielipiteet siitä, missä määrin ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat työpaikkoihin, joilla on suuri kysyntä, vaihtelevat sosiodemografisten ja asenteisiin liittyvien tekijöiden mukaan seuraavasti:

- 88 prosenttia vastaajista katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat erittäin kysyttyihin työpaikkoihin.
- Yhteisymmärrys on yleisempää niiden vastaajien keskuudessa, jotka uskovat nuorten saavan riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista (88 %), kuin niiden vastaajien keskuudessa, jotka eivät usko saavansa tietoa (75 %).
- Sosio-ammattillisissa luokissa on joitakin eroja: 85 prosenttia johtajista uskoo, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat kysyntää vaativiin työpaikkoihin, kun taas 79 prosenttia kotitalouksista,⁹ työttömistä vastaajista ja opiskelijoista uskoo niiden johtavan kysyntää vaativiin työpaikkoihin.
- Vastaajat, jotka lopettivat opintonsa 20-vuotiaana tai sitä myöhemmin, uskovat todennäköisimmin, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat erittäin kysyttyihin työpaikkoihin (84 %). Seuraavaksi yleisimpiä ovat 16-19-vuotiaat (82 %) ja enintään 15-vuotiaat (77 %).
- Vastaajien ikä vaihtelee vain vähän. Osuus, joka on samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat korkean kysynnän työpaikkoihin, on suurin 40-54-vuotiaista (83 prosenttia), laski vain hieman 82 prosenttiin 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista, 81 prosenttiin 25-39-vuotiaista ja 79 prosenttiin 15-24-vuotiaista vastaajista.
- Sukupuoleen perustuvissa käsityksissä on vain vähäisiä eroja.
- Erot niiden välillä, jotka ovat itse osallistuneet ammatilliseen koulutukseen, ja niiden välillä, jotka eivät ole osallistuneet, ovat myös marginaalisia.

QB8.4 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatilliset perustutkinnot johtavat työpaikkoihin, joilla on suuri kysyntä työmarkkinoilla (MAA) (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	82	12	6
Sukupuoli			
Mies	83	12	5
Nainen	81	13	6
Ikä			
15-24	79	16	5
25-39	81	14	5
40-54	83	12	5
>=55	82	11	7
Koulutus (loppu)			
<=15	77	11	
16-19	82	13	5
>=20	84	11	5
Opiskelee edelleen	79	14	7
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	81	14	5
Johtajat	85	11	4
Muut valkoiset kaulukset	83	13	4
Manuaaliset työntekijät	83	12	5
Talohenkilöt	79	14	7
Työttömät	79	15	6
Eläkkeellä	81	11	8
Opiskelijat	79	15	6
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	82	12	6
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	81	13	6
Suuri kaupunki	84	11	5
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	88	9	3
Negatiivinen	74	21	5
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	84	12	4
Ei	80	13	7

⁹ Talon henkilöillä tarkoitetaan henkilöitä, jotka ovat vastuussa tavanomaisesta ostosten tekemisestä ja kodinhoidosta tai joilla ei ole nykyistä ammattia tai jotka eivät työskentele.

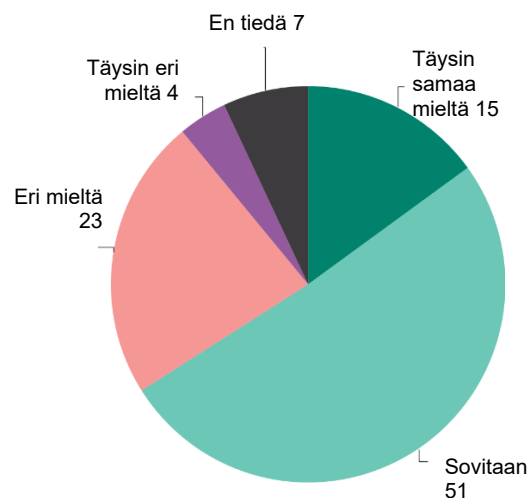
2. Ammatillinen koulutus johtaa hyvin palkattuihin työpaikkoihin

Kaksi kolmasosaa EU:n kansalaisista katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat hyvin palkattuihin työpaikkoihin

Euroopan unionissa 66 prosenttia vastaajista katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat hyvin palkattuihin työpaikkoihin, joista 15 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 51 prosenttia on samaa mieltä.¹⁰ Noin neljännes vastaajista (27 prosenttia) on eri mieltä tästä väittämästä, kun taas 7 prosenttia ei tiedä sitä.

Tätä tulosta voidaan verrata aiempiin tutkimuksiin, ja niiden vastaajien osuus, jotka ovat samaa mieltä tästä väittämästä, on kasvanut: vuonna 2016 tehdyssä Cedefopin tutkimuksessa (EU28) todettiin, että 60 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä, että ammatillinen koulutus johti hyvin palkattuihin --työpaikkoihin,¹¹ kun taas vuonna 2011 tehdyssä ammatillisen koulutuksen Eurobarometri-tutkimuksessa (EU27) 55 prosenttia oli sitä mieltä, että ammatillinen koulutus johti hyvin palkattuihin työpaikkoihin.¹²

QB8.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat hyvin palkattuihin työpaikkoihin (EU27) (%)

10 QB8.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillinen koulutus johtaa hyvin palkattuihin työpaikkoihin.

11 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28. Kysymysten sanamuoto poikkeaa nykyisestä tutkimuksesta: "Seuraavat lausunnot koskevat työpaikkoja, joita ihmiset voivat saada toisen asteen ammatillisen koulutuksen jälkeen. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä kunkin kanssa? — Ammatillinen koulutus johtaa hyvin palkattuihin työpaikkoihin."

12 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Kysymysten sanamuoto eroaa nykyisestä tutkimuksesta, ja niissä käytetään termiä "ammatillinen koulutus" tekemättä eroa ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen välillä. QA10.9: "Ammatillinen koulutus johtaa hyvin palkattuihin työpaikkoihin".

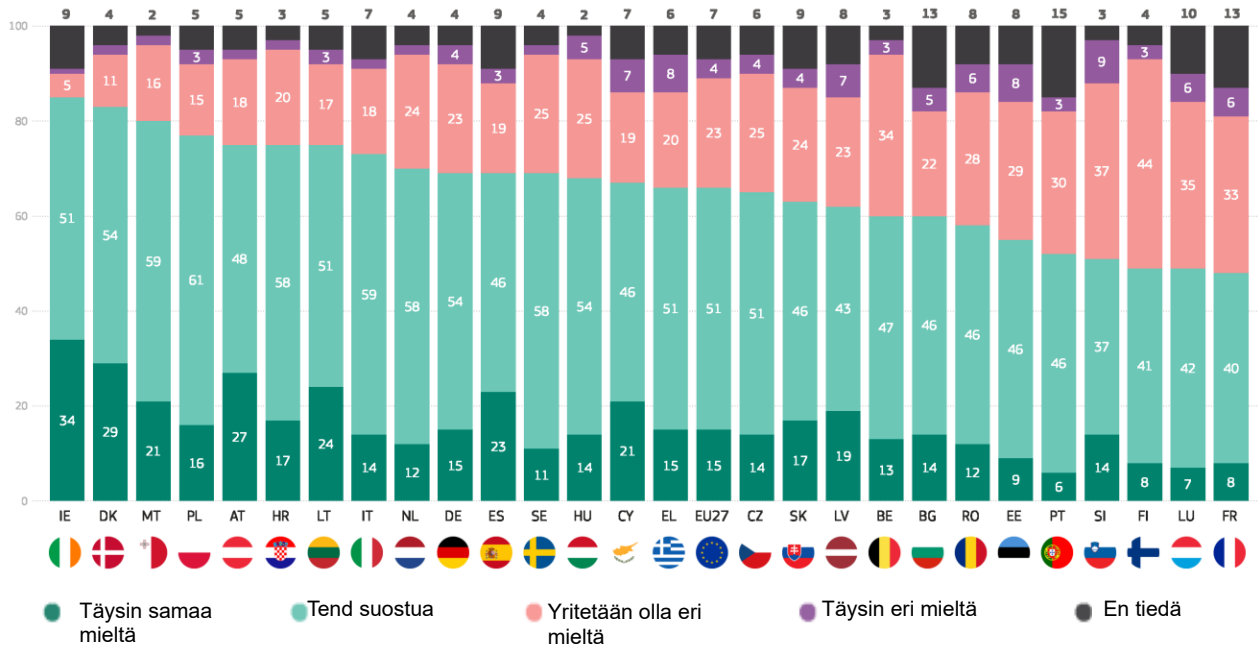
Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
I Ammatillisen koulutuksen työmarkkinatulokset

Tässä kyselyssä tämä tulos heijastuu edelleen ammatillisen koulutuksen osallistumismalleihin: Itsenäisten ammatinharjoittajien osuus ammatilliseen koulutukseen osallistumisesta oli suurin (52 %), mikä viittaa vahvaan yhteyteen ammatillisen koulutuksen väylien ja yrittäjäurien välillä (ks. III.2 jakso, jossa käsitellään ammatilliseen koulutukseen osallistumisen malleja sosioammatillisten luokkien mukaan).

Vähintään puolet vastaajista 24 jäsenvaltiossa katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat hyvin palkattuihin työpaikkoihin.

Näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Irlannissa (85 %), Tanskassa (83 %) ja Maltassa (80 %). Alhaisimmat tasot ovat Ranskassa (48 %)

QB8.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä:- Ammatillisen peruskoulutuksen laatu johtaa hyvin palkattuihin työpaikkoihin (%)

sekä Luxemburgissa ja Suomessa (molemmat 49 %).

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
I Ammatillisen koulutuksen työmarkkinatulokset

Mielipiteet siitä, missä määrin ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat hyvin palkattuihin työpaikkoihin, vaihtelevat sosiodemografisten ja asenteisiin liittyvien tekijöiden mukaan seuraavasti:

- 75 prosenttia vastaajista katsoo, että ammatillinen koulutus johtaa hyvin palkattuihin työpaikkoihin, ja 50 prosenttia vastaajista ilmoittaa suhtautuvansa ammatilliseen koulutukseen myönteisesti omassa maassaan.
- Sosio-ammattiryhmien välillä on joitakin silmiinpistäviä eroja: 68 prosenttia valkoisista kauluksista ja 67 prosenttia ruumiillisen työn tekijöistä katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat hyvin palkattuihin työpaikkoihin, kun työttömistä vastaajista vastaava osuus on 60 prosenttia.
- Vastaajat, jotka ovat päättäneet koulutuksensa 16-19-vuotiaana, ovat todennäköisemmin samaa mieltä tästä väittämästä (68 %) kuin vastaajat, jotka ovat päättäneet koulutuksensa 15-vuotiaana tai nuorempana tai jotka ovat päättäneet sen 20-vuotiaana tai myöhemmin (64 ja 65 %).
- Usko siihen, että ammatillinen koulutus johtaa hyvin palkattuihin työpaikkoihin, vaihtelee hieman iän mukaan: 67 prosenttia 40-vuotiaista ja sitä vanhemmista (40-54-vuotiaista, 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista) ja 65 prosenttia 25-39-vuotiaista 63 prosenttiin 15-24-vuotiaista vastaajista.

QB8.2 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat hyvin palkattuihin työpaikkoihin (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	66	27	7
Sukupuoli			
Mies	67	27	6
Nainen	64	28	8
Ikä			
15-24	63	31	6
25-39	65	29	6
40-54	67	28	5
>=55	67	24	9
Koulutus (loppu)			
<=15	64	24	12
16-19	68	26	6
>=20	65	29	6
Opiskelee edelleen	59	33	8
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	65	30	5
Johtajat	66	28	6
Muut valkoiset kaulukset	68	27	5
Manuaaliset työntekijät	67	27	6
Talohenkilöt	62	28	10
Työttömät	60	33	7
Eläkkeellä	66	24	10
Opiskelijat	62	31	7
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	65	28	7
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	66	27	7
Suuri kaupunki	66	27	7
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	75	20	5
Negatiivinen	50	44	6
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	68	28	4
Ei	64	27	9

3. Laajemmat käsitykset työmarkkinoista

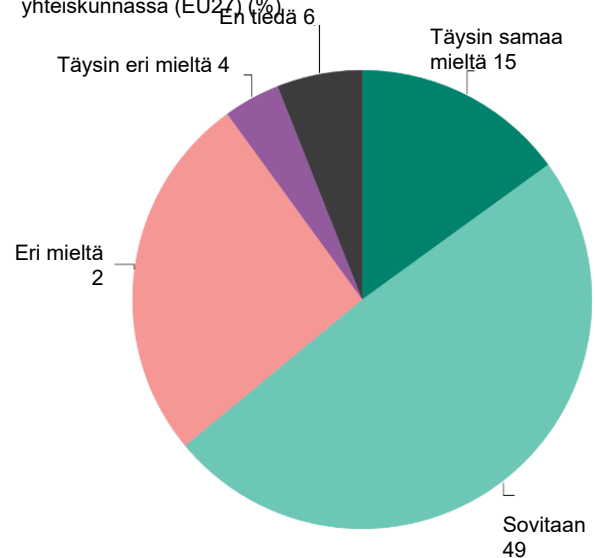
Noin kaksi kolmasosaa EU:n kansalaisista sanoo, että ammatillinen koulutus johtaa työpaikkoihin, joita arvostetaan suuresti yhteiskunnassa.

Kaikkialla Euroopan unionissa 64 prosenttia EU:n kansalaisista katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat yhteiskunnassa erittäin arvostettuihin työpaikkoihin. Näistä 15 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 49 prosenttia on samaa mieltä.¹³ Lähes kolmannes on eri mieltä (30 prosenttia), kun taas 6 prosenttia ei tiedä. Tämä merkitsee yleisen yhteisymmärryksen lisääntymistä vuoteen 2016 verrattuna, jolloin 60 prosenttia vastaajista uskoi ammatillisen koulutuksen johtavan kotimaassaan erittäin arvostettuihin työpaikkoihin.¹⁴

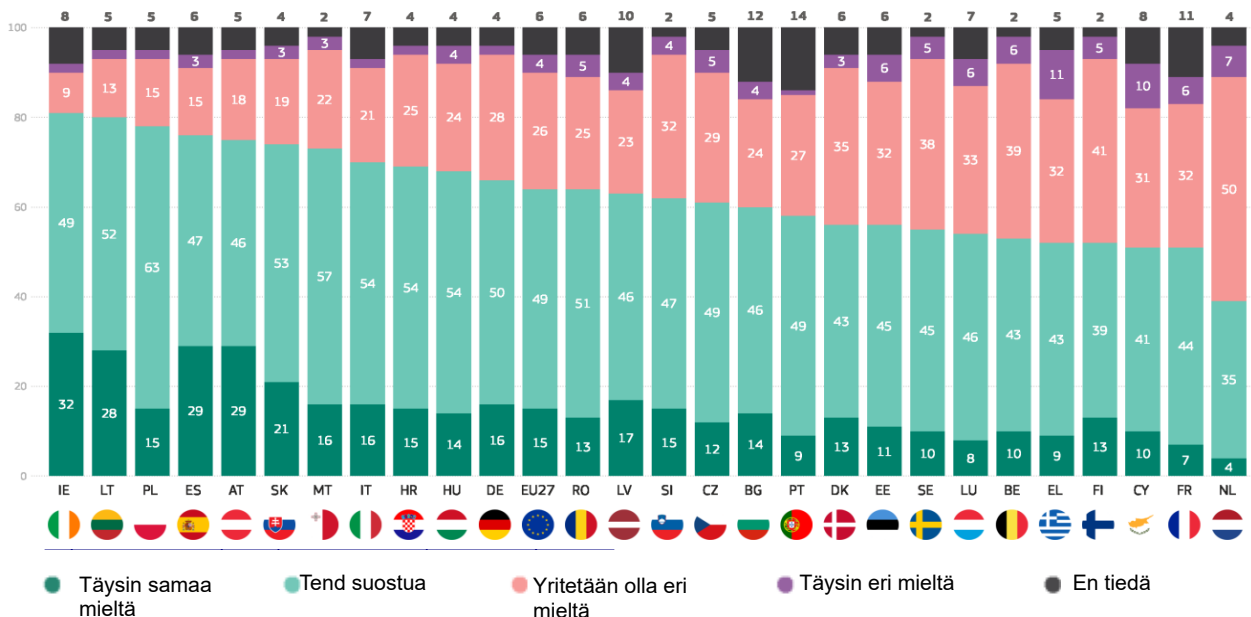
Tässä kyselyssä vähintään puolet 26 jäsenvaltion vastaajista oli yhtä mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat yhteiskunnassa erittäin arvostettuihin työpaikkoihin.

Näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Irlannissa (81 %), Liettuassa (80 %) ja Puolassa (78 %). Alhaisimmat osuudet ovat Alankomaissa (39 %) sekä Ranskassa ja Kyproksessa (molemmissa 51 %).

QB8.3: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot johtavat työpaikkoihin, joita arvostetaan suuresti yhteiskunnassa (EU27) (%)

QB8.3. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Ammatillinen koulutus johtaa työpaikkoihin, joita arvostetaan yhteiskunnassa suuresti (%)

Legend: Täysin samaa mieltä, Tend suostua, Yritetään olla eri mieltä, Täysin eri mieltä, En tiedä

uutisyhteisö kysymyksen sanamuoto on muuttanut muotoaan vuonna 2016: "Seuraavat lausunnot koskevat työpaikkoja, joita ihmiset voivat saada toisen asteen ammatillisen koulutuksen jälkeen. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä kunkin kanssa? – Ammatillinen koulutus johtaa maassasi erittäin arvostettuihin työpaikkoihin"

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus

I Ammatillisen koulutuksen työmarkkinatulokset

Mielipiteet siitä, missä määrin ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat yhteiskunnassa erittäin arvostettuihin työpaikkoihin, vaihtelevat sosiodemografisten ja asenteisiin liittyvien tekijöiden mukaan seuraavasti:

- Ammatillisen koulutuksen käsityksellä on jälleen merkittävä vaikutus tuloksiin. Yli kolme neljäsosaa vastaajista (76 %), joiden mielestä käsitys ammatillisesta koulutuksesta on myönteinen, on samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus johtaa yhteiskunnassa erittäin arvostettuihin työpaikkoihin, kun taas vain 42 prosenttia katsoo, että ammatillisella koulutuksella on kielteinen imago.
- Ammattiryhmien välillä on joitakin silmiinpistäviä eroja: Manuaalityöntekijöistä ja kotityöntekijöistä 68 prosenttia on samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat arvostettuihin työpaikkoihin, kun opiskelijoiden vastaava osuus on 57 prosenttia.
- Tämä käsitys heikkenee iän laskiessa 67 prosentista vähintään 55-vuotiaista 65 prosenttiin 40-54-vuotiaista, 63 prosenttiin 25-39-vuotiaista ja 58 prosenttiin 15-24-vuotiaista.
- Vastaajat, jotka ovat päättäneet koulutuksensa 16-19 vuoden iässä, ovat todennäköisimmin samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus johtaa arvostettuihin työpaikkoihin (68 %). Seuraavaksi yleisimpiä ovat 15-vuotiaat tai sitä nuoremmat (66 %) ja 20-vuotiaat tai sitä vanhemmat (60 %). Tätä mieltä on 54 prosenttia vastanneista, jotka opiskelevat edelleen.
- Vastaajat, jotka itse osallistuivat ammatilliseen koulutukseen, olivat todennäköisemmin samaa mieltä kuin ne, jotka eivät osallistuneet (68 % vs. 60 %).
- Sukupuolen mukaan ei ole eroja.

Q88.3 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat työpaikkoihin, joita arvostetaan yhteiskunnassa suuresti (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	64	30	6
Sukupuoli			
Mies	64	30	6
Nainen	64	29	7
Ikä			
15-24	58	37	5
25-39	63	32	5
40-54	65	31	4
>=55	67	25	8
Koulutus (loppu)			
<=15	66	22	12
16-19	68	26	6
>=20	60	35	5
Opiskelee edelleen	54	40	6
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	60	35	5
Johtajat	61	34	5
Muut valkoiset kaulukset	66	30	4
Manuaaliset työntekijät	68	27	5
Talohenkilöt	68	25	7
Työttömät	59	34	7
Eläkkeellä	66	25	9
Opiskelijat	57	38	5
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	66	28	6
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	63	31	6
Suuri kaupunki	63	31	6
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	76	20	4
Negatiivinen	42	53	5
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	68	28	4
Ei	60	32	8

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
I Ammatillisen koulutuksen työmarkkinatulokset

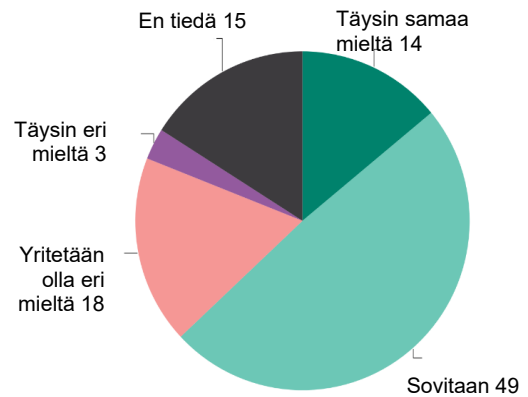
Noin kaksi kolmasosaa EU:n kansalaisista on samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin

Euroopan unionissa 63 prosenttia EU:n kansalaisista on samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin. Näistä 14 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 49 prosenttia on samaa mieltä.¹⁵ Noin joka viides (21 prosenttia) on eri mieltä, kun taas 16 prosenttia ei tiedä.

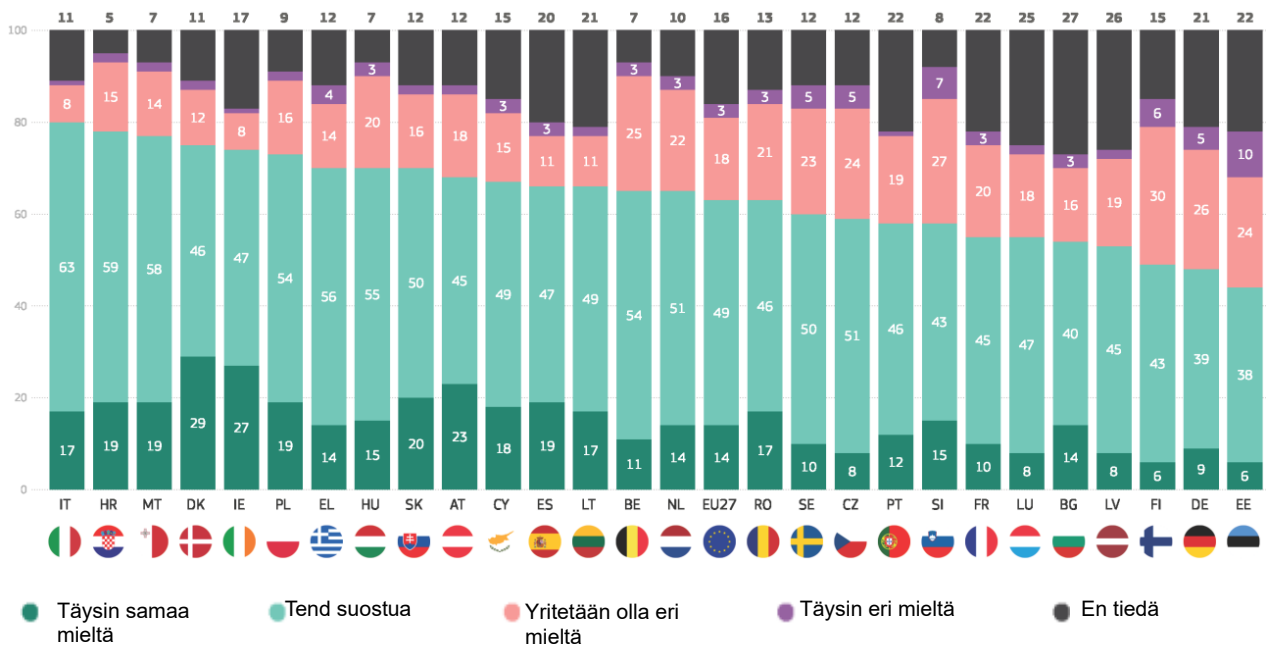
25 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista totesi, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin.

Näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Italiassa (80 %), Kroatiassa (78 %) ja Maltassa (77 %). Alhaisimmat tasot ovat Virossa (44 %), Saksassa (48 %) ja Suomessa (49 %).

QB8.5: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - WET-tutkinnot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin (EU27) (%)

QB8.5. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Ammatillisen peruskoulutuksen määrälliset arviot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin (%)

15 QB8.5. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin.

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
I Ammatillisen koulutuksen työmarkkinatulokset

Mielipiteet siitä, missä määrin ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin, vaihtelevat sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti:

- Vastaajat, jotka suhtautuvat ammatilliseen koulutukseen myönteisesti omassa maassaan, katsovat todennäköisemmin, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin (69 % vs. 53 %).
- Sosio-ammattillisten luokkien välillä on joitakin eroja: toimihenkilöt uskovat todennäköisemmin, että ammatillisen koulutuksen tutkinnot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin (67 %), kun vastaava osuus johtajista ja eläkkeellä olevista vastaajista on 60 prosenttia.
- Vastaajat, joiden koulutus päättyi 16 vuoden iässä tai myöhemmin, luulevat todennäköisemmin ammatillisen koulutuksen johtavan vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin kuin vastaajat, joiden koulutus päättyi 15 vuoden iässä tai aikaisemmin (64 % vs. 58 %).
- Subjektivisessa kaupungistumisessa on eroja: suurten kaupunkien vastaajista 66 prosenttia oli samaa mieltä kuin maaseutualueiden tai kylien vastaajista 61 prosenttia.
- Ikäerot ovat vain marginaalisia. Sopimus siitä, että ammatillinen koulutus johtaa vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin, on vahvin 15–24-vuotiaiden ja 40–54-vuotiaiden ikäryhmissä (65 %) ja seuraavaksi vahvin 25–39-vuotiaiden ryhmässä (64 %). Se on alhaisin 55+-ryhmässä (61 %).

Q88.5 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	63	21	16
Sukupuoli			
Mies	64	21	15
Nainen	62	21	17
Ikä			
15-24	65	25	10
25-39	64	24	12
40-54	65	21	14
>=55	61	18	21
Koulutus (loppu)			
<=15	58	16	26
16-19	64	20	16
>=20	64	23	13
Opiskelee edelleen	63	24	13
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	65	22	13
Johtajat	60	24	16
Muut valkoiset kaulukset	67	21	12
Manuaaliset työntekijät	66	21	13
Talohenkilöt	64	17	19
Työttömät	61	22	17
Eläkkeellä	60	17	23
Opiskelijat	63	26	11
Subjektivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	61	21	18
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	63	21	16
Suuri kaupunki	66	20	14
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	69	18	13
Negatiivinen	53	31	16
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	63	22	15
Ei	63	20	17

II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

1. Yleiskuva ammatillisesta koulutuksesta maassa

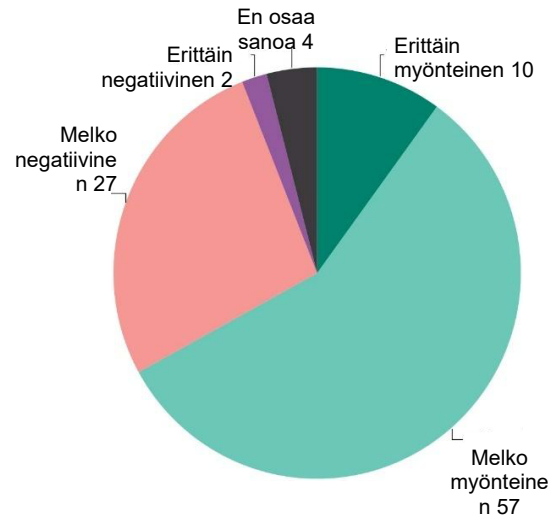
Kaksi kolmasosaa EU:n kansalaisista kokee ammatillisen koulutuksen myönteiseksi omassa maassaan

Kaikkialla Euroopan unionissa 67 prosenttia EU:n kansalaisista katsoo, että ammatillista koulutusta pidetään heidän maassaan myönteisenä. Heistä 10 prosenttia pitää ammatillista koulutusta erittäin myönteisenä ja 57 prosenttia melko myönteisenä.¹⁶ Noin kolme kymmenestä vastaajasta pitää ammatillista koulutusta kielteisenä, 27 prosenttia melko kielteisenä ja 2 prosenttia erittäin kielteisenä. Tulokset ovat suhteellisen vakaita ajan mittaan. Vuonna 2016 tehdyssä Cedefopin tutkimuksessa (EU28) 67 prosenttia vastaajista katsoi, että toisen asteen ammatillisella koulutuksella oli myönteinen kuva heidän maassaan,¹⁷ ja 71 prosenttia vuonna 2011 tehdyssä ammatillista koulutusta koskevassa Eurobarometri-tutkimuksessa (EU27) vastaajista oli samaa mieltä.¹⁸

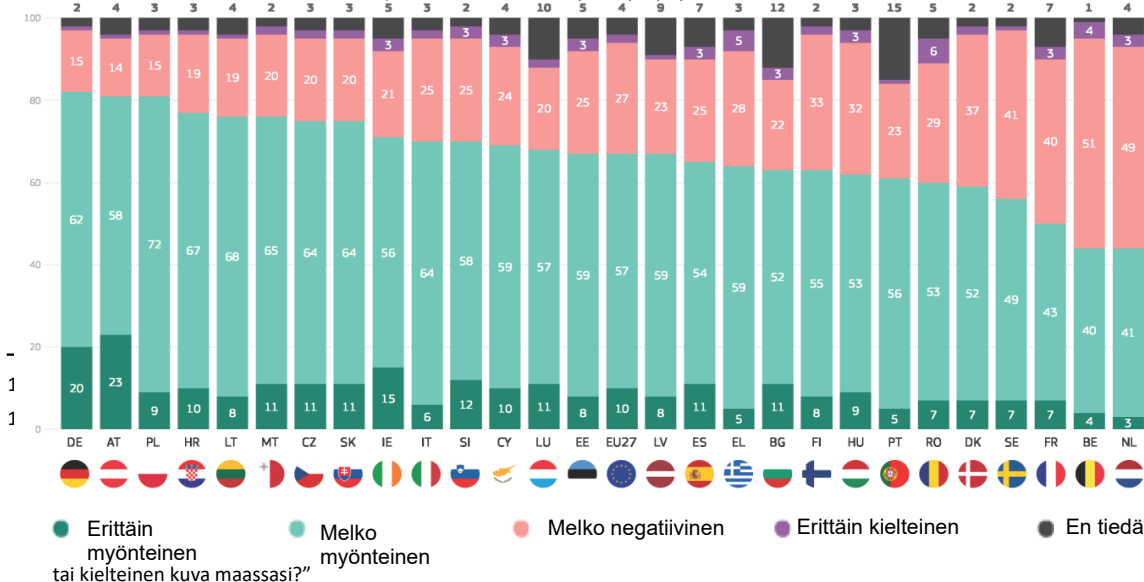
Tässä tutkimuksessa käsitykset ammatillisesta koulutuksesta vaihtelevat huomattavasti EU:n jäsenvaltioiden välillä. Eniten myönteisiä havaintoja saatiin Saksassa (82 %), Itävallassa ja Puolassa (molemmat 81 %), Kroatiassa (77 %) sekä Liettuassa ja Maltassa (molemmat 76 %). Vähiten myönteisiä

havaintoja on Belgiassa ja Alankomaissa (molemmat 44 %), Ranskassa (50 %) ja Ruotsissa (56 %).

QB6: Mitä mieltä olet ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)? (EU27) (%)

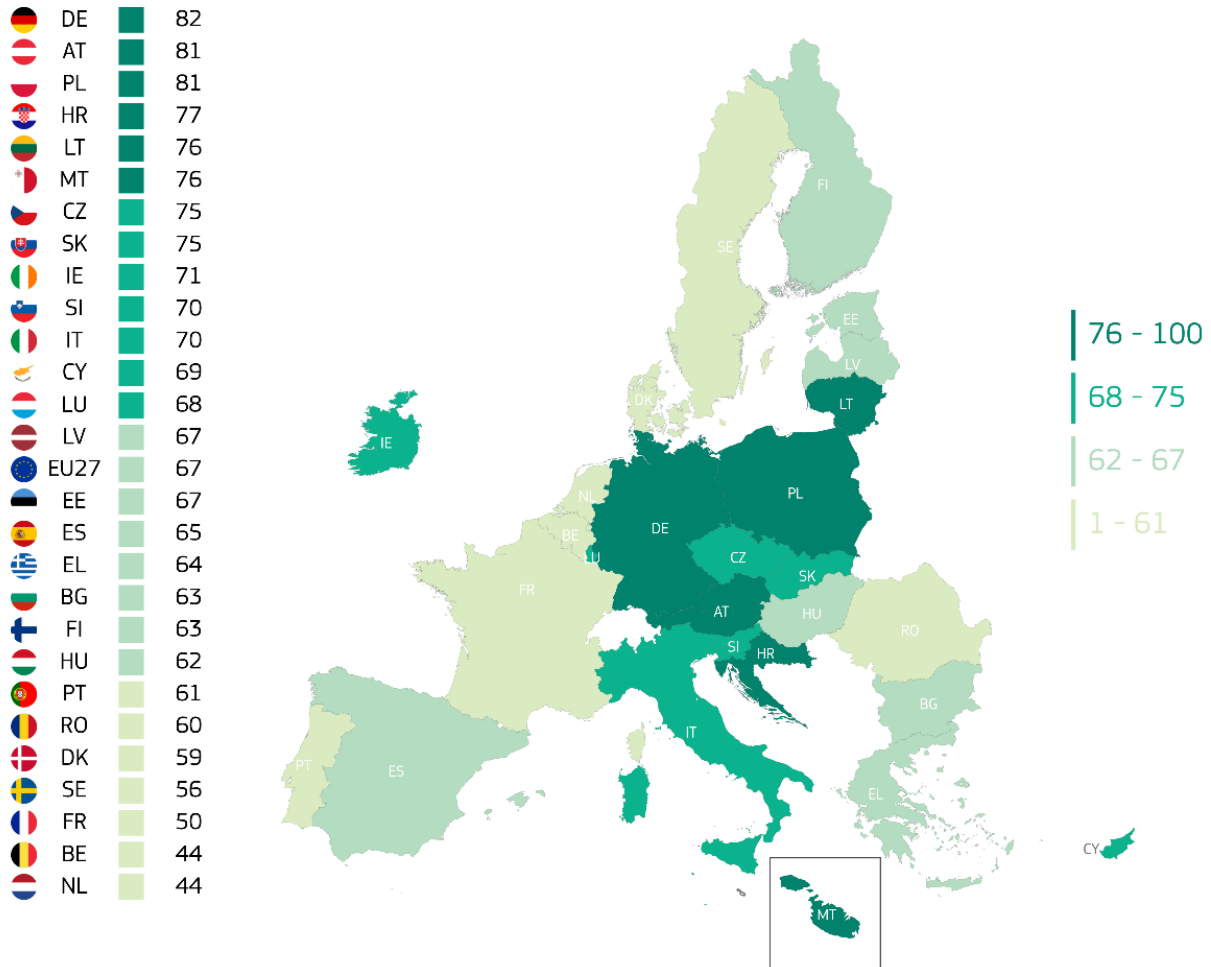
QB6. Mitä mieltä olet ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)? (%)

18 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Kysymysten sanamuoto eroaa nykyisestä tutkimuksesta, ja niissä käytetään termiä "ammatillinen koulutus" tekemättä eroa ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen välillä. QA9: "Oletteko sitä mieltä, että ammatillisella koulutuksella on erittäin myönteinen, melko myönteinen, melko kielteinen tai erittäin kielteinen kuva (MAASSAmme)?"

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

QB6: Mitä mieltä olet ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)? - Myönteinen yhteensä (EU27) (%)

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Ammatillisen peruskoulutuksen tarkastelutavan osalta eurooppalaisten välillä on joitakin sosiodemografisia ja asenne-eroja seuraavasti:

- Myönteiset käsitykset ammatillisesta koulutuksesta ovat paljon yleisempiä niiden vastaajien keskuudessa, joiden mielestä opiskelijat saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista (81 %), kuin niiden vastaajien keskuudessa, joiden mielestä opiskelijat eivät saa riittävästi tietoa (42 %).
- Ne, jotka uskovat ammatillisen koulutuksen tarjoavan laadukasta oppimista, suhtautuvat ammatilliseen koulutukseen todennäköisemmin myönteisesti (76 %) kuin ne, joilla ei ole tällaista näkemystä (42 %).
- Vastaajat, jotka uskovat ammatillisen koulutuksen johtavan hyvin palkattuihin työpaikkoihin, ilmoittavat todennäköisemmin myönteisestä suhtautumisesta ammatilliseen koulutukseen (76 %) kuin ne, jotka eivät sitä tee (50 %).
- Sosio-ammattillisten luokkien välillä on joitakin merkittäviä eroja: Kotitalouksissa asuvat henkilöt, eläkeläiset ja ruumiillisen työn tekijät ovat todennäköisimmin sitä mieltä, että ammatilliseen peruskoulutukseen suhtaudutaan myönteisesti (69–70 prosenttia), kun työttömistä vastaajista vastaava osuus on 60 prosenttia.
- Yli 55-vuotiailla vastaajilla on todennäköisimmin myönteinen kuva ammatillisesta koulutuksesta (68 %), kun vastaava luku 15–24-vuotiailla vastaajilla on 61 %.
- Vastaajat, jotka ovat päättäneet koulutuksensa 16–19-vuotiaina, ovat todennäköisimmin sitä mieltä, että ammatillisen koulutuksen imago on myönteinen (70 %). Vastaajista 64 prosenttia opiskeli vähintään 20-vuotiaina.
- Ihmiset, jotka uskovat, että STEM - -alaan liittyvä ammatillinen koulutus sopii paremmin miehille, suhtautuvat ammatilliseen koulutukseen huomattavasti myönteisemmin kuin ne, joilla ei ole tätä näkemystä (72 prosenttia verrattuna 61 prosenttiin).
- Erot sukupuolen mukaan ovat vähäisiä.

QB6 Mitä mieltä olet ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)?(%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Negatiivinen yhteensä	En tiedä
EU27	67	29	4
Sukupuoli			
Mies	67	29	4
Nainen	66	29	5
Ikä			
15-24	61	36	3
25-39	66	31	3
40-54	67	29	4
>=55	68	26	6
Koulutus (loppu)			
<=15	69	21	10
16-19	70	26	4
>=20	64	33	3
Opiskelee edelleen	60	36	4
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	66	31	3
Johtajat	64	33	3
Muut valkoiset kaulukset	68	30	2
Manuaaliset työntekijät	69	27	4
Talohenkilöt	70	25	5
Työttömät	60	35	5
Eläkkeellä	69	24	7
Opiskelijat	62	35	3
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	69	26	5
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	65	31	4
Suuri kaupunki	67	29	4
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	72	25	3
Ei	62	32	6

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelu II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusta

2. Oppimisen laatu

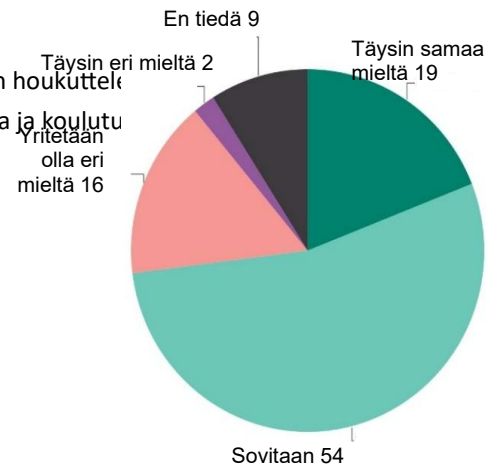
Noin kolme neljäsosaa EU:n kansalaisista katsoo, että ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista

Euroopan unionissa 73 prosenttia vastaajista on samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista. Näistä 19 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 54 prosenttia on samaa mieltä.¹⁹ Vain 18 prosenttia on eri mieltä, kun taas 9 prosenttia ei tiedä.

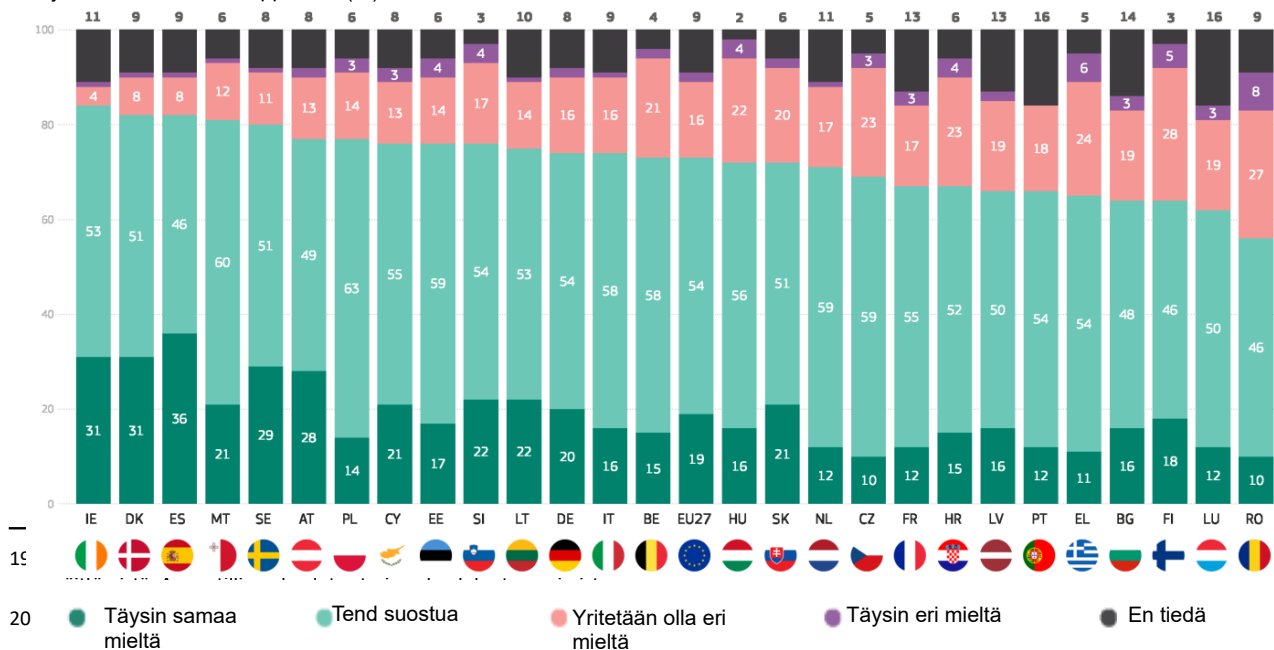
Ammatillista koulutusta koskevassa vuoden 2011 Eurobarometri-tutkimuksessa (EU27) 75 prosenttia vastaajista totesi,²⁰ että ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista, mikä vastaa tarkasti tässä erityiseurobarometrissa havaittuja tuloksia.

Tämänhetkissä kyselytutkimuksissa näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Irlannissa (84 %), Espanjassa ja Tanskassa (molemmissa 82 %) ja Maltassa (81 %). Alhaisimmat osuudet ovat Romaniassa (56 %), Luxemburgissa (62 %) sekä Bulgariassa ja Suomessa (molemmat 64 %). Kaikissa jäsenvaltioissa vähintään puolet vastaajista on samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista.

Huomattava osa vastaajista vastasi "en tiedä". Eniten vastaajia oli Portugalissa ja Luxemburgissa (molemmat 16 %).

QB7.1 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista 111a väittämästä ead1:n kanssa:— Ammatillinen peruskoulutus tarjoaa korkealaatuista oppimista (%)

termiä "ammatillinen koulutus" tekemättä eroa ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen välillä. QA10.1: "Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Ammatillinen koulutus tarjoaa korkealaatuista oppimista.

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Mielipiteet siitä, missä määrin ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista, vaihtelevat sosiodemografisten ja asenteisiin liittyvien tekijöiden mukaan seuraavasti:

- Vastaajat, jotka näkevät ammatillisen koulutuksen myönteisessä valossa, ovat todennäköisemmin samaa mieltä: 82 prosenttia niistä, jotka ilmoittavat, että ammatilliseen koulutukseen suhtaudutaan myönteisesti heidän maassaan, on samaa mieltä lausumasta, kun taas 56 prosenttia niistä, jotka toteavat, että ammatilliseen koulutukseen suhtaudutaan kielteisesti.
- Näkemys, jonka mukaan ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista, on yleisempi niiden vastaajien keskuudessa, joiden mielestä ihmiset saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista (82 %), kuin niiden vastaajien keskuudessa, joiden mielestä näin ei ole (61 %).
- Sosio-ammattillisten ryhmien välillä on joitakin huomattavia eroja, sillä ruumiillisen työn tekijät ovat todennäköisimmin samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa korkealaatuista oppimista (75 prosenttia) verrattuna 68 prosenttiin opiskelijoista.
- Subjekttiiviseen kaupungistumiseen liittyy myös erilaisia vastauksia, sillä 76 prosenttia maaseutualueiden tai kylien vastaajista on samaa mieltä tästä väitteestä, kun taas pienten tai keskikokoisten kaupunkien vastaajista vastaava osuus on 70 prosenttia.
- Iän mukaan on pieniä eroja. 40–55-vuotiaat vastaajat ovat todennäköisimmin samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista (74 %). Tämä luku laskee hieman eli 73 prosenttiin 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista, 72 prosenttiin 25–39-vuotiaista ja 69 prosenttiin 15–24-vuotiaista vastaajista.
- Ikä koulutuksen lopussa on myös pieni rooli. Usko siihen, että ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista, on suurinta 16–19-vuotiailla (74 %), kun vastaava osuus 20 vuotta täyttäneillä oli 73 prosenttia ja 15 vuotta täyttäneillä 71 prosenttia.
- Ammatillista toisen asteen koulutusta suositelleet vastaajat ovat todennäköisemmin samaa mieltä väittämästä (77 %) kuin yleissivistävää toisen asteen koulutusta suositelleet vastaajat (70 %).
- Vastaajat, jotka ovat itse osallistuneet ammatilliseen koulutukseen, ovat todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista (76 %) kuin vastaajat, jotka eivät ole osallistuneet (70 %).

■ Erot käsityksissä sukupuolen mukaan ovat vähäisiä.

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

QB7.1 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillinen peruskoulutus tarjoaa laadukasta oppimista (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	73	18	9
Sukupuoli			
Mies	72	19	9
Nainen	73	18	9
Ikä			
15-24	69	24	7
25-39	72	21	7
40-54	74	19	7
>=55	73	16	11
Koulutus (loppu)			
<=15	71	15	14
16-19	74	18	8
>=20	73	18	9
Opiskelee edelleen	67	23	10
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammattinharjoittajat	71	21	8
Johtajat	72	18	10
Muut valkoiset kaulukset	72	20	8
Manuaaliset työntekijät	75	19	6
Talohenkilöt	70	20	10
Työttömät	70	20	10
Eläkkeellä	73	15	12
Opiskelijat	68	24	8
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	76	16	8
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	70	20	10
Suuri kaupunki	72	20	8
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	82	12	6
Negatiivinen	56	35	9
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	76	18	6
Ei	70	19	11

3. Opetushenkilöstön laatu

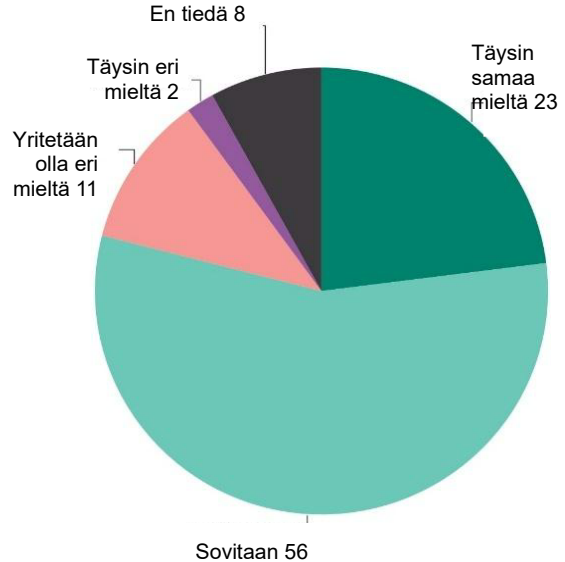
Noin neljä viidestä EU:n kansalaisesta pitää ammatillisen koulutuksen opettajia ja kouluttajia pätevinä

Euroopan unionissa 79 prosenttia EU:n kansalaisista katsoo, että ammatillisen koulutuksen opettajat ja kouluttajat ovat päteviä, mukaan lukien 23 prosenttia, jotka ovat vahvasti samaa mieltä, ja 56 prosenttia, jotka ovat yleensä samaa mieltä.²¹ Useampi kuin yksi kymmenestä vastaajasta on eri mieltä (13 %), kun taas kahdeksan prosenttia ei tiedä.

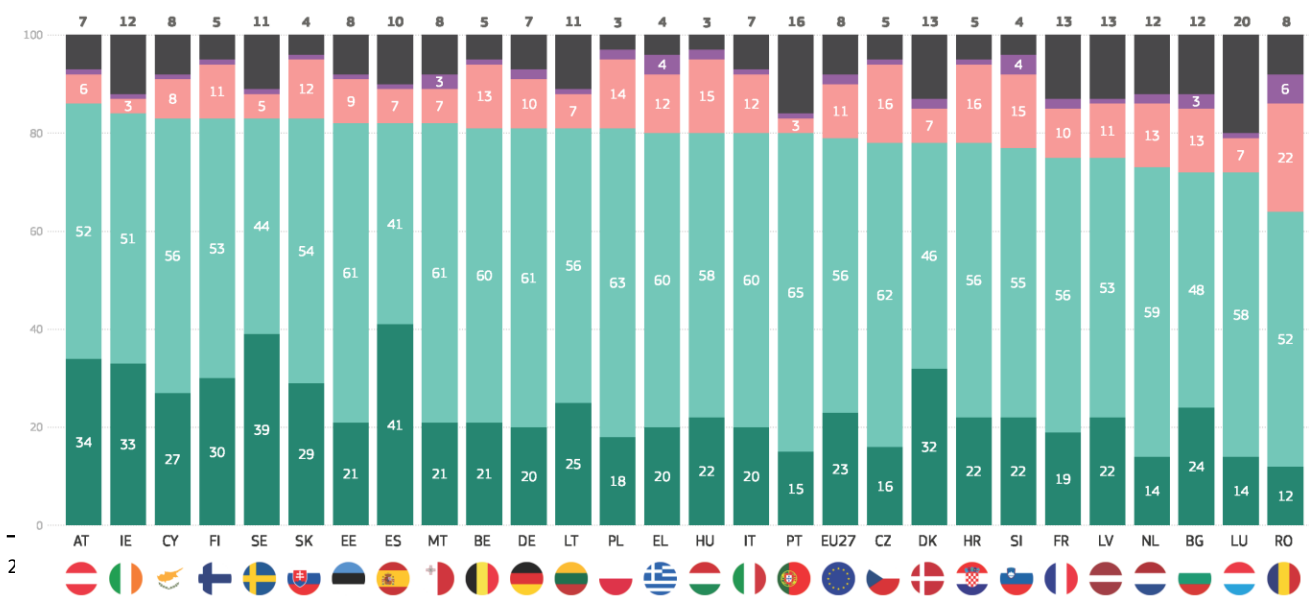
Sopimus on ajan mittaan hieman kasvanut. Ammatillista koulutusta koskevassa vuoden 2011 Eurobarometri-tutkimuksessa (EU27) 76 prosenttia vastaajista oli samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen opettajat ja kouluttajat ovat päteviä.²²

Tässä kyselyssä näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten yhteisymmärrystä saavutettiin Itävallassa (86 %), Irlannissa (84 %) ja Kyproksessa (83 %). Alhaisimmat osuudet ovat Romaniassa (64 %), Bulgariassa ja Luxemburgissa (molemmat 72 %) sekä Alankomaissa (73 %). Kaikissa jäsenvaltioissa vähintään kuusi kymmenestä vastaajasta totesi, että ammatillisen koulutuksen opettajat ja kouluttajat ovat päteviä.

QB7.3: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Ammatillisen peruskoulutuksen opettajat ja kouluttajat ovat päteviä (EU27) (%)

QB7.3 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Ammatillisen peruskoulutuksen opettajat ja kouluttajat ovat päteviä (%)

22 h p
Täysin samaa mieltä Tend suostua Yritetään olla eri mieltä Täysin eri mieltä En tiedä
Sanamäärä eroaa nykyisestä tutkimuksesta ja siinä käytetään termiä "ammatillinen koulutus" tekemättä eroa ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen välillä. QA10.3: "Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Ammatillisen koulutuksen opettajat ja kouluttajat ovat päteviä."

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen opettajat ja kouluttajat ovat päteviä, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti:

- Ne, jotka kokevat ammatillisen koulutuksen myönteisessä valossa, pitävät tätä näkemystä todennäköisemmin: 87 prosenttia verrattuna 67 prosenttiin niiden keskuudessa, joiden mielestä ammatillisella koulutuksella on kielteinen kuva.
- Vastaajat, jotka uskovat, että opiskelijat saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista, ovat paljon todennäköisemmin samaa mieltä (87 %) kuin ne, jotka eivät ole samaa mieltä (69 %).
- Sosiaalis-ammattillisten ryhmien, johtajien ja muiden toimihenkilöiden välillä on joitakin huomattavia eroja, sillä he pitävät tätä näkemystä todennäköisimpänä (molemmat 81 %) verrattuna 74 prosenttiin kotitalouksissa asuvista henkilöistä.
- Koulutuksen päättyessä ikäryhmittäin katsottuna ammatillisen koulutuksen opettajien pätevyys on yleisintä 20 ikävuoden jälkeen koulutuksensa päättäneillä vastaajilla (81 %). Tämä luku on 79 prosenttia niiden osalta, jotka ovat päättäneet koulutuksensa 16–19-vuotiaana, ja 74 prosenttia niiden osalta, jotka ovat päättäneet koulutuksensa 15-vuotiaana tai sitä aiemmin.
- Ikäerot ovat pieniä, sillä 40–54-vuotiaat vastaajat ovat todennäköisimmin samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen opettajat ovat päteviä (81 %), kun taas 77 prosenttia 15–24-vuotiaista vastaajista on päteviä.
- Vastaajat, jotka ovat osallistuneet ammatilliseen koulutukseen, ovat todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen opettajat ovat päteviä (81 %) kuin vastaajat, jotka eivät ole osallistuneet (77 %).
- Sukupuoleen perustuvissa käsityksissä ei ole eroja.

QB7.3 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen peruskoulutuksen opettajat ja kouluttajat ovat päteviä (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	79	13	8
Sukupuoli			
Mies	79	13	8
Nainen	79	13	8
Ikä			
15-24	77	16	7
25-39	80	13	7
40-54	81	12	7
>=55	78	11	11
Koulutus (loppu)			
<=15	74	12	14
16-19	79	14	7
>=20	81	11	8
Opiskelee edelleen	77	15	8
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	79	14	7
Johtajat	81	10	9
Muut valkoiset kaulukset	81	12	7
Manuaaliset työntekijät	80	14	6
Talohenkilöt	74	17	9
Työttömät	75	16	9
Eläkkeellä	77	11	12
Opiskelijat	76	17	7
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	78	13	9
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	78	14	8
Suuri kaupunki	80	12	8
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	87	8	5
Negatiivinen	67	24	9
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	81	13	6
Ei	77	13	10

QB7.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Ammatillinen peruskoulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin fyysisiin ja digitaalisiin infrastruktuureihin (tietokoneet, koneet jne.) (EU27) (%)

II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutus

4. Infrastruktuurin laatu

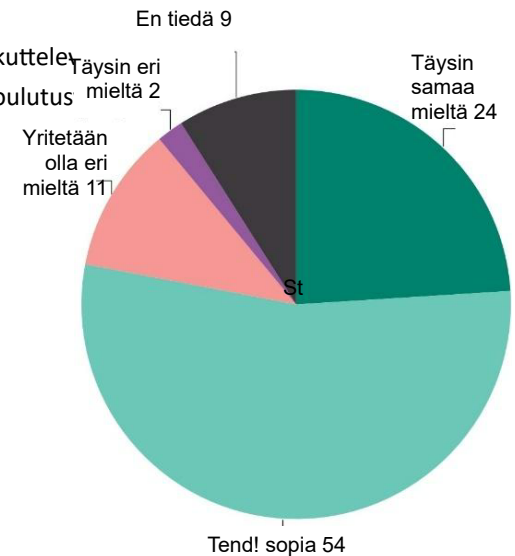
Noin neljä viidestä EU:n kansalaisesta katsoo, että ammatillinen koulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin fyysisiin ja digitaalisiin infrastruktuureihin

Euroopan unionissa 78 prosenttia EU:n kansalaisista on samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin fyysisiin ja digitaalisiin infrastruktuureihin, kuten tietokoneisiin ja koneisiin. Tähän sisältyy 24 prosenttia, jotka ovat vahvasti samaa mieltä, ja 54 prosenttia, jotka ovat taipuvaisia olemaan samaa mieltä. Vain 13 prosenttia on eri mieltä, kun taas 9 prosenttia ei tiedä.²³

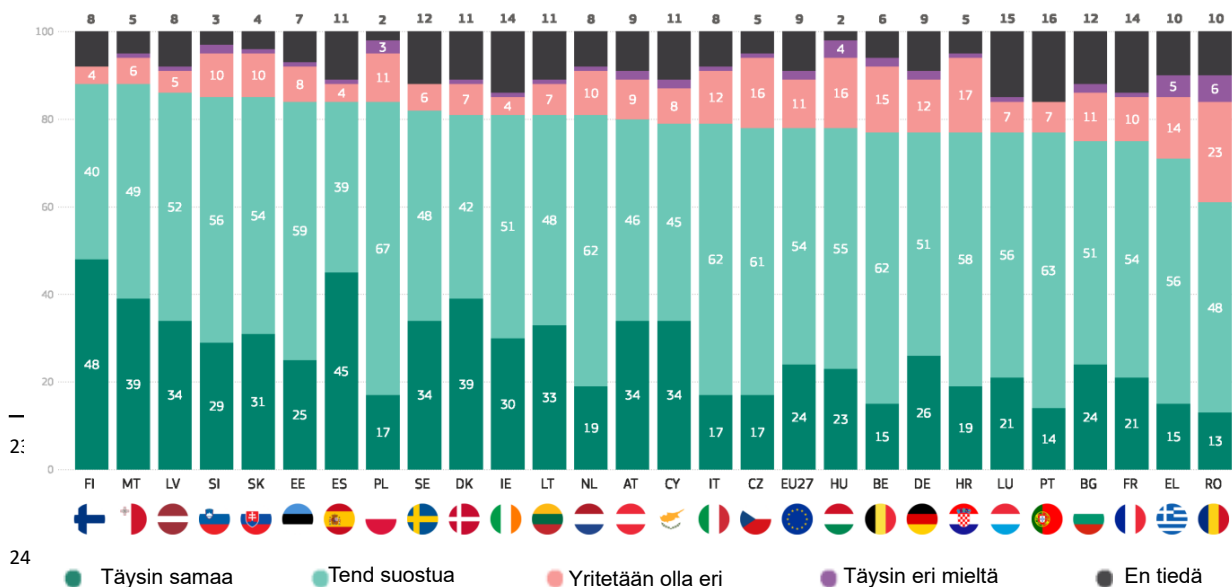
Ammatillista koulutusta koskevassa vuoden 2011 Eurobarometri-tutkimuksessa (EU27) 82 prosenttia vastaajista oli samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa pääsyn tämmentyypisiin nykyaikaisiin²⁴ laitteisiin, mikä on jonkin verran enemmän kuin tässä tutkimuksessa kirjatut 78 prosenttia.

Tässä kyselyssä näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten yhteisymmärrystä saavutettiin Maltassa ja Suomessa (molemmat 88 %) ja Latviassa (86 %). Alhaisimmat osuudet ovat Romaniassa (61 %), Kreikassa (71 %) ja Ranskassa (75 %).

Kaikissa jäsenvaltioissa vähintään kuusi kymmenestä vastaajasta totesi, että ammatillinen koulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin fyysisiin ja digitaalisiin infrastruktuureihin.

QB7.2 kohta. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillinen peruskoulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin fyysisiin ja digitaalisiin infrastruktuureihin (tietokoneet, koneet jne.) (%)

24

■ Täysin samaa mieltä
 ■ Tend suostua
 ■ Yritetään olla eri mieltä
 ■ Täysin eri mieltä
 ■ En tiedä

ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen välillä. QA10.2: "Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Ammatillinen koulutus antaa mahdollisuuden käyttää nykyaikaisia laitteita (tietokoneita, koneita jne.)."

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Se, missä määrin ammatillinen koulutus antaa mahdollisuuden käyttää nykyaikaisia infrastruktuureja, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti:

- Vastaajat, jotka näkevät ammatillisen koulutuksen myönteisessä valossa, ovat todennäköisemmin samaa mieltä: 86 prosenttia ihmisistä, jotka ilmoittavat, että ammatilliseen koulutukseen suhtaudutaan myönteisesti heidän kotimaassaan, tekee niin, kun taas 67 prosenttia niistä, jotka sanovat, että siihen suhtaudutaan kielteisesti.
- Vastaajat, joiden mielestä ihmiset saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista, ovat todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin infrastruktuureihin (87 %) kuin ne, joiden mielestä he eivät saa sitä (70 %).
- Koulutuksen päättyessä ikäryhmittäin tarkasteltuna näkemys, jonka mukaan ammatillinen koulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin fyysisiin ja digitaalisiin infrastruktuureihin, on yleisempi 16 vuotta täyttäneillä (80 %) kuin 15 vuotta täyttäneillä (71 %).
- Sosio-ammattillisten ryhmien välillä on joitakin huomattavia eroja: lausunto sai eniten kannatusta ruumiillisen työn tekijöiltä (81 %) verrattuna 74 prosenttiin kotitalouksissa.
- Ikäryhmittäin 25–39-vuotiaat ja 40–54-vuotiaat vastaajat ovat todennäköisimmin samaa mieltä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin infrastruktuureihin (80–81 %). Tämä luku on 78 prosenttia 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista ja 75 prosenttia 15–24-vuotiaista vastaajista.
- Vastaajat, jotka itse osallistuivat ammatilliseen koulutukseen, uskovat todennäköisemmin, että ammatillinen koulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin infrastruktuureihin (82 %) kuin vastaajat, jotka eivät osallistuneet koulutukseen (76 %).
- Tämä näkemys on hieman yleisempi toisen asteen ammatillista koulutusta suosivien vastaajien keskuudessa (82 %) kuin toisen asteen yleissivistävää koulutusta suosivien vastaajien keskuudessa (77 %).
- Sukupuoleen perustuvissa käsityksissä ei ole eroja.

QB7.2 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillinen peruskoulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin fyysisiin ja digitaalisiin infrastruktuureihin (tietokoneet, koneet jne.) (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	78	13	9
Sukupuoli			
Mies	79	12	9
Nainen	78	12	10
Ikä			
15-24	75	18	7
25-39	80	14	6
40-54	81	12	7
>=55	78	9	13
Koulutus (loppu)			
<=15	71	10	19
16-19	80	12	8
>=20	80	12	8
Opiskelee edelleen	74	16	10
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	78	14	8
Johtajat	80	11	9
Muut valkoiset kaulukset	80	14	6
Manuaaliset työntekijät	81	13	6
Talohenkilöt	74	15	11
Työttömät	76	14	10
Eläkkeellä	77	9	14
Opiskelijat	76	16	8
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	79	12	9
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	78	12	10
Suuri kaupunki	79	12	9
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	86	8	6
Negatiivinen	67	23	10
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	82	12	6
Ei	76	12	12

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

5. Tekniset erityistaidot

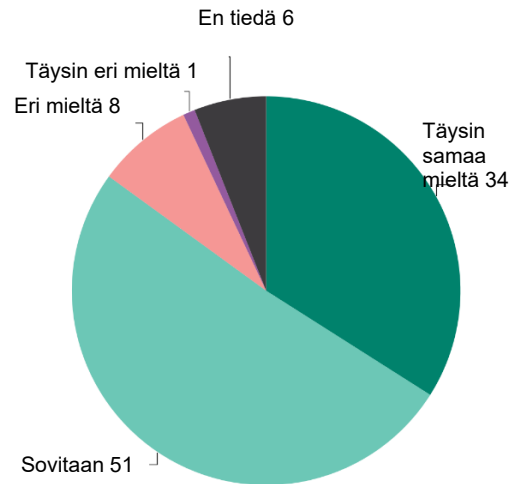
Valtaosa EU:n kansalaisista sanoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmiin osallistuvat oppivat teknisiä erityistaitoja, jotka liittyvät suoraan tiettyihin ammatteihin.

Koko Euroopan unionissa 85 prosenttia vastaajista on samaa mieltä väitteestä, jonka mukaan ammatillisessa koulutuksessa olevat oppivat suoraan tiettyihin ammatteihin liittyviä teknisiä erityistaitoja, mukaan lukien 34 prosenttia vastaajista, jotka ovat vahvasti samaa mieltä, ja 51 prosenttia vastaajista, jotka ovat yleensä samaa mieltä.²⁵ Vähemmän kuin yksi kymmenestä vastaajasta (9 %) on eri mieltä, kun taas 6 prosenttia vastaajista ei tiedä.

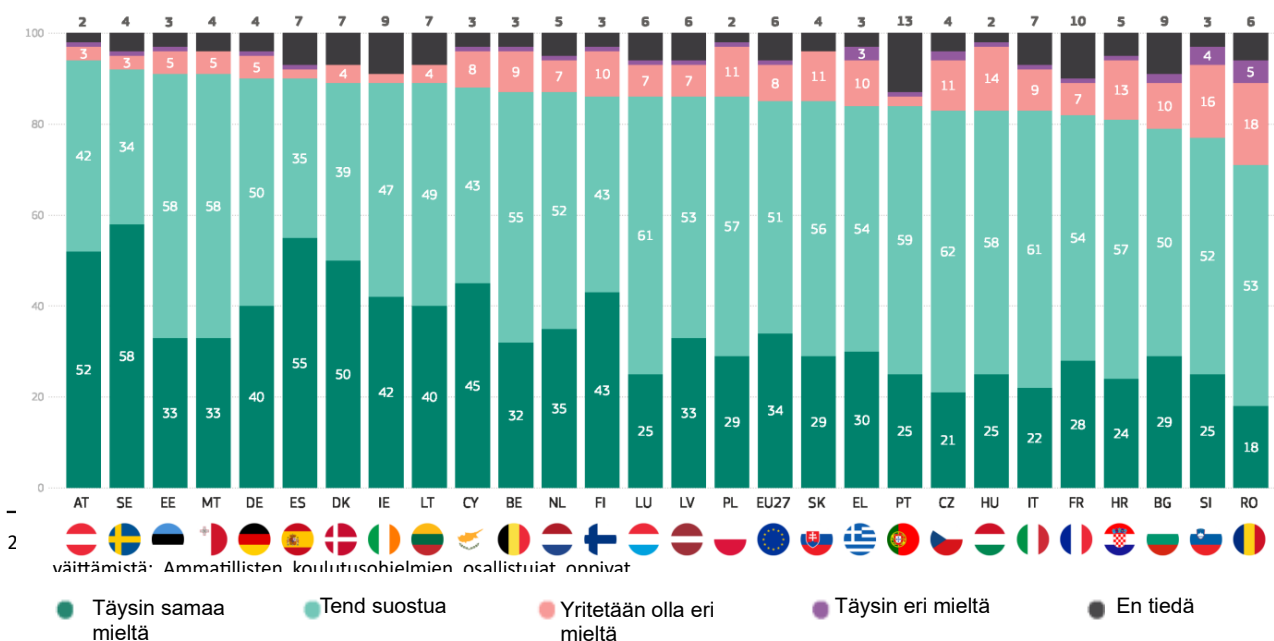
Jäsenvaltiot ovat laajalti yksimielisiä tästä ammatillisen koulutuksen osa-alueesta. Eniten sopimuksia tehtiin Itävallassa (94 %), Ruotsissa (92 %), Maltassa ja Virossa (molemmat 91 %) sekä Saksassa ja Espanjassa (molemmat 90 %). Alhaisimmat luvut ovat Romaniassa (71 %), Sloveniassa (77 %), Bulgariassa (79 %) ja Kroatiassa (81 %), vaikka näissäkin maissa yli seitsemän kymmenestä on samaa mieltä.

Kaikissa jäsenvaltioissa vähintään kaksi kolmasosaa vastaajista sanoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmiin osallistuvat oppivat teknisiä erityistaitoja, jotka liittyvät suoraan tiettyihin ammatteihin.

QB7.8: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisessa peruskoulutuksessa olevat oppivat teknisiä erityistaitoja, jotka liittyvät suoraan tiettyihin ammatteihin (EU27) (%)

QB7.8: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisessa peruskoulutuksessa olevat oppivat teknisiä erityistaitoja, jotka liittyvät suoraan tiettyihin ammatteihin (EU27) (%)

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Se, missä määrin ammatillisen koulutuksen ohjelmissa olevat ihmiset ovat yksimielisiä siitä, että he oppivat suoraan asiaankuuluvia erityistaitoja, vaihtelee sosiodemografisten ja asenteisiin liittyvien tekijöiden mukaan seuraavasti:

- Vastaajat, jotka suhtautuvat ammatilliseen koulutukseen myönteisesti, ovat todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että ammatillisessa koulutuksessa opetetaan asiaankuuluvia teknisiä erityistaitoja: 91 prosenttia niistä, jotka ilmoittavat, että heidän maassaan suhtaudutaan myönteisesti ammatilliseen koulutukseen, tekee niin, kun taas 78 prosenttia niistä, jotka sanovat, että sen imago on kielteinen heidän maassaan.
- Vastaajat, jotka uskovat nuorten saavan riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista, ovat todennäköisemmin samaa mieltä tästä väittämästä (91 %) kuin vastaajat, jotka eivät usko saavansa sitä (80 %).
- Sosio-ammattillisten luokkien välillä on joitakin merkittäviä eroja: johtajat ovat eniten yksimielisiä siitä, että ammatillisessa koulutuksessa olevat oppivat suoraan tiettyihin ammatteihin liittyviä teknisiä erityistaitoja (90 prosenttia) ja kotihenkilöt ovat vähiten yksimielisiä (77 prosenttia).
- Koulutuksen päättyessä ikäryhmittäin katsottuna käsitys, jonka mukaan ammatillinen koulutus opettaa asiaankuuluvia teknisiä erityistaitoja, on yleisin yli 20-vuotiaiden vastaajien keskuudessa (88 %) ja seuraavaksi yleisin 16-19-vuotiaiden vastaajien keskuudessa (86 %). Vastaajat, jotka ovat lopettaneet opintonsa 15-vuotiaana tai sitä nuorempana, jakavat tämän näkemyksen epätodennäköisimmin (80 %).
- Samaa mieltä tästä väitteestä on jatkuvasti kaikissa ikäryhmissä: 88 prosenttia 40-54-vuotiaista vastaajista, 87 prosenttia 25-39-vuotiaista vastaajista, 85 prosenttia 15-24-vuotiaista vastaajista ja 84 prosenttia 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista vastaajista.
- Sukupuoleen perustuvissa käsityksissä ei ole eroja.

QB7.8 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisessa peruskoulutuksessa olevat oppivat teknisiä erityistaitoja, jotka liittyvät suoraan tiettyihin ammatteihin (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	85	9	6
Sukupuoli			
Mies	85	9	6
Nainen	86	8	6
Ikä			
15-24	85	10	5
25-39	87	9	4
40-54	88	8	4
>=55	84	8	8
Koulutus (loppu)			
<=15	80	7	13
16-19	86	9	5
>=20	88	8	4
Opiskelee edelleen	85	9	6
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	86	10	4
Johtajat	90	6	4
Muut valkoiset kaulukset	87	9	4
Manuaaliset työntekijät	86	9	5
Talohenkilöt	77	14	9
Työttömät	83	11	6
Eläkkeellä	84	7	9
Opiskelijat	85	10	5
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	85	9	6
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	85	9	6
Suuri kaupunki	88	7	5
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	91	5	4
Negatiivinen	78	17	5
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	88	8	4
Ei	83	9	8

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutus

6. Muita oppimismahdollisuuksia

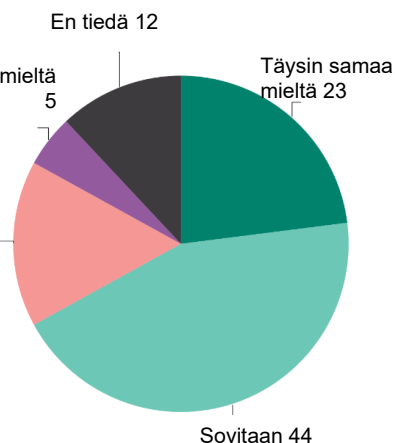
Kaksi kolmasosaa EU:n kansalaisista sanoo, että ammatilliset koulutusohjelmat suorittaneet voivat ilmoittautua yliopisto-opintoihin

Euroopan unionissa 67 prosenttia vastaajista uskoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmia suorittavat henkilöt voivat ilmoittautua yliopisto-opintoihin. Heistä 23 prosenttia on samaa mieltä ja 44 prosenttia on samaa mieltä.²⁶ Joka viides (21 %) on eri mieltä, kun taas 12 % ei tiedä. Käytännössä 72,6 prosenttia toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijoista Euroopan unionissa osallistuu ohjelmiin, jotka tarjoavat suoran pääsyn korkea-asteen koulutukseen.²⁷ Tämä viittaa siihen, että yleinen käsitys kuvastaa pitkälti todellisuutta, vaikkakin sitä aliarvioidaan edelleen jonkin verran, kun otetaan huomioon, että todelliset käyttöasteet ovat hieman korkeampia kuin havaitut.

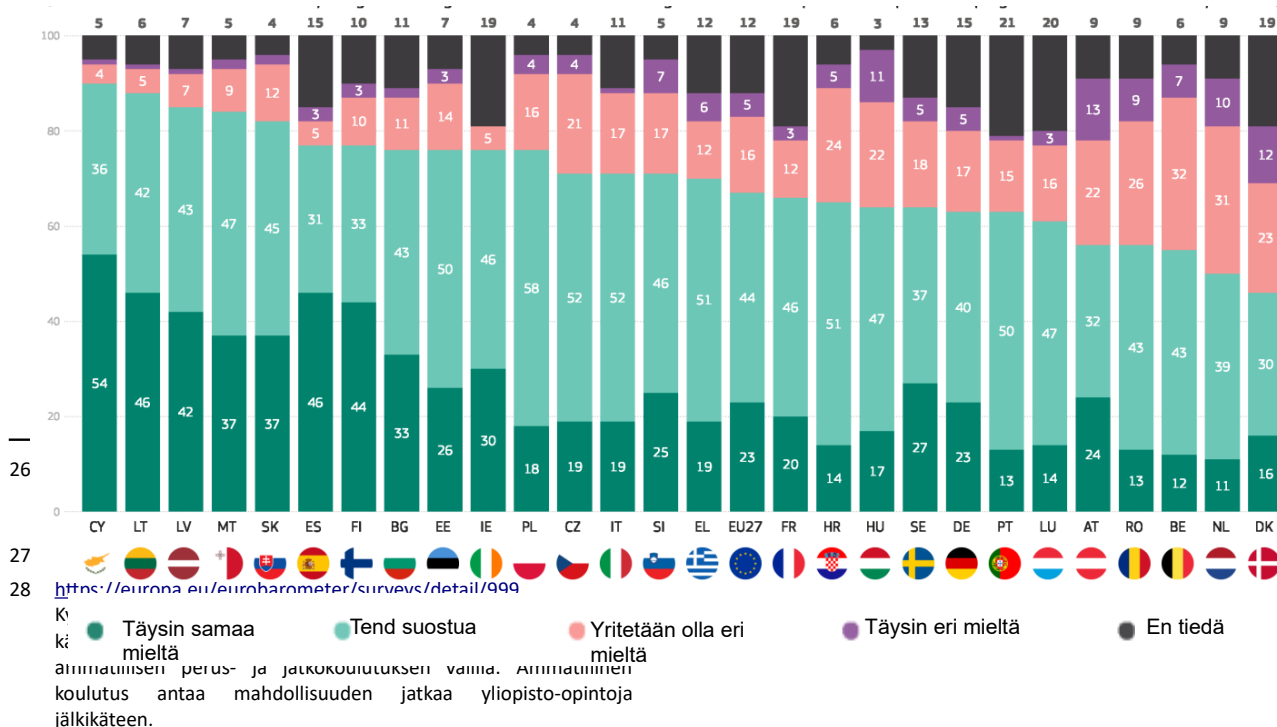
Tämän kysymyksen osalta havaittu tulos on ajan mittaan vakaa. Ammatillista koulutusta koskevassa vuoden 2011 Eurobarometri-tutkimuksessa (EU27) 68 prosenttia vastaajista totesi, että ammatillinen koulutus antaa ihmisille mahdollisuuden jatkaa yliopisto-opintoja myöhemmin.²⁸

Tässä kyselyssä vähintään puolet 26 jäsenvaltion vastaajista ilmoitti, että ammatillisia koulutusohjelmia suorittavat henkilöt voivat ilmoittautua yliopisto-opintoihin.

Näkemykset vaihtelevat hieman. Eniten sopimuksia tehtiin Itävallassa (88 %) ja Latviassa (85 %) Tanskassa (46 %), Alankomaissa (46 %).

QB7.4: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen peruskoulutuksen suorittaneet voivat ilmoittautua yliopisto-opintoihin (EU27) (%)

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että ammatillisia koulutusohjelmia suorittavat henkilöt voivat ilmoittautua yliopisto-opintoihin, vaihtelee sosiodemografisten tekijöiden mukaan seuraavasti.

- Vastaajat, jotka suhtautuvat ammatilliseen koulutukseen myönteisesti, uskovat todennäköisemmin, että ammatillisesta koulutuksesta valmistuneet voivat ilmoittautua yliopisto-opintoihin (74 % verrattuna 57 %:iin niistä, jotka ilmoittavat kielteisistä näkemyksistä).
- 75 prosenttia vastaajista, jotka uskovat nuorten saavan riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista, katsoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmia suorittavat henkilöt voivat ilmoittautua yliopisto-opintoihin, kun taas 62 prosenttia vastaajista ei saa riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista.
- Tämä näkemys heikkenee hieman iän noustessa: 15-24-vuotiaista 71 prosentista vähintään 55-vuotiaisiin 64 prosenttiin.
- Koulutuksen päättyessä ikäryhmittäin yleisin näkemys on, että ammatillisia koulutusohjelmia suorittavat voivat osallistua yliopisto-opintoihin, kun vastaajina ovat vähintään 20-vuotiaat ja 16–19-vuotiaat (69–68 %). Vastaajista 59 prosenttia on vähintään 15-vuotiaita.
- Vastaajat, jotka ovat itse osallistuneet ammatilliseen koulutukseen, ovat myös todennäköisemmin samaa mieltä tästä väitteestä kuin vastaajat, jotka eivät ole osallistuneet siihen (71 % vs. 65 %).
- Sukupuolen mukaan ei ole eroja.

QB7.4 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen peruskoulutuksen suorittaneet voivat ilmoittautua yliopisto-opintoihin (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	67	21	12
Sukupuoli			
Mies	67	21	12
Nainen	67	20	13
Ikä			
15-24	71	21	8
25-39	70	21	9
40-54	69	21	10
>=55	64	19	17
Koulutus (loppu)			
<=15	59	17	24
16-19	68	20	12
>=20	69	22	9
Opiskelee edelleen	71	20	9
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	68	22	10
Johtajat	68	22	10
Muut valkoiset kaulukset	68	23	9
Manuaaliset työntekijät	70	20	10
Talohenkilöt	66	19	15
Työttömät	66	20	14
Eläkkeellä	63	18	19
Opiskelijat	72	20	8
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	66	20	14
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	66	22	12
Suuri kaupunki	71	18	11
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	74	15	11
Negatiivinen	57	33	10
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	71	19	10
Ei	65	21	14

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus

II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylästä

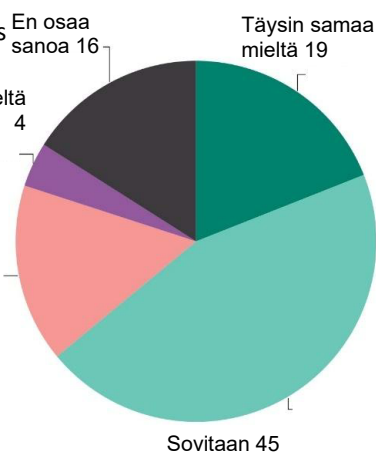
Noin kaksi kolmasosaa EU:n kansalaisista uskoo, että ammatilliseen koulutukseen opiskelevilla on mahdollisuus opiskella ulkomailla osana opintojaan.

Erasmus+ -ohjelmalla tuetaan ammatillisten opiskelijoiden liikkuvuutta, jotta ammatillisen koulutuksen opiskelijat voivat osallistua ulkomailla suoritettaviin opinto- tai harjoittelujaksoihin.²⁹ Euroopan unionissa 64 prosenttia vastaajista katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkintoa opiskelevilla henkilöillä on mahdollisuus opiskella ulkomailla osana opintojaan. Näistä 19 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 45 prosenttia on yleensä samaa mieltä.³⁰ Kaiken kaikkiaan 20 prosenttia on eri mieltä, kun taas 16 prosenttia ei tiedä.

Tietoisuus mahdollisuuksista opiskella ulkomailla ammatillisen koulutuksen tutkinnoilla on lisääntynyt ajan mittaan. Vuonna 2016 tehdyssä Cedefopin tutkimuksessa (EU28) 60 prosenttia vastaajista oli samaa mieltä siitä, että ammatillisessa koulutuksessa olevilla henkilöillä on mahdollisuus opiskella tai työskennellä ulkomailla, 22 prosenttia oli eri mieltä ja 18 prosenttia ei tiennyt.³¹ Ammatillista koulutusta koskevassa vuoden 2011 Eurobarometri-tutkimuksessa (EU27) hieman eri tavoin muotoiltu kysymys osoitti, että 43 prosenttia vastaajista katsoi ammatillisen koulutuksen tarjoavan mahdollisuuksia opiskella ulkomailla.³²

Tässä kyselyssä vähintään puolet vastaajista 25 jäsenvaltiossa uskoo, että ammatillisen koulutuksen tutkintoa opiskelevilla henkilöillä on mahdollisuus opiskella ulkomailla osana opintojaan.

Näkemykset vaihtelevat sopimuksia tehtiin Kyproksessa Slovakiassa (75 %). Alhaisimmalla (45 %), Portugalissa (47 %) ja Alankomaissa (48 %).

29 <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/individuals/trainees/vocational-education-apprenticeships-and-recent-graduates>

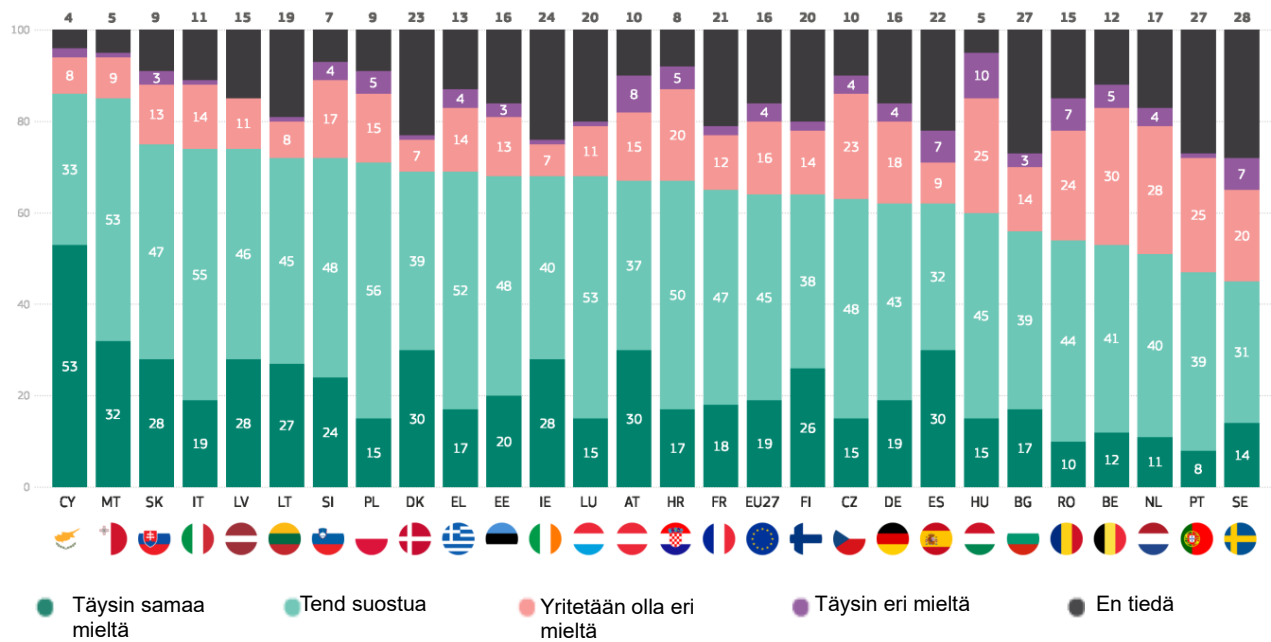
30 QB7.5. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatilliseen koulutukseen opiskelevilla on mahdollisuus opiskella ulkomailla osana opintojaan.

31 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group4&question=Q18T2_Q&answer=Q18T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Kysymysten sanamuoto eroaa nykyisestä tutkimuksesta, jossa keskitytään ulkomailla opiskeluun osana ammatillisen koulutuksen opintoja, kun taas vuoden 2016 tutkimus katsoi opiskelun tai työskentelyn ulkomailla ammatillisen koulutuksen jälkeen. Q19.2: "Seuraavat lausunnot koskevat sitä, mitä toisen asteen ammatillisen koulutuksen jälkeen tapahtuu. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä kunkin kanssa? - Toisen asteen ammatillinen koulutus tarjoaa mahdollisuuksia opiskella tai työskennellä ulkomailla.

32 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Kysymyksen sanamuoto eroaa nykyisestä tutkimuksesta, siinä käytetään termiä "ammatillinen koulutus" tekemättä eroa ammatillisen perus- ja jatkokoulutuksen välillä ja sen sanamuoto on kielteinen. QA10.5: "Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Ammatillinen koulutus ei tarjoa mahdollisuuksia opiskella ulkomailla.

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

QB7.5: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Henkilöillä, jotka opiskelevat ammatilliseen peruskoulutukseen, on mahdollisuus opiskella ulkomailla osana opintojaan (EU27) (%)

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen tutkintoa opiskelevilla henkilöillä on mahdollisuus opiskella ulkomailla, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti.

■ Vastaajat, jotka näkevät ammatillisen koulutuksen myönteisessä valossa, ovat enemmän

todennäköisesti uskovat, että ammatillisen koulutuksen opiskelijoilla on mahdollisuuksia

ulkomailla opiskelu (71 % verrattuna 52 %:iin kielteisen ilmoituksen tehneistä)

havaintoja).

■ Vastaajat, jotka uskovat nuorten saavan riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista, ovat todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen tutkintoa opiskelevilla henkilöillä on mahdollisuus opiskella ulkomailla (72 %) kuin niillä, jotka eivät usko heidän saavan sitä (56 %).

■ Koulutuksen päättyessä ikäryhmittäin yleisin käsitys ammatilliseen koulutukseen opiskelevien mahdollisuuksista opiskella ulkomailla on 16-19-vuotiaiden (65 %) ja vähintään 20-vuotiaiden (64 %) välillä opintonsa päättäneillä vastaajilla. Se on 62 prosenttia niiden joukossa, jotka vielä opiskelevat.

■ Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden mahdollisuus opiskella ulkomailla on hieman yleisempää ammatillista toisen asteen koulutusta suosivien vastaajien keskuudessa (67 %) kuin yleissivistävää toisen asteen koulutusta suosivien vastaajien keskuudessa (63 %).

■ Iän mukaan on vain pieniä eroja.

■ Sukupuolen mukaan ei ole eroja.

QB7.5 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Henkilöillä, jotka opiskelevat ammatilliseen peruskoulutukseen, on mahdollisuus opiskella ulkomailla osana opintojaan (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	64	20	16
Sukupuoli			
Mies	64	20	16
Nainen	64	19	17
Ikä			
15-24			
25-39	65	24	11
40-54	65	22	13
>=55	65	21	14
Koulutus (loppu)			
<=15	59	16	25
16-19	65	19	16
>=20	64	21	15
Opiskelee edelleen	62	25	13
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	67	20	13
Johtajat	63	21	16
Muut valkoiset kaulukset	65	21	14
Manuaaliset työntekijät	66	20	14
Talohenkilöt	62	22	16
Työttömät	60	20	20
Eläkkeellä	62	15	23
Opiskelijat	64	25	11
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	64	19	17
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	64	20	16
Suuri kaupunki	64	20	16
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	71	15	14
Negatiivinen	52	32	16
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	66	20	14
Ei	62	20	18

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

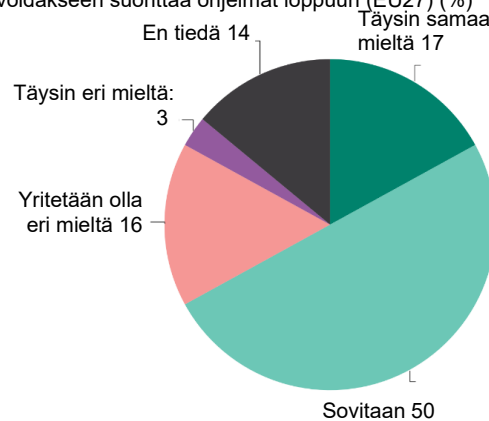
Kaksi kolmasosaa EU:n kansalaisista katsoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia tarjoamaan oppijoille tarvittavaa tukea

Euroopan unionissa 67 prosenttia vastaajista katsoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia sen varmistamiseksi, että oppijat, jotka saattavat kohdata esteitä tietäntyyppisissä oppimisympäristöissä, saavat tukea, jota he tarvitsevat ohjelmien loppuun saattamiseen, mukaan lukien 17 prosenttia, jotka ovat vahvasti samaa mieltä, ja 50 prosenttia, jotka ovat yleensä samaa mieltä.³³ Noin joka viides (19 prosenttia) on eri mieltä, kun taas 14 prosenttia ei tiedä.

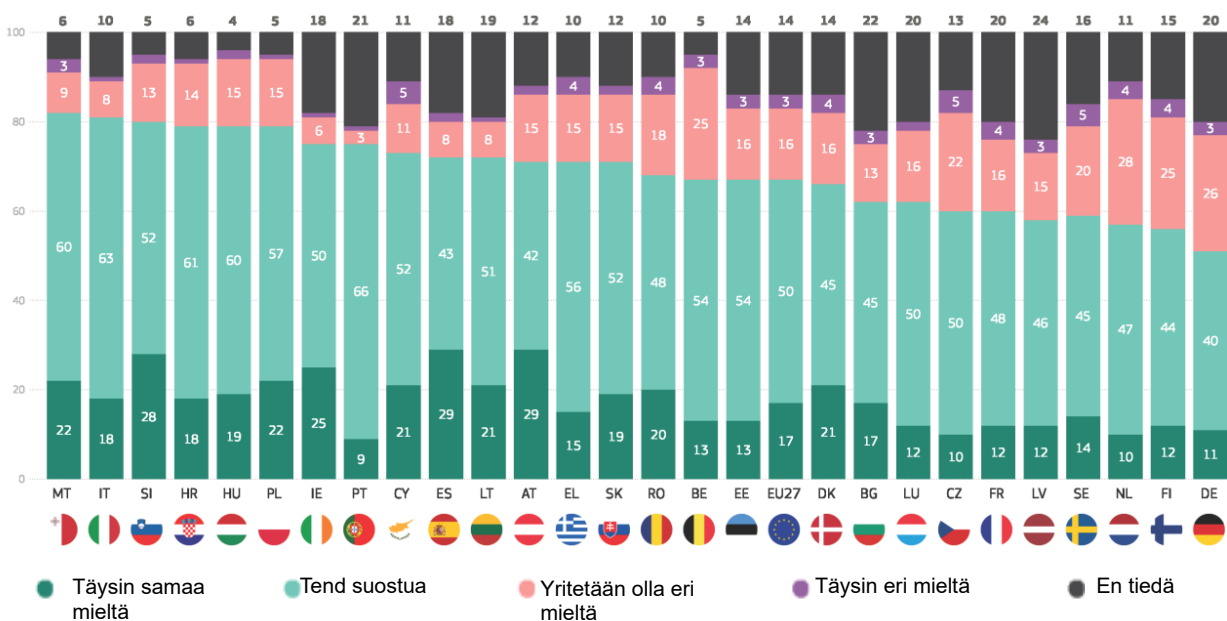
Kaikissa jäsenvaltioissa vähintään puolet vastaajista oli yhtä mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia, jotta ne tarjoavat oppijoille ohjelmien loppuun saattamiseen tarvittavaa tukea.

Näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Maltassa (82 %), Italiassa (81 %) ja Sloveniassa (80 %). Alhaisimmat osuudet ovat Saksassa (51 %), Suomessa (56 %) ja Alankomaissa (57 %).

QB9.4: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia sen varmistamiseksi, että oppijat, jotka saattavat kohdata esteitä tietäntyyppisissä oppimisympäristöissä, saavat tukea, jota he tarvitsevat voidakseen suorittaa ohjelmat loppuun (EU27) (%)

QB9.4 kohta. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia sen varmistamiseksi, että oppijat, jotka saattavat kohdata esteitä tietäntyyppisissä oppimisympäristöissä, saavat tukea, jota he tarvitsevat voidakseen suorittaa ohjelmat loppuun (%)

33 QB9.4 kohta. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia sen varmistamiseksi, että oppijat, jotka saattavat kohdata esteitä tietäntyyppisissä oppimisympäristöissä, saavat tukea, jota he tarvitsevat voidakseen suorittaa ohjelmat loppuun.

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia tuen tarjoamiseksi oppijoille, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti:

- Vastaajat, jotka näkevät ammatillisen koulutuksen myönteisessä valossa, uskovat todennäköisemmin, että ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia (72 prosenttia verrattuna 58 prosenttiin niiden keskuudessa, jotka ilmoittavat kielteisistä näkemyksistä).
- Iän myötä sopimus siitä, että ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia, pienenee hieman iän myötä: Vastaajista 69 prosenttia oli 15–24-vuotiaita, kun vastaava osuus 25–54-vuotiailla oli 68 prosenttia ja 55-vuotiailla ja sitä vanhemmilla 63 prosenttia.
- Koulutuksen päättyessä ikäryhmittäin tarkasteltuna yhteisymmärrys on hieman yleisempää 16–19-vuotiailla (67 %) ja 20-vuotiailla (66 %) kuin 15-vuotiailla tai sitä nuoremmilla (64 %).
- Vastaajat, jotka itse osallistuivat ammatilliseen koulutukseen, olivat hieman todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia (68 %) kuin vastaajat, jotka eivät osallistuneet (65 %).
- Sukupuolten välillä on vain vähäisiä eroja.

QB9.4 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia sen varmistamiseksi, että oppijat, jotka saattavat kohdata esteitä tietäntyyppisissä oppimisympäristöissä, saavat tukea, jota he tarvitsevat voidakseen suorittaa ohjelmat loppuun (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	67	19	14
Sukupuoli			
Mies	67	19	14
Nainen	66	19	15
Ikä			
15-24	69	22	9
25-39	68	22	10
40-54	68	19	13
>=55	63	18	19
Koulutus (loppu)			
<=15	64	12	24
16-19	67	19	14
>=20	66	22	12
Opiskelee edelleen	66	23	11
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	69	19	12
Johtajat	66	20	14
Muut valkoiset kaulukset	70	19	11
Manuaaliset työntekijät	69	19	12
Talohenkilöt	67	16	17
Työttömät	64	20	16
Eläkkeellä	61	18	21
Opiskelijat	66	25	9
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	65	19	16
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	66	19	15
Suuri kaupunki	68	20	12
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	72	16	12
Negatiivinen	58	28	14
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	68	20	12

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Ei	65	18	17
----	----	----	----

7. Ammatillisen koulutuksen suositukset nuorille

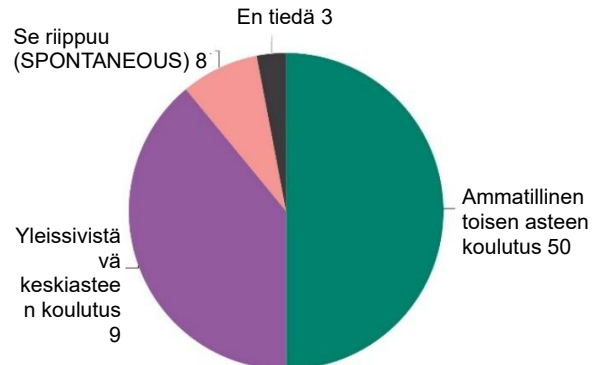
Puolet EU:n kansalaisista suosittelisi toisen asteen ammatillista koulutusta toisen asteen koulutusväylän valitsevalle nuorelle

Kysyttäessä, mitä koulutuspolkua he suosittelisivat nuorille, jotka päättävät nyt toisen asteen koulutuksesta, 50 prosenttia EU:n kansalaisista suosittelisi ammatillista toisen asteen koulutusta, 39 prosenttia suosittelisi toisen asteen yleissivistävää koulutusta ja 8 prosenttia sanoisi spontaanisti, että se riippuu yksilöllisestä tilanteesta.³⁴

Ammatillisen koulutuksen tukeminen väylänä on kasvanut ajan myötä. Ammatillista koulutusta koskevassa vuoden 2011 Eurobarometri-tutkimuksessa (EU27) 32 prosenttia vastaajista ilmoitti suosittlevansa ammatillista koulutusta oppivelvollisuuden päättävälle nuorelle, ja 34 prosenttia ilmoitti suosittlevansa toisen asteen tai korkea-asteen yleissivistävää koulutusta.³⁵

Tässä kyselyssä vastaukset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Ammatillista toisen asteen koulutusta suositellaan

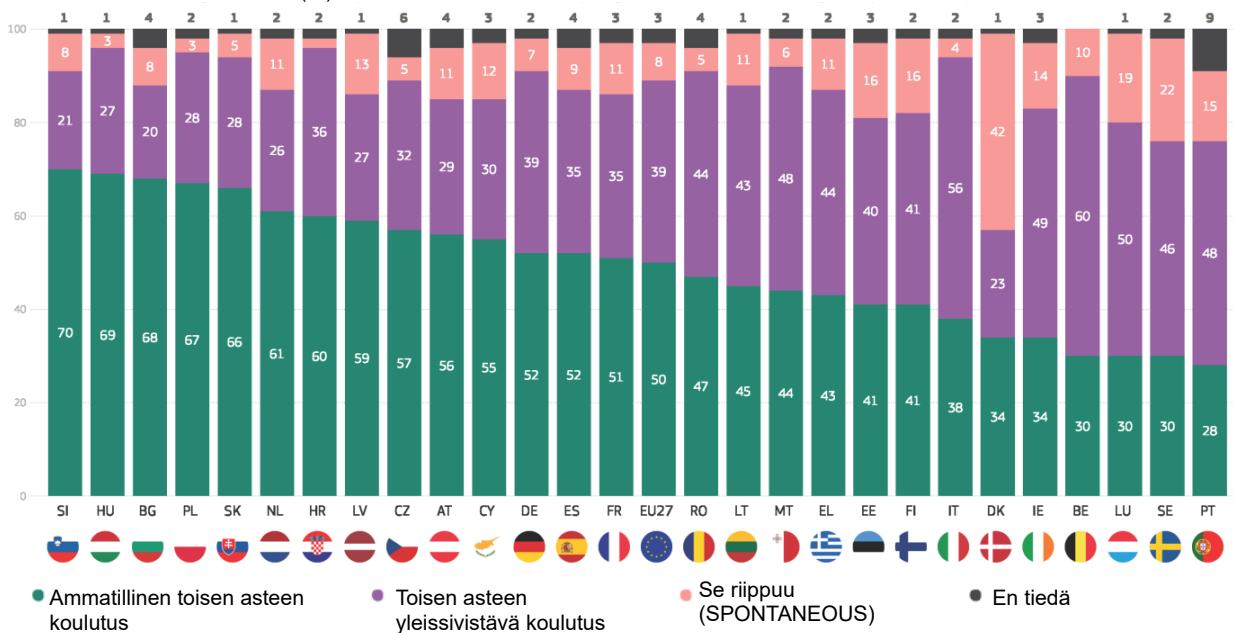
QB2: Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelisit nuorille, jotka päättävät nyt toisen asteen koulutuksesta? (EU27) (%)

todennäköisimmin Sloveniassa (70 %), Unkarissa (69 %) ja Bulgariassa (68 %). Alhaisimmat osuudet ovat Portugalissa (28 %) sekä Belgiassa, Luxemburgissa ja Ruotsissa (kaikki 30 %).

Keskiasteen yleissivistävää koulutusta suositellaan todennäköisimmin Belgiassa (60 %), Italiassa (56 %) ja Luxemburgissa (50 %). Alhaisimmat osuudet ovat Bulgariassa (20 %), Sloveniassa (21 %) ja Tanskassa (23 %).

QB2. Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelisit nuorelle, joka päättää nyt toisen asteen koulutuksessa? (%)

34 QB2. Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelisit nuorille, jotka päättävät nyt toisen asteen koulutuksesta?

35 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/999>. Kysymyksen sanamuoto eroaa nykyisestä tutkimuksesta, siinä käytetään termiä "ammatillinen koulutus" erottamatta toisistaan ammatillista perus- ja jatkokoulutusta ja siinä yhdistetään keskiasteen ja korkea-asteen yleissivistävä koulutus yhdeksi vastausvaihtoehdoksi, jossa ne erotetaan toisistaan tässä tutkimuksessa. QA8: "Mitä seuraavista suosittelisit nykyisin oppivelvollisuuskoulun päättäneelle nuorelle?"

%).

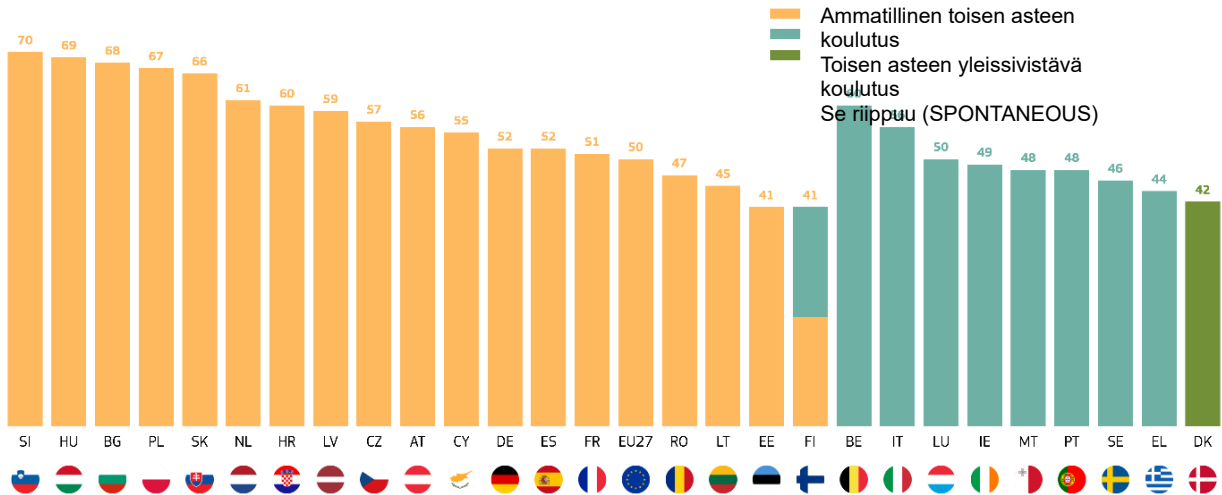
Eniten vastaajia, jotka sanovat oma-aloitteisesti, että suositus riippuu yksilöllisestä tilanteesta, on Tanskassa (42 %), Ruotsissa (22 %) ja Luxemburgissa (19 %).

Ensisijaisesti valittu maakohtainen ammatillinen keskiasteen koulutus on suositeltavin suositus 17 jäsenvaltiossa. Se vaihtelee Slovenian 70 prosentista Viron 41 prosenttiin. Sitä vastoin yleissivistävä

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

keskiasteen koulutus on suositeltavin suositus kahdeksassa jäsenvaltiossa. Sen jälkeen tulevat Belgia (60 %), Italia (56 %), Luxemburg (50 %) ja Irlanti (49 %). Suomessa molemmat reitit ovat yhtä todennäköisesti suositeltavia (molemmat 41 %). Erityisesti Tanska erottuu joukosta, sillä 42 prosenttia vastaajista sanoi, että "se riippuu", mikä tekee tästä maan johtavan vastauksen.

QB2: Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelisit nuorille, jotka päättävät nyt toisen asteen koulutuksesta? (%)

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Kun jaamme nämä toisen asteen koulutuspolkusuositukset sosiodemografisilla ja asennetekijöillä, erot näkyvät seuraavasti.

- Ammatillista koulutusta suosittelevat todennäköisimmin ruumiillisen työn tekijät (58 %) sekä koti- ja eläkeläiset (55 %), kun taas opiskelijat (32 %) suosittelevat sitä epätodennäköisimmin.
- Maaseudun ja kaupunkien vastaajilla on erilaiset mieltymykset. Maaseudun tai kylien asukkaat suosivat ammatillista koulutusta todennäköisemmin (55 %) kuin suurkaupunkien asukkaat (46 %).
- Vastaajat, jotka lopettivat opintonsa 16-19-vuotiaana, suosittelevat todennäköisimmin ammatillista koulutuspolkua (58 %), ja seuraavana tulevat ne, jotka lopettivat opintonsa 15-vuotiaana tai sitä nuorempana (50 %). Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet eli vähintään 20-vuotiaat vastaajat jakautuvat lähes tasaisesti yleissivistävään ja ammatilliseen toisen asteen koulutukseen (44 % ja 43 %).
- Polkusuosituksissa ilmenee selkeä sukupolvien välinen kuilu. Ammatillista koulutusta suosittelevat todennäköisemmin 55-vuotiaat ja sitä vanhemmat (53 %) ja 40–54-vuotiaat (51 %), kun taas nuorempien vastaajien keskuudessa tämä mieltymys heikkenee ja nousee 39 prosenttiin 15–24-vuotiaiden ryhmässä.
- Suositukset poikkeavat huomattavasti ammatillisesta koulutuksesta saaduista kokemuksista. Niistä vastaajista, jotka ovat itse osallistuneet ammatilliseen koulutukseen, 59 prosenttia suosittelee ammatillista keskiasteen koulutusta, kun taas 42 prosenttia vastaajista, joilla ei ole kokemusta ammatillisesta koulutuksesta, suosittelee ammatillista keskiasteen koulutusta.
- Työllisyystuloksiin liittyvät uskomukset vaikuttavat myös suosituksiin, ja ne, jotka katsovat ammatillisen koulutuksen johtavan hyvin -regarded-työpaikkoihin, suosittelevat todennäköisemmin ammatillista vaihtoehtoa (54 % vs. 44 %).
- Näkemyksissä ammatillisen koulutuksen laadusta on samanlainen kuilu. Vastaajat, joilla on myönteinen näkemys ammatillisen koulutuksen laadusta, suosittelevat ammatillista koulutusta todennäköisemmin kuin ne, joilla ei ole sitä (53 % vs. 46 %).

QB2 Mitä seuraavista koulutusväylistä suositteletis nuorille, jotka päättävät nyt toisen asteen koulutuksesta? (%-EU)

	Toisen asteen yleissivistävä koulutus	Ammatillinen toisen asteen koulutus	Se riippuu (SPONTANEOUS)	En tiedä
EU27	39	50	8	3
Sukupuoli				
Mies	37	53	7	3
Nainen	40	47	10	3
Ikä				
15-24	53	39	7	1
25-39	42	48	8	2
40-54	39	51	8	2
>=55	33	53	10	4
Koulutus (loppu)				
<=15	32	50	10	8
16-19	34	58	6	2
>=20	44	43	11	2
Opiskelee edelleen	61	30	8	1
Sosio-ammattilinen luokka				
Itsenäiset ammatinharjoittajat	40	48	10	2
Johtajat	48	40	10	2
Muut valkoiset kaulukset	44	48	6	2
Manuaaliset työntekijät	33	58	7	2
Talohenkilöt	33	55	7	5
Työttömät	32	54	11	3
Eläkkeellä	31	55	10	4
Opiskelijat	60	32	7	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen				
Maaseutualue tai kylä	32	55	9	4
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	41	49	8	2
Suuri kaupunki	43	46	8	3
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)				
Myönteinen	38	53	7	2
Negatiivinen	43	46	9	2
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)				
Kyllä	33	59	7	1
Ei	44	42	10	4

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Yli puolet EU:n kansalaisista suosittelisi korkea-asteen ammatillista koulutusta toisen asteen tutkinnon suorittaneelle nuorelle

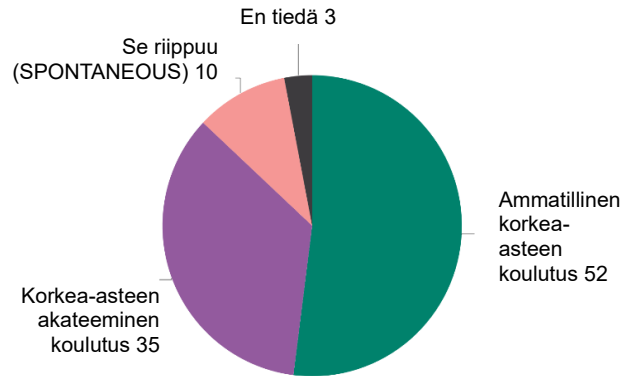
Kysyttäessä, mitä koulutuspolkua he suosittelisivat toisen asteen koulutuksen päättävälle nuorelle, 52 prosenttia EU:n kansalaisista suosittelisi korkea-asteen ammatillista koulutusta, 35 prosenttia suosittelisi korkea-asteen akateemista koulutusta ja 10 prosenttia vastaajista sanoisi oma-aloitteisesti, että se riippuu yksilöllisestä tilanteesta.³⁶

Suosituksot vaihtelevat jäsenvaltioittain. Vastaajat suosittelivat todennäköisimmin korkea-asteen ammatillista koulutusta Sloveniassa (73 %), Alankomaissa (64 %) ja Latviassa (63 %). Alhaisimmat osuudet ovat Portugalissa (27 %), Luxemburgissa (30 %) ja Tanskassa (37 %).

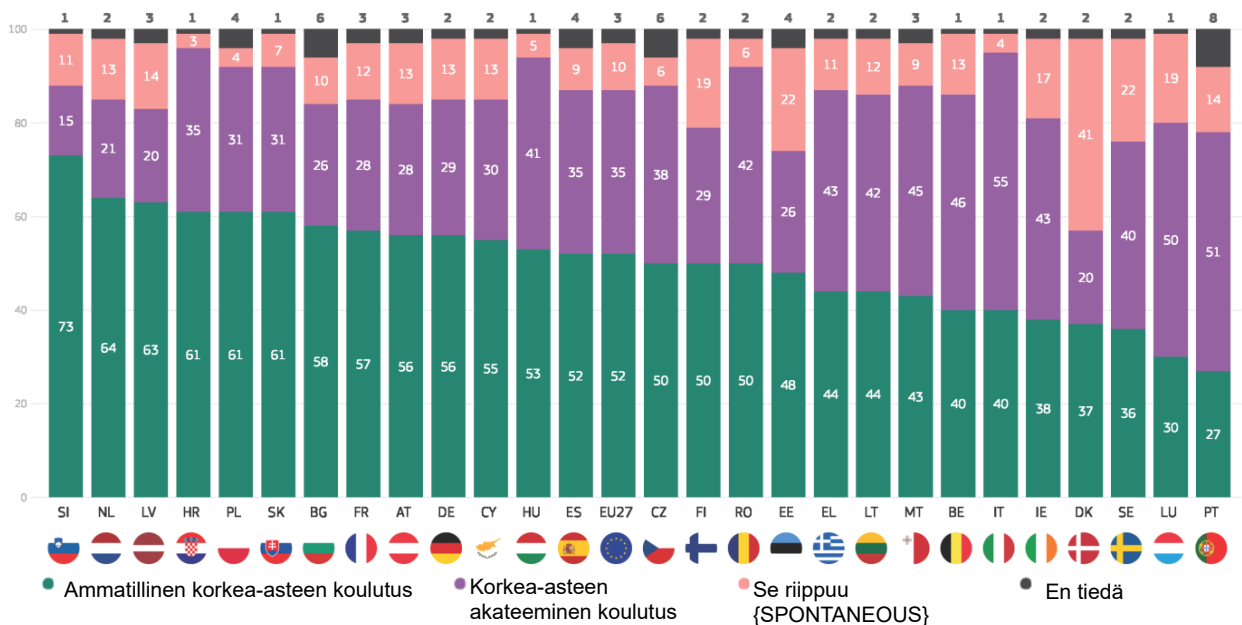
Korkea-asteen koulutusta suositellaan todennäköisimmin Italiassa (55 %), Portugalissa (51 %) ja Luxemburgissa (50 %). Alhaisimmat tasot ovat Sloveniassa (15 %) sekä Tanskassa ja Latviassa (molemmat 20 %).

Suuri osa vastaajista ilmoitti oma-aloitteisesti, että suositus riippuisi yksilöllisestä tilanteesta Tanskassa (41 %), Ruotsissa ja Virossa (molemmat 22 %) sekä Suomessa ja Luxemburgissa (molemmat 19 %).

QB3: Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelisit toisen asteen tutkinnon suorittaneelle nuorelle? (EU27) (%)

QB3: Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelisit toisen asteen tutkinnon suorittaneelle nuorelle? (%)

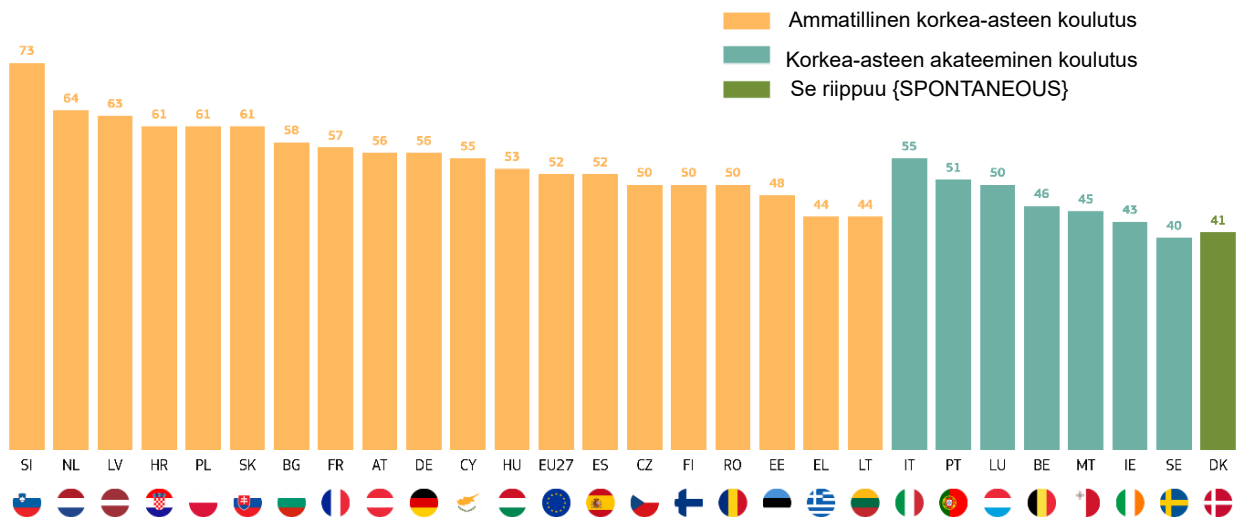

36 QB3. Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelisit toisen asteen tutkinnon suorittaneelle nuorelle?

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Ammatillinen korkea-asteen koulutus on suositeltavin suositus 19 jäsenvaltiossa. Se vaihteli Slovenian 73 prosentista Liettuan 44 prosenttiin. Sitä vastoin korkea-asteen akateeminen koulutus on suositeltavin suositus seitsemässä jäsenvaltiossa. Sen jälkeen tulevat Italia (55 prosenttia), Portugali (51 prosenttia), Luxemburg (50 prosenttia) ja Belgia (46 prosenttia). Tanska on ainoa maa, jossa yleisin vastaus oli ”riippuu” (41 %).

QB3. Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelet toisen asteen tutkinnon suorittaneelle nuorelle?

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
II. Yleisön käsitykset ammatillisen koulutuksen laadusta ja koulutusväylistä

Kun jaamme nämä korkeakoulutuspolkusuositukset sosiodemografisilla ja asennetekijöillä, erot näkyvät seuraavasti.

■ Ne, jotka ovat itse osallistuneet ammatilliseen koulutukseen, suosittelevat kaikista sosiodemografisista luokista todennäköisimmin korkea-asteen ammatillista koulutusta (61 %).

■ Ammattiryhmien välillä on suuria eroja. Manuaaliset työntekijät kannattavat eniten korkea-asteen ammatillista koulutusta (60 prosenttia) ja opiskelijat vähiten (37 prosenttia). Johtajien tuki on myös suhteellisen vähäistä (43 %), ja he suosittelevat hieman todennäköisemmin akateemista koulutusta (44 %).

■ Polkusuosituksissa ilmenee selkeä sukupolvien välinen kuilu. Vanhemmat vastaajat suosittelevat todennäköisimmin korkea-asteen ammatillista koulutusta: 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista vastaajista 54 prosenttia ja keski-ikäisistä (40–54-vuotiaat ja 25–39-vuotiaat) 53–51 prosenttia, mutta nuorimmista 15–24-vuotiaista vastaajista tämä on 41 prosenttia.

■ Maaseudulla tai kylissä asuvilla on suurin tuki korkea-asteen ammatilliselle koulutukselle (54 %) verrattuna suurten kaupunkien asukkaisiin (49 %).

■ Miehet suosivat enemmän korkea-asteen ammatillista koulutusta (55 %) kuin naiset (48 %).

■ Käsityksellä ammatillisesta koulutuksesta on pieni vaikutus tämän kysymyksen tulokseen. Vastaajat, joiden mielestä ammatillisen koulutuksen imago on myönteinen, suosittelevat korkea-asteen ammatillista koulutusta vain hieman todennäköisemmin kuin ne, joiden imago on kielteinen (54 % vs. 50 %).

QB3 Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelet toisen asteen tutkinnon suorittaneelle nuorelle? (%-EU)

	Korkea-asteen akateeminen koulutus	Ammatillinen korkea-asteen koulutus	Se riippuu {SPONTANEOUS}	En tiedä
EU27	35	52	10	3
Sukupuoli				
Mies	34	55	8	3
Nainen	37	48	12	3
Ikä				
15-24	49	41	8	2
25-39	38	51	10	1
40-54	36	53	9	2
>=55	30	54	12	4
Koulutus (loppu)				
<=15	32	50	10	8
16-19	31	58	8	3
>=20	39	47	13	1
Opiskelee edelleen	55	34	9	2
Sosio-ammattillinen luokka				
Itsenäiset ammatinharjoittajat	39	48	11	2
Johtajat	44	43	12	1
Muut valkoiset kaulukset	42	48	8	2
Manuaaliset työntekijät	30	60	8	2
Talohenkilöt	33	53	9	5
Työttömät	30	56	11	3
Eläkkeellä	27	56	12	5
Opiskelijat	53	37	9	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen				
Maaseutualue tai kylä	30	54	12	4
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	37	52	9	2
Suuri kaupunki	40	49	9	2
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)				
Myönteinen	35	54	9	2
Negatiivinen	38	50	10	2
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)				
Kyllä	29	61	9	1
Ei	42	43	11	4

III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

1. Vertaileva kuva ammatillisesta koulutuksesta verrattuna yleissivistävään koulutukseen

Kolme neljäsosaa EU:n kansalaisista katsoo, että toisen asteen yleissivistävä koulutus antaa heidän maassaan myönteisemmän kuvan kuin ammatillinen koulutus.

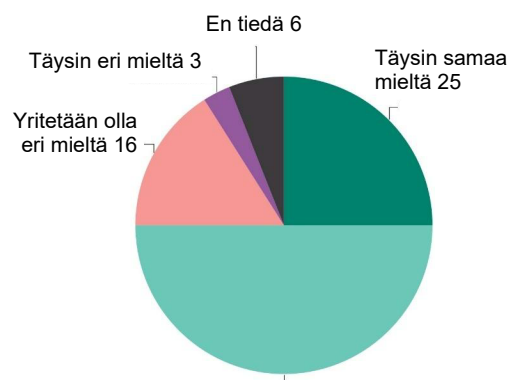
Euroopan unionissa 75 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että toisen asteen yleissivistävä koulutus on heidän maassaan myönteisempää kuin ammatillinen koulutus. Näistä 25 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 50 prosenttia on samaa mieltä.³⁷ Yksi viidestä (19%) on eri mieltä, kun taas 6% ei tiedä.

Tulokset ovat vakaat verrattuna vuoden 2016 tuloksiin. Cedefopin vuonna 2016 tekemässä tutkimuksessa (EU28) todettiin, että 74 prosenttia oli samaa mieltä siitä, että yleissivistävällä koulutuksella on myönteisempi kuva kuin ammatillisella koulutuksella.³⁸

Tässä kyselyssä suurin osa vastaajista kaikissa jäsenvaltioissa katsoo, että yleissivistävällä koulutuksella on myönteisempi kuva kuin ammatillisella koulutuksella omassa maassaan. Tulokset vaihtelevat kuitenkin

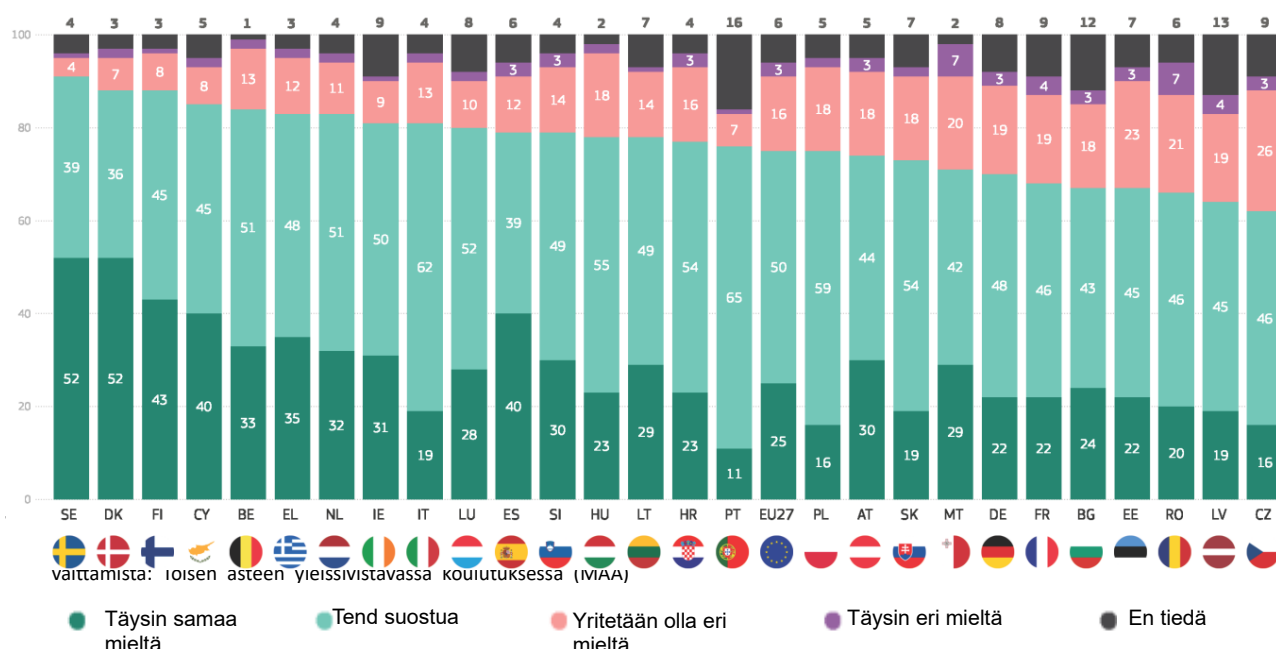
jäsenvaltioittain. Eniten kannatusta saatiin Ruotsissa (91 %), Tanskassa ja Suomessa (molemmat 88 %) sekä Kyproksessa (85 %). Alhaisimmat osuudet ovat Tšekissä (62 %), Latviassa (64 %) ja Romaniassa (66 %).

QB9.3: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Keskiasteen yleissivistävä koulutus (MAA) antaa myönteisemmän kuvan kuin ammatillinen peruskoulutus (EU27) (%)

17 jäsenvaltiossa vähintään kolme neljäsosaa vastaajista katsoo, että toisen asteen yleissivistävä koulutus antaa heidän maassaan myönteisemmän kuvan kuin

QB9.3 kohta. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Keskiasteen yleissivistävässä koulutuksessa (MAASSamme) on positiivisempi kuva ammatillisesta peruskoulutuksesta (%)

38 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet-visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Kysymysten sanamuoto eroaa nykyisestä tutkimuksesta. Q21.3: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? -Maasi yleissivistävällä koulutuksella on myönteisempi kuva kuin ammatillisella koulutuksella.

ammatillinen koulutus.

III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että lukiokoulutuksen imago on myönteisempi kuin ammatillisen koulutuksen, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti.

■ Sosio-ammattillisten luokkien välillä on joitakin merkittäviä eroja: Opiskelijoista 83 prosenttia uskoo, että lukiokoulutuksen imago on myönteisempi kuin ammatillisen koulutuksen, kun kotona asuvien osuus on 71 prosenttia.

■ Vastaajat, jotka ovat päättäneet koulutuksensa 20-vuotiaana tai sitä vanhemmalla iällä, ovat todennäköisimmin samaa mieltä (79 %). Vastaajista 73 prosenttia oli 16–19-vuotiaita ja 68 prosenttia 15 vuotta täyttäneitä tai sitä nuorempia.

■ Myös 15-24-vuotiaat vastaajat uskovat todennäköisimmin, että ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutuksen imago on myönteisempi (79 %), kun 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista vastaava osuus on 72 %.

■ Vastaajat, jotka ovat tietoisia opiskelijoiden aktiivisen ohjauksen vaikutuksista tiettyihin (usein sukupuolittuneisiin) suuntiin ja leimautumisen vaikutuksesta koulutukseen, ovat paljon todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että toisen asteen yleissivistävällä koulutuksella on myönteisempi kuva kuin ammatillisella koulutuksella. Tämä malli on ilmeisin niiden keskuudessa, jotka uskovat: että naiset on suunnattu yleissivistävään koulutukseen, vaikka he olisivat kiinnostuneita teknisistä aiheista (81 % vs. 64 %) ; että opettajat eivät puutu riittävästi sukupuolten eriarvoisuuteen (82 prosenttia vs. 70 prosenttia); että perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat stereotypioita (81 % vs. 65 %) ja että hoivaavilla ammatillisen koulutuksen aloilla olevat miehet kohtaavat leimautumista (82 prosenttia vs. 69 prosenttia).

■ Vastaajat, jotka suosittelisivat toisen asteen yleissivistävää koulutusta, olivat todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että sen imago on myönteisempi kuin ammatillisen koulutuksen (82 %) verrattuna niihin, jotka suosittelisivat ammatillista koulutusta (72 %).

■ Tämä näkemys on yleisempi niiden vastaajien keskuudessa, jotka mainitsevat opettajien tai kouluneuvojien antaman ohjauksen (80 % vs. 73 %) tai heikon koulumenestyksen ammatillisen koulutuksen valintaan vaikuttavina tekijöinä (80 % vs. 73 %). Vanhempien neuvoissa on pienempiä aukkoja (77 % vs. 74 %) ja tarve ansaita rahaa nopeasti (76 % vs. 74 %). Sosiaalisen median vaikutus ammatillisen koulutuksen valintaan ei näytä vaikuttavan tähän tulokseen (75 % molemmissa ryhmissä).

■ Sukupuoleen tai aiempaan ammatilliseen koulutukseen osallistumiseen liittyviä eroja ei ole.

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
 III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

QB9.3 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Keskiasteen yleissivistävässä koulutuksessa (MAA) on myönteisempi kuva kuin ammatillisessa peruskoulutuksessa (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	75	19	6
Sukupuoli			
Mies	75	19	6
Nainen	75	19	6
Ikä			
15-24	79	17	4
25-39	78	18	4
40-54	74	20	6
>=55	72	19	9
Koulutus (loppu)			
<=-15	68	19	13
16-19	73	21	6
>=20	79	17	4
Opiskelee edelleen	81	15	4
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	76	19	5
Johtajat	79	17	4
Muut valkoiset kaulukset	78	17	5
Manuaaliset työntekijät	73	22	5
Talohenkilöt	71	23	6
Työttömät	75	18	7
Eläkkeellä	72	18	10
Opiskelijat	83	14	3
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	71	21	8
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	75	19	6
Suuri kaupunki	79	16	5
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	76	19	5
Negatiivinen	78	19	3
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	75	20	5
Ei	76	17	7

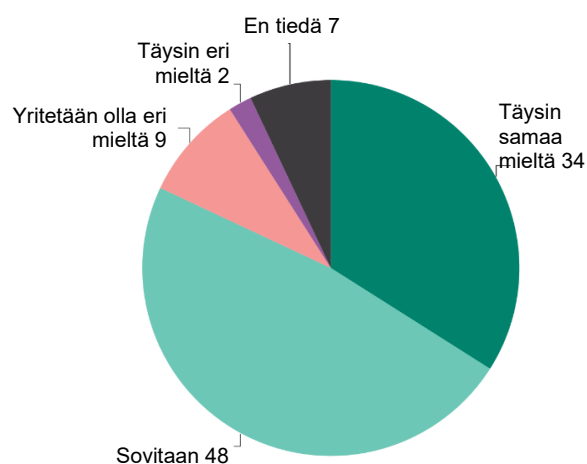
Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Valtaosa EU:n kansalaisista sanoo, että korkeakoulututkinnon suorittaneita opiskelijoita kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen ammatillisen koulutuksen sijaan.

Koko Euroopan unionissa 82 prosenttia on sitä mieltä, että korkeakoulututkinnon suorittaneita opiskelijoita kannustetaan usein keskiasteen koulutuksessa yleissivistävään koulutukseen ammatillisen koulutuksen sijaan.³⁹ Noin joka kymmenes vastaaja on eri mieltä (11 %), kun taas 7 prosenttia ei tiedä.

Mielipiteet vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia saatiin Ruotsissa (93 %), Kreikassa (91 %) ja Tanskassa (90 %). Sopimus on kuitenkin laajalle levinnyt myös niissä maissa, joissa sopimustaso on alhaisin: Tšekki (69 %), Bulgaria (71 %) ja Romania (73 %).

QB 9.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Korkeasti koulutettuja opiskelijoita kannustetaan usein keskiasteen koulutuksessa yleissivistävään koulutukseen ammatillisen peruskoulutuksen sijaan (EU27) (%)

³⁹ QB9.2 kohta. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Korkeamman akateemisen suorituskvyn omaavia opiskelijoita kannustetaan usein keskiasteen koulutuksessa yleissivistävään koulutukseen ammatillisen peruskoulutuksen sijaan.

III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että korkeakoulututkinnon suorittaneita opiskelijoita kannustetaan usein osallistumaan yleissivistävään koulutukseen ammatillisen koulutuksen sijaan, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti.

- Vastaajat, jotka opiskelevat edelleen ja jotka ovat päättäneet koulutuksensa vähintään 20-vuotiaana, ovat todennäköisimmin samaa mieltä siitä, että korkeakoulututkinnon suorittaneita opiskelijoita kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen ammatillisen koulutuksen sijaan (87-86 %). Tämä luku on 76 prosenttia 15-vuotiaista ja sitä nuoremmista opintonsa päättäneistä.
- Sosio-ammattillisten luokkien välillä on joitakin eroja: johtajat (88 %) ja opiskelijat (87 %) ovat muita ammattiryhmiä (79-84 %) todennäköisemmin samaa mieltä tästä väittämästä.
- Vastaajat (15-24-vuotiaat ja 25-39-vuotiaat) (84-85 %) uskovat todennäköisimmin, että korkeakoulututkinnon suorittaneita opiskelijoita kannustetaan yleissivistävään koulutukseen. Tämä luku putoaa 80 prosenttiin 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista.
- Samaa mieltä tästä toteamuksesta on enemmän niiden keskuudessa, jotka näkevät opettajanohjauksen ja tarpeen ansaita rahaa nopeasti merkittävinä tekijöinä ammatillisen koulutuksen valinnassa (87 % vs. 81 % ja 86 % vs. 79 %). Sosiaalisen median vaikutus ammatillisen koulutuksen valintaan ei näytä vaikuttavan sopimustasoon (83 % molemmissa ryhmissä).
- Vastaajat, jotka katsovat, että huonot arvosanat - toinen koulumenestyksen näkökohta - vaikuttavat ammatillisen koulutuksen valintaan, ovat hieman todennäköisemmin samaa mieltä (87 %) kuin ne, jotka eivät ole samaa mieltä (81 %).
- Sukupuolen mukaan ei ole eroja.

QB9.2 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Korkeasti koulutettuja opiskelijoita kannustetaan usein keskiasteen koulutuksessa yleissivistävään koulutukseen ammatillisen peruskoulutuksen sijaan (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	82	11	7
Sukupuoli			
Mies	81	12	7
Nainen	83	11	6
Ikä			
15-24	84	13	3
25-39	85	11	4
40-54	82	12	6
>=55	80	11	9
Koulutus (loppu)			
<=15	76	9	15
16-19	81	13	6
>=20	86	10	4
Opiskelee edelleen	87	11	2
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	83	11	6
Johtajat	88	8	4
Muut valkoiset kaulukset	84	11	5
Manuaaliset työntekijät	81	13	6
Talohenkilöt	79	14	7
Työttömät	79	13	8
Eläkkeellä	80	10	10
Opiskelijat	87	11	2
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	80	12	8
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	83	11	6
Suuri kaupunki	85	9	6
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	85	10	5
Negatiivinen	82	13	5
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	84	11	5
Ei	82	10	8

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

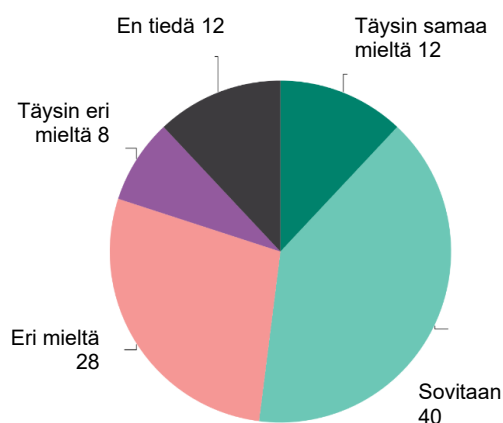
Hieman yli puolet EU:n kansalaisista sanoo, että tutkintoon opiskeleminen lukiossa on yleisesti ottaen helpompaa kuin ammatillisessa koulutuksessa

Koko Euroopan unionissa 52 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että tutkintoa varten on yleensä helpompi opiskella ylemmän keskiasteen koulutuksessa kuin ammatillisessa koulutuksessa. Heistä 12 prosenttia on samaa mieltä ja 40 prosenttia on samaa mieltä.⁴⁰ Kaiken kaikkiaan 36 prosenttia on eri mieltä, kun taas 12 prosenttia ei tiedä. Tämä on ilmeinen paradoksi, koska suurin osa vastaajista uskoo myös, että opiskelijoita, joilla on korkeampi akateeminen suorituskky, kannustetaan jatkamaan yleistä koulutuspolkua.

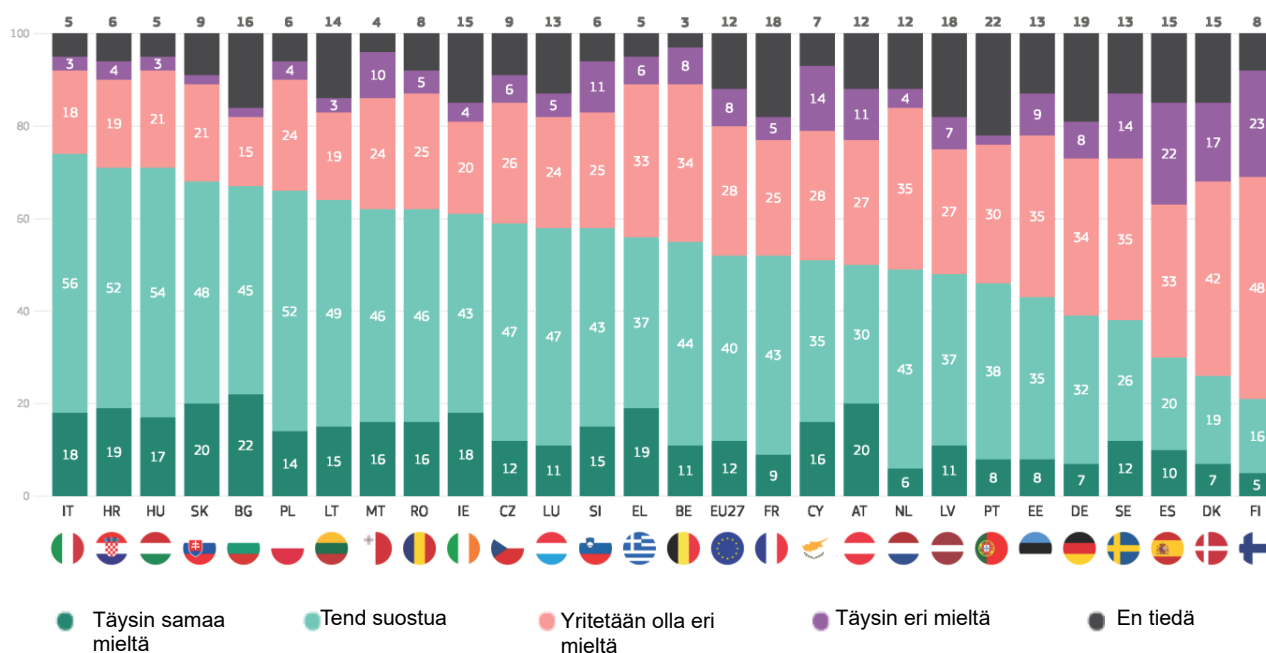
18 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista totesi, että tutkintoon opiskeleminen on yleensä helpompaa ylemmän keskiasteen koulutuksessa kuin ammatillisessa koulutuksessa.

Näkemykset vaihtelevat suuresti jäsenvaltioittain: eniten sopimuksia tehtiin Italiassa (74 prosenttia), Kroatiassa ja Unkarissa (molemmat 71 prosenttia) ja Slovakiassa (68 prosenttia) ja vähiten Suomessa (21 prosenttia), Tanskassa (26 prosenttia) ja Espanjassa (30 prosenttia).

QB 9.1: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Lukiokoulutuksessa on yleensä helpompi opiskella tutkintoa kuin ammatillisessa peruskoulutuksessa (EU27) (%)

QB 9.1 kohta. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Lukiokoulutuksessa on yleensä helpompi opiskella tutkintoon kuin ammatillisessa peruskoulutuksessa (%)

40 QB9.1 kohta. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Lukiokoulutuksessa on yleensä helpompi opiskella tutkintoon kuin ammatillisessa peruskoulutuksessa.

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että yleissivistävässä koulutuksessa on yleensä helpompi opiskella tutkintoa kuin ammatillisessa koulutuksessa, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti.

- Vastaajista, jotka näkevät ammatillisen koulutuksen myönteisessä valossa, 57 prosenttia on tätä mieltä, kun taas 46 prosenttia vastaajista ilmoittaa kielteisistä näkemyksistä omassa maassaan.
- Vastaajat, joilla on sukupuolittuneita näkemyksiä STEM-aineista ammatillisessa koulutuksessa, ovat todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että toisen asteen yleissivistävässä koulutuksessa on helpompi opiskella tutkintoa varten. Tämä koskee myös niitä, jotka: katsoo, että STEM-aloihin liittyvät alat soveltuvat paremmin miehille (62 prosenttia vs. 41 prosenttia); katsoo, että naiset saavat vähemmän kannustusta STEM-aloihin liittyvään ammatilliseen koulutukseen (57 % vs. 46 %) ; katsoo, että opettajat ja ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuolten eriarvoisuuteen (64 prosenttia vs. 43 prosenttia); ajattelevat, että hoiva- tai palvelualoilla olevat miehet kohtaavat stigmaa (62% vs 43%) ; ja uskoo, että naisia ohjataan yleissivistävään koulutukseen huolimatta kiinnostuksesta teknisiin aineisiin (58 % vs. 43 %). Pieniä eroja havaittiin niiden vastaajien keskuudessa, joiden mielestä heikosti koulumenestyneet miehet kohtaavat painetta valita ammatillinen koulutus (57 % vs. 47 %) ja jotka uskovat, että perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat sukupuolistereotyyppioita (57 % vs. 51 %).
- Sosioammatillisten luokkien välillä on joitakin eroja: 59 prosenttia kotitalouksista uskoo, että toisen asteen yleissivistävän koulutuksen tutkintoa on helpompi opiskella kuin ammatillista koulutusta, kun työttömistä vastaajista vastaava osuus on 43 prosenttia.
- Koulutuksen päättymisiän mukaan tämä osuus on 54 prosenttia 16–19-vuotiaista, kun taas vielä opiskelevien osuus on 53 prosenttia ja 15 vuotta täyttäneiden osuus 51 prosenttia. Niiden, jotka jatkoivat opintojaan yli 20-vuotiaana, osuus on pienin, 49 prosenttia.
- Sukupuolen, iän tai aiemman ammatillisen koulutuksen kokemuksen perusteella ei ole eroja.

QB9.1 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Lukiokoulutuksessa on yleensä helpompi opiskella tutkintoon kuin ammatillisessa peruskoulutuksessa (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	52	36	12
Sukupuoli			
Mies	52	36	12
Nainen	52	35	13
Ikä			
15-24	53	40	7
25-39	52	39	9
40-54	52	38	10
>=55	52	31	17
Koulutus (loppu)			
<=15	51	29	20
16-19	54	33	13
>=20	49	41	10
Opiskelee edelleen	53	38	9
Sosio-ammatillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	51	40	9
Johtajat	48	41	11
Muut valkoiset kaulukset	56	35	9
Manuaaliset työntekijät	54	36	10
Talohenkilöt	59	29	12
Työttömät	43	42	15
Eläkkeellä	51	30	19
Opiskelijat	52	40	8
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	49	36	15
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	54	34	12
Suuri kaupunki	52	37	11
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	57	33	10
Negatiivinen	46	44	10
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	53	36	11
Ei	52	35	13

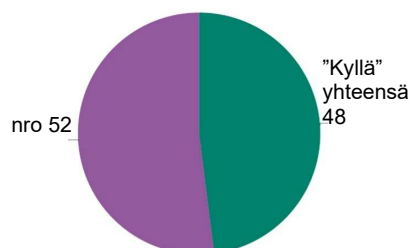
2. Kokemus ammatillisesta koulutuksesta vaikuttaa ammatillisen koulutuksen valintaan

Lähes puolella EU:n kansalaisista on kokemusta ammatillisesta koulutuksesta

Lähes puolet EU:n kansalaisista (48 %) on käynyt ammatillista koulutusta joko aiemmin, tällä hetkellä tai molemmissa. Suurin osa vastaajista on osallistunut ammatilliseen koulutukseen aiemmin (41 prosenttia), kun taas 5 prosenttia on tällä hetkellä mukana ja 2 prosenttia on osallistunut sekä aiemmin että tällä hetkellä. Hieman yli puolet EU:n kansalaisista (52 %) ei ole koskaan käynyt ammatillista koulutusta.⁴¹

Euroopan ammatillisen koulutuksen kehittämiskeskuksen (Cedefop) ammatillista koulutusta koskevan yleisen mielipidetutkimuksen (2016) mukaan⁴² 40 prosenttia oli seurannut ammatillista toisen asteen koulutusjaksoa ja 59 prosenttia yleistä koulutusjaksoa. Nämä luvut kuvastavat silloisia 28 jäsenvaltion EU:ta, mutta tarjoavat kuitenkin lähtökohdan, johon verrataan vuoden 2025 (EU27) tuloksia, joiden osuus ammatillisesta koulutuksesta saadusta⁴³ kokemuksesta on suurempi.

QB1: Oletko koskaan aiemmin tai tällä hetkellä suorittanut toisen asteen ammatillista peruskoulutusta? (EU27) (%)

41 QB1. Oletko koskaan aiemmin tai tällä hetkellä osallistunut toisen asteen ammatilliseen peruskoulutukseen?

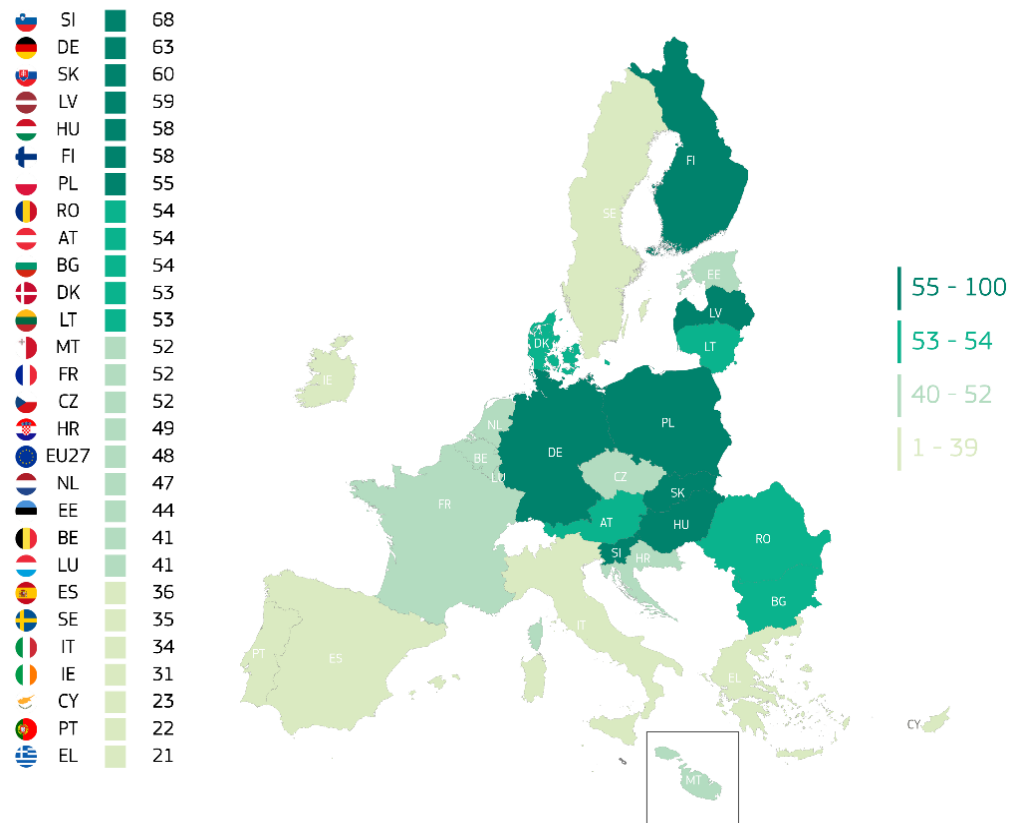
42 <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications/55>

43 <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet>

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Osallistumisaste vaihtelee suuresti jäsenvaltioittain. Korkeimmat osuudet ovat Sloveniassa (68 %), Saksassa (63 %) ja Slovakiassa (60 %), kun taas alhaisimmat osuudet ovat Kreikassa (21 %), Portugalissa (22 %) ja Kyproksessa (23 %). 15 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista on suorittanut ammatillisen koulutuksen.

QB1: Oletko koskaan aiemmin tai tällä hetkellä osallistunut toisen asteen ammatilliseen peruskoulutukseen? "Kyllä" yhteensä (EU27) (%)

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen sosiodemografinen ja asennejakauma osoittaa seuraavaa:

■ Eniten osallistujia on 16–19-vuotiailla (54 %) ja 20 vuotta täyttäneillä (51 %). 15-vuotiailla ja sitä nuoremmilla opintonsa päättäneillä on selvästi alhaisempi osallistumisaste (19 %).

■ Kaupungistumismallit osoittavat, että maaseutualueilla tai kylissä vastaajien osallistumisaste on korkeampi (52 prosenttia) kuin suurissa kaupungeissa (43 prosenttia).

■ 25-39-vuotiaista vastaajista 53 prosenttia ja 40-54-vuotiaista 52 prosenttia osallistui tutkimukseen, kun 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista vastaajista vastaava osuus oli 44 prosenttia. Nuorin ikäryhmä (15–24-vuotiaat) on 46 prosenttia.

■ Yhteiskunnallis-ammattillisten ryhmien välillä on joitakin eroja: ruumiillisen työn tekijöiden osallistumisaste on korkein (55 prosenttia), ja seuraavina ovat itsenäiset ammatinharjoittajat (52 prosenttia), muut valkoiset kaulukset (50 prosenttia) ja johtajat (48 prosenttia).

■ Ammatilliseen koulutukseen osallistuminen on hieman yleisempää miehillä (50 %) kuin naisilla (46 %).

■ Osallistuminen on yleisempää niiden vastaajien keskuudessa, jotka sanovat, että ammatillinen koulutus nähdään myönteisessä valossa heidän maassaan⁴⁴ (52 %), kuin niiden vastaajien keskuudessa, jotka ilmoittavat kielteisistä näkemyksistä (42 %).

QB1 Oletko koskaan aiemmin tai tällä hetkellä suorittanut toisen asteen ammatillista peruskoulutusta? (%-EU)

	"Kyllä" yhteensä	Ei	En tiedä
EU27	48	52	0
Sukupuoli			
Mies	50	50	0
Nainen	46	54	0
Ikä			
15-24	46	54	0
25-39	53	47	0
40-54	52	48	0
>=55	44	56	0
Koulutus (loppu)			
<=15	19	80	1
16-19	54	46	0
>=20	51	49	0
Opiskelee edelleen	41	59	0
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	52	48	0
Johtajat	48	52	0
Muut valkoiset kaulukset	50	50	0
Manuaaliset työntekijät	55	45	0
Talohenkilöt	34	66	0
Työttömät	44	56	0
Eläkkeellä	45	55	0
Opiskelijat	42	58	0
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	52	48	0
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	49	51	0
Suuri kaupunki	43	57	0
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	52	48	0
Negatiivinen	42	58	0

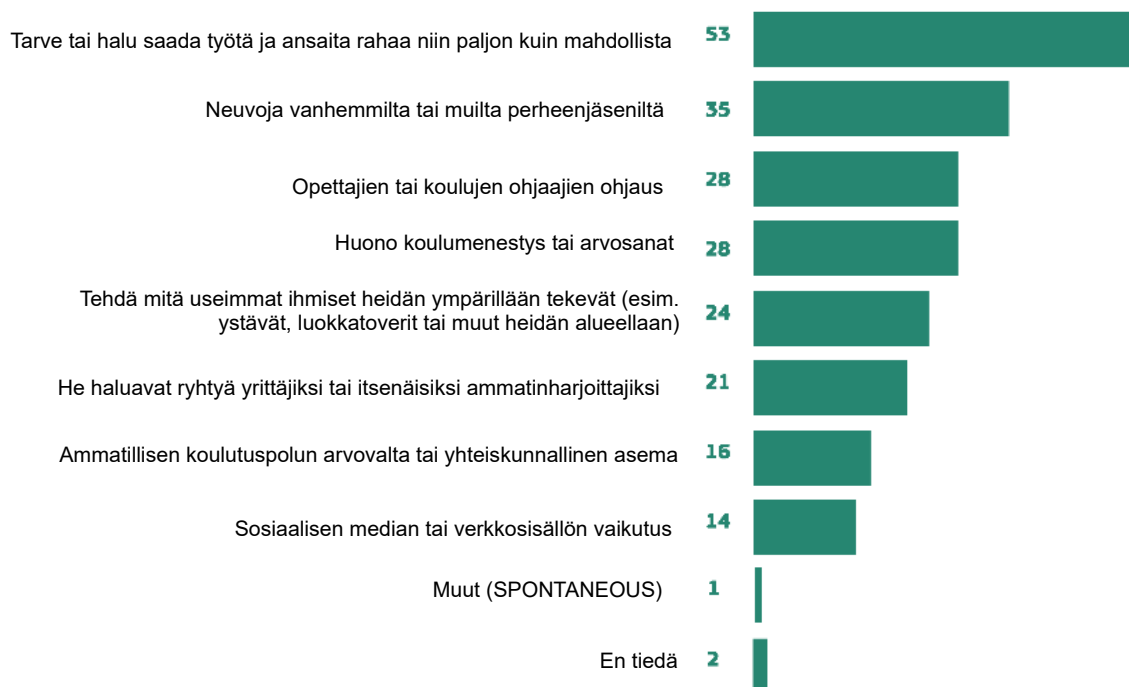
44 Tämä perustuu kysymykseen: Mitä mieltä olet ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)?

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
 III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Tarvetta saada työtä ja ansaita rahaa mahdollisimman pian pidetään tärkeimpänä tekijänä, joka vaikuttaa nuorten ammatillisen koulutuksen valintaan.

Kysyttäessä tärkeimmistä tekijöistä, jotka vaikuttavat nuorten ammatilliseen koulutukseen yleissivistävän koulutuksen sijasta, yli puolet (53 %) EU:n kansalaisista mainitsee tarpeen tai halun saada työtä ja ansaita rahaa mahdollisimman pian.⁴⁵ Erityisesti joka viides (21 %) mainitsee myös halun ryhtyä yrittäjäksi tai itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi. Näiden kahden tekijän lisäksi vastaukset ovat alenevassa järjestyksessä: vanhempien tai muiden perheenjäsenten neuvonta (35 %), opettajien tai kouluneuvojen ohjaus (28 %), heikko koulumenestys tai huonot arvosanat (28 %), se, mitä useimmat ympärillään olevat ihmiset tekevät (24 %), ammatillisen koulutuksen polun arvostus tai sosiaalinen asema (16 %) ja sosiaalisen median tai verkkosisällön vaikutus (14 %).

QB4. Mitkä ovat mielestäsi tärkeimmät tekijät, jotka vaikuttavat siihen, että nuoret valitsevat nykyään ammatillisen koulutuksen yleissivistävän koulutuksen sijaan? (MAX. 3 VASTAUKSET) (EU27) (%)

45 QB4. Mitkä ovat mielestäsi tärkeimmät tekijät, jotka vaikuttavat siihen, että nuoret valitsevat nykyään ammatillisen koulutuksen yleissivistävän koulutuksen sijaan? (maks. 3 vastausta)

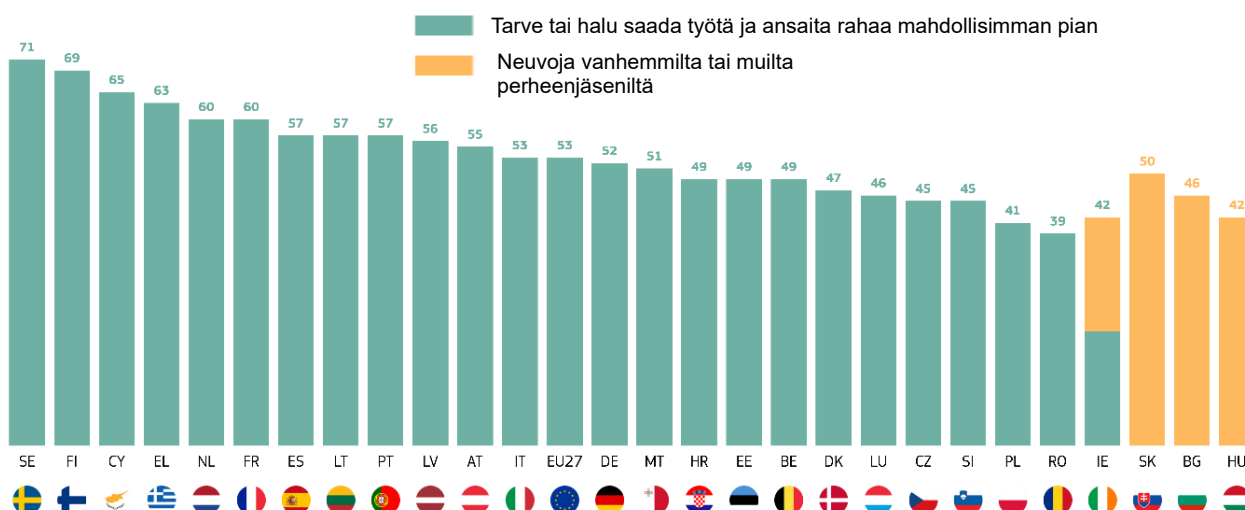
Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Käsitykset nuorten valintoihin vaikuttavista tekijöistä vaihtelevat jäsenvaltioittain. Tarve tai halu saada työtä ja ansaita rahaa mahdollisimman pian mainitaan useimmiten Ruotsissa (71 %), Suomessa (69 %), Kyproksessa (65 %) ja Kreikassa (63 %), ja vähiten Unkarissa (38 %), Romaniassa (39 %), Puolassa (41 %) sekä Bulgariassa ja Slovakiassa (molemmat 42 %).

Vanhempien tai muiden perheenjäsenten neuvonta mainitaan useimmiten Slovakiassa (50 %), Bulgariassa (46 %), Itävallassa (44 %) ja Unkarissa (42 %) ja vähiten Puolassa (25 %), Portugalissa (27 %) sekä Latviassa ja Suomessa (molemmat 28 %). Irlannissa myös tarve tai halu saada työtä ja ansaita rahaa mahdollisimman pian sekä vanhempien tai muiden perheenjäsenten neuvot mainitaan tärkeimpinä tekijöinä (molemmat 42 prosenttia).

Ammatillisen koulutuksen valintaan yleissivistävän koulutuksen sijasta vaikuttavat tekijät: korkein vastaus jäsentä kohti

QB4: Mitkä ovat mielestäsi tärkeimmät tekijät, jotka vaikuttavat siihen, että nuoret valitsevat nykyään ammatillisen koulutuksen yleissivistävän koulutuksen sijaan? (MAX. 3 vastausta) (%)

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus

III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Opettajien tai koulujen ohjaajien antama ohjaus mainitaan yleisimmin Italiassa (37 %), Tanskassa (35 %) sekä Kreikassa ja Slovakiassa (molemmat 33 %), kun taas vähiten se mainitaan Latviassa (13 %), Liettuassa (15 %), Suomessa (17 %) ja Puolassa (18 %).

Heikko koulumenestys tai huonot arvosanat mainitaan useimmiten Kreikassa (51 prosenttia), Liettuassa (46 prosenttia), Ruotsissa (45 prosenttia) sekä Belgiassa ja Kyproksessa (molemmat 41 prosenttia) ja vähiten Alankomaissa ja Bulgariassa (molemmat 14 prosenttia), Slovakiassa (20 prosenttia) sekä Kroatiassa ja Maltassa (molemmat 21 prosenttia).

Suomessa (40 %), Alankomaissa (39 %), Itävallassa (36 %), Bulgariassa ja Slovakiassa (35 %), kun taas Luxemburgissa (13 %) sekä Ranskassa ja Portugalissa (14 %) se mainitaan vähiten.

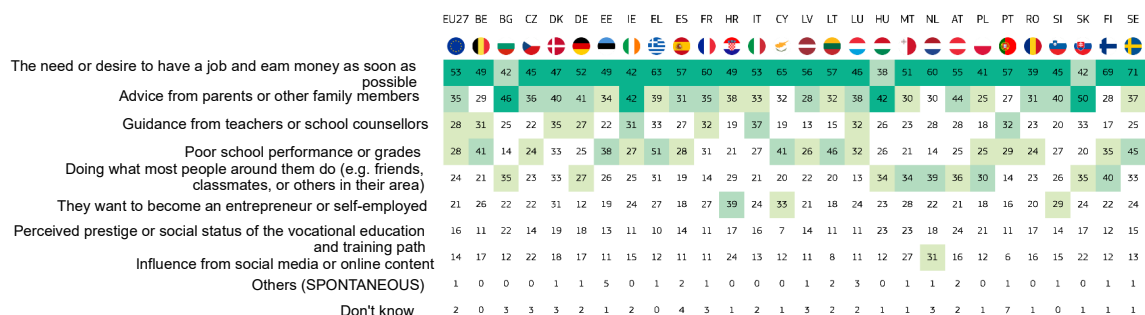
Useimmin mainitaan halu ryhtyä yrittäjäksi tai itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi Kroatiassa (39 %), Kyproksessa (33 %), Tanskassa (31 %) ja Sloveniassa (29 %), kun taas vähiten mainitaan Saksassa (12 %), Portugalissa (16 %) sekä Liettuassa, Espanjassa ja Puolassa (kaikki 18 %).

Sosiaalisen median tai verkkosisällön vaikutus mainitaan yleisimmin Alankomaissa (31 prosenttia), Maltassa (27 prosenttia), Kroatiassa (24 prosenttia) sekä Tšekissä ja Slovakiassa (molemmat 22 prosenttia), kun taas vähiten se mainitaan Portugalissa (6 prosenttia), Liettuassa (8 prosenttia) sekä Virossa, Ranskassa ja Espanjassa (kaikki 11 prosenttia).

Ammatillisen koulutuksen polun arvovalta tai sosiaalinen asema mainitaan yleisimmin Itävallassa (24 %) sekä Maltassa ja Unkarissa (molemmat 23 %), kun taas vähiten se mainitaan Kyproksessa (7 %), Kreikassa (10 %) sekä Belgiassa, Ranskassa, Portugalissa ja Luxemburgissa (kaikki 11 %).

Taloudellinen motivaatio on tärkein tekijä valinnassa. Useimmin mainittu tekijä 24 jäsenvaltiossa on tarve tai halu saada työpaikka ja ansaita rahaa mahdollisimman pian. Se vaihtelee Ruotsin 71 prosentista Romanian 39 prosenttiin niissä maissa, joissa se on suurin kuljettaja. Vanhempien neuvonta on ensisijainen tekijä vain kolmessa jäsenvaltiossa: Slovakia (50 %), Bulgaria (46 %) ja Unkari (42 %). Irlannissa taloudellinen motivaatio ja

vanhempien neuvonta on sidottu 42 prosenttiin. Vaikka 28 prosenttia eurooppalaisista mainitsi opettajanohjauksen, se ei ole koskaan ensisijainen tekijä EU:n jäsenvaltiossa, ja sen osuus on suurin Italiassa (37 prosenttia).

1st Most Frequently Mentioned Item
2nd Most Frequently Mentioned Item
3rd Most Frequently Mentioned Item

III. Ammatillisen koulutuksen ja yleissivistävän koulutuksen välinen kuvakuilu

Kun analysoimme nuoriin vaikuttavia tekijöitä sosiodemografisten ja asenneluokkien mukaan, voidaan havaita seuraavat mallit:

Noin puolet kaikista vastaajista mainitsi tarpeen tai halun saada työtä ja ansaita rahaa mahdollisimman pian, ja sukupuolten väliset erot olivat minimaaliset (miehet 52 prosenttia, naiset 53 prosenttia). Ikäerot ovat vaatimattomia: 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista 51 prosenttia ja 25–39-vuotiaista 55 prosenttia. Sosioammatillisista ryhmistä työttömät antavat todennäköisimmin tämän vastauksen (60 %), mikä on 11 prosenttiyksikön ero kotitalouksiin verrattuna⁴⁶ (49 %).

Vanhempien tai muiden perheenjäsenten neuvoissa ei ole sukupuolten välisiä eroja, sillä sekä miehet että naiset mainitsevat tämän tekijän samalla tasolla (35 %). Ikäerot ovat tässä yhteydessä merkittävämpiä: 15–24-vuotiaista 31 prosenttia mainitsee tämän tekijän, ja 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista 37 prosenttia mainitsee tämän tekijän. Koulutusmallit paljastavat, että ne, jotka ovat lopettaneet koulutuksen aikaisemmin, mainitsevat todennäköisemmin tämän tekijän: 15-vuotiaista tai sitä vanhemmista tutkinnon suorittaneista 37 prosenttia tekee niin, kun taas 20-vuotiaista tai sitä vanhemmista tutkinnon suorittaneista 33 prosenttia tekee niin.

Miehet (28 prosenttia) ja naiset (29 prosenttia) mainitsevat opettajilta tai koulujen ohjaajilta saadut ohjeet samantasoisina. Eri ikäryhmissä vasteet ovat pysyneet suhteellisen vakaina: 15–24-vuotiaiden osuus oli 26 prosenttia ja 25–39-vuotiaiden ja 40–54-vuotiaiden 29 prosenttia. Myöskään koulutustaso ei juurikaan vaikuta vastauksiin, sillä 15-vuotiaana tai sitä ennen opintonsa päättäneiden osuus on 27 prosenttia ja vielä opiskelevien osuus 29 prosenttia.

Halu ryhtyä yrittäjäksi tai itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi vaihtelee väestöryhmittäin hyvin vähän, ja noin joka viides vastaaja mainitsee tämän tekijän. Sukupuolten väliset erot ovat vaatimattomia (miehet 22 prosenttia, naiset 20 prosenttia), ja ikäerot ovat vähäisiä, ja maininnat vaihtelevat 20 prosentista 22 prosenttiin. Vastaajat, jotka ovat itsenäisiä ammatinharjoittajia, mainitsevat tämän kohdan muita ammattiryhmiä todennäköisemmin.

Sekä miehet että naiset mainitsevat huonon koulumenestyksen tai huonot arvosanat (molemmat 28 %). Ikäerot ovat huomattavia: kolmannes 15–24-vuotiaista (33 prosenttia) mainitsee tämän tekijän ja laskee 26 prosenttiin 55 vuotta täyttäneillä. Tämän kohdan osalta on rajallisia eroja koulutustason mukaan.

Sosioammatillisista ryhmistä työttömien (35 %) ja opiskelijoiden (33 %) osuus on paljon suurempi kuin ruumiillisen työn tekijöiden (25 %). Vastaajat, jotka sanovat, että ammatilliseen koulutukseen suhtaudutaan kielteisesti heidän maassaan, mainitsevat tämän tekijän todennäköisemmin (34 prosenttia) kuin ne, jotka toteavat, että ammatillisella koulutuksella on myönteinen mielikuva heidän maassaan (26 prosenttia).

Tehdä mitä useimmat ihmiset heidän ympärillään tekevät: sukupuolten väliset erot ovat minimaaliset (miehet 25 %, naiset 24 %). Ikäero on vaatimaton, vaikka 25–39-vuotiaat vastaajat mainitsevat tämän hieman useammin (26 %) kuin 15–24-vuotiaat (23 %). Koulutusmallit osoittavat, että ne, jotka lopettivat koulutuksen 20-vuotiaana tai myöhemmin, mainitsevat tämän tekijän todennäköisemmin (26 prosenttia) kuin ne, jotka lopettivat aikaisemmin (22 prosenttia).

Sosiaalisen median tai verkkosisällön vaikutus näkyy jälleen minimaalisina eroina sukupuolen mukaan (miehet 14 %, naiset 15 %). Ikäerot ovat vaatimattomia: 55-vuotiaiden ja sitä vanhempien osuudet vaihtelevat 13 prosentista 15–24-vuotiaiden 16 prosenttiin. Koulutusmallit paljastavat, että ne, jotka lopettivat koulutuksen 20-vuotiaana tai myöhemmin (16 prosenttia), mainitsevat tämän tekijän useammin kuin ne, jotka lopettivat 15-vuotiaana tai aikaisemmin (10 prosenttia).

Ammatillisen koulutuspolun arvovalta tai sosiaalinen asema vaihtelee vain vähän useimpien ryhmien välillä. Sukupuolten väliset erot ovat vaatimattomia (miehet 17 prosenttia, naiset 15 prosenttia), ja 16 prosenttia vastaajista mainitsee tämän kohdan johdonmukaisesti kaikissa ikäryhmissä. Erot koulutuksessa ovat suurempia: ne, jotka ovat lopettaneet koulutuksen 20-vuotiaana tai myöhemmin, mainitsevat tämän kohdan todennäköisemmin (18 %) kuin ne, jotka tekivät niin 15-vuotiaana tai aikaisemmin (12 %).

46 Talonmies on henkilö, joka hoitaa kotitaloutta, esimerkiksi kotiäitiä tai kotiaviomiestä.

QB4 Mitkä ovat mielestäsi tärkeimmät tekijät, jotka vaikuttavat siihen, että nuoret valitsevat nykyään ammatillisen koulutuksen yleissivistävän koulutuksen sijaan? (MAX. 3 VASTAUKSET) (%-EU)

	Opettajien tai koulujen ohjaajien ohjaus	Neuvoja vanhemmilta tai muilta perheenjäseniltä	Tarve tai halu saada työtä ja ansaita rahaa mahdollisimman pian	He haluavat ryhtyä yrittäjiksi tai itsenäisiksi ammatinharjoittajiksi	Huono koulumenestys tai arvosanat	Tehdä sitä, mitä useimmat ihmiset heidän ympärillään tekevät (esim. ystävät, luokkatoverit tai muut heidän alueellaan)	Sosiaalisen median tai verkkosivuston vaikutus	Ammatillisen koulutuspolun arvovalta tai yhteiskunnallinen asema	Muut (SPONTANEOUS)	En tiedä
EU27	28	35	53	21	28	24	14	16	1	2
Sukupuoli										
Mies	28	35	52	22	28	25	14	17	1	2
Nainen	29	35	53	20	28	24	15	15	1	2
Ikä										
15-24	26	31	54	21	33	23	16	16	1	1
25-39	29	33	55	22	27	26	15	16	1	1
40-54	29	35	53	21	28	24	15	16	1	2
>=55	28	37	51	20	26	24	13	16	1	3
Koulutus (loppu)										
<=-15	27	37	52	18	29	22	10	12	1	5
16-19	29	36	51	21	26	24	14	16	1	2
>=20	28	33	55	21	28	26	16	18	1	2
Opiskelee edelleen	29	31	55	21	34	22	15	13	2	2
Sosio-ammattillinen luokka										
Itsenäiset ammatinharjoittajat	28	34	52	26	26	24	14	14	1	2
Johtajat	30	35	53	19	29	27	18	19	1	1
Muut valkoiset kaulukset	30	34	52	21	28	27	16	17	1	1
Manuaaliset työntekijät	28	34	54	20	25	24	14	17	1	2
Talohenkilöt	28	33	49	22	29	25	13	14	2	2
Työttömät	25	33	60	20	35	25	12	13	1	3
Eläkkeellä	28	38	51	20	26	22	12	15	1	4
Opiskelijat	27	31	55	21	33	23	16	13	1	1
Subjekttiivinen kaupungistuminen										
Maaseutualue tai kylä	26	35	51	20	27	25	14	16	1	3
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	30	34	52	22	28	23	15	15	1	2
Suuri kaupunki	28	35	56	19	28	25	15	17	1	2
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)										
Myönteinen	30	37	53	21	26	26	14	17	1	1
Negatiivinen	26	30	53	21	34	23	17	14	1	1
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)										
Kyllä	28	37	52	21	24	25	16	18	1	1
Ei	28	33	54	20	31	24	13	14	1	3

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

1. Muihin kuin teknisiin taitoihin liittyvät haasteet

Puolet EU:n kansalaisista katsoo, että ammatillinen koulutus ei tarjoa riittävästi monialaisia taitoja, kuten viestintää tai kriittistä ajattelua

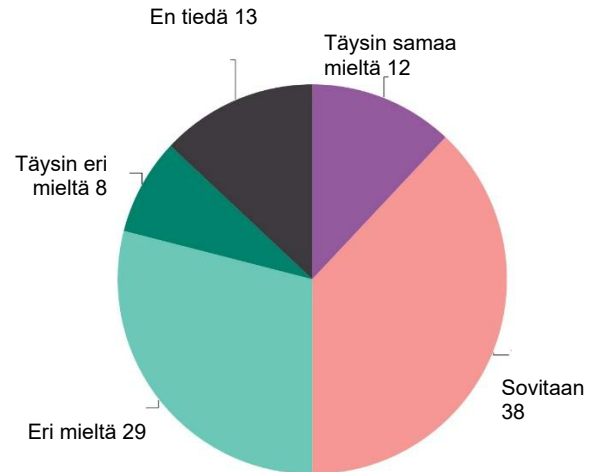
Koko Euroopan unionissa 50 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että ammatillinen koulutus ei tarjoa riittävästi monialaisia taitoja, kuten viestintää tai kriittistä ajattelua, mukaan lukien 12 prosenttia, jotka ovat vahvasti samaa mieltä, ja 38 prosenttia, jotka ovat yleensä samaa mieltä.⁴⁷ Kaiken kaikkiaan 37 prosenttia on eri mieltä tästä väitteestä, kun taas 13 prosenttia ei tiedä.

Eniten sopimuksia tehtiin Puolassa (66 %), Kroatiassa (65 %) ja Sloveniassa (64 %) ja vähiten Espanjassa (36 %), Tanskassa (39 %), Virossa (40 %) sekä Irlannissa ja Ruotsissa (molemmat 44 %).

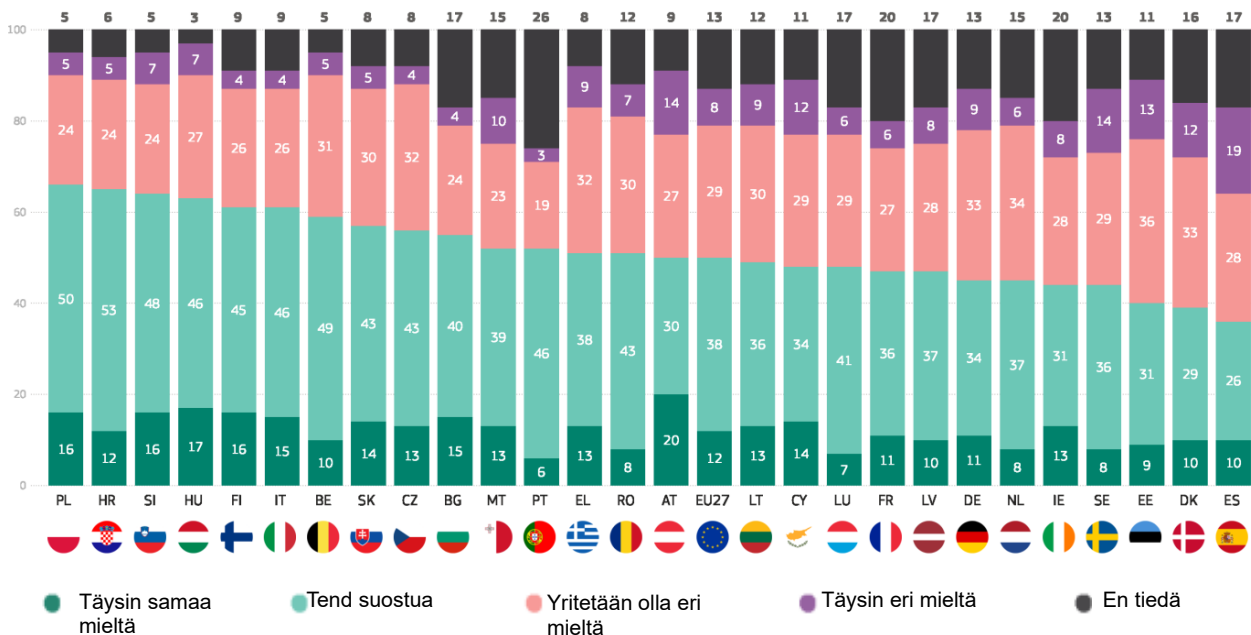
Enemmistö EU:n 24 jäsenvaltiosta katsoo, että ammatillinen koulutus ei tarjoa riittävästi monialaisia taitoja. Vain kolmessa maassa, Virossa (49 %), Espanjassa (47 %) ja Tanskassa (45 %), useampi vastaaja on eri mieltä kuin samaa mieltä väittämästä.

Useissa EU:n jäsenvaltioissa, kuten Saksassa, Alankomaissa ja Itävallassa, näkemykset jakautuvat tasaisemmin, ja ne, jotka olivat samaa mieltä lausumasta, vaihtelivat 45 prosentista 50 prosenttiin.

QB7.6. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillinen koulutus ei tarjoa riittävästi monialaisia taitoja, kuten viestintää tai kriittistä ajattelua (EU27) (%)

QB7.6. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillinen koulutus ei tarjoa riittävästi monialaisia taitoja, kuten viestintää tai kriittistä ajattelua (%)

⁴⁷ QB7.6. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillinen koulutus ei tarjoa riittävästi monialaisia taitoja, kuten viestintää tai kriittistä ajattelua

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että ammatillinen koulutus ei tarjoa riittävästi monialaisia taitoja, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti:

- Sosioammatillisten ryhmien välillä on kohtalaisia eroja, sillä opiskelijat ja muut toimihenkilöt uskovat todennäköisemmin, että ammatillinen koulutus ei tarjoa riittävästi monialaisia taitoja, kuten viestintää tai kriittistä ajattelua (molemmat 55 prosenttia), kun taas työttömien vastaajien osuus on huomattavasti alhaisempi (45 prosenttia).
- Koulutuksen päättymisiän mukaan tämä näkemys on yleisin edelleen opiskelevien vastaajien keskuudessa (54 %). Seuraavaksi yleisimpiä ovat vähintään 20-vuotiaat koulutuksensa päättäneet ja 16-19-vuotiaat (molemmat 51 %). Vastaajat, joiden koulutus päättyi 15-vuotiaana tai aikaisemmin, ovat vähiten todennäköisesti samaa mieltä tästä väitteestä (45 %).
- Ikäryhmittäin tämä näkemys on yleisin 25–39-vuotiaiden vastaajien keskuudessa (54 %) ja seuraavaksi yleisin 15–24-vuotiaiden ja 40–54-vuotiaiden vastaajien keskuudessa (molemmat 52 %). Se on vähiten levinnyt 55-vuotiaiden ja sitä vanhempien keskuudessa (48 %).
- Vastaajat, joiden mielestä opiskelijat saavat riittävästi tietoa ammatillisesta koulutuksesta, ovat todennäköisemmin samaa mieltä väittämästä (55 %) kuin vastaajat, joiden mielestä tiedot ovat riittämättömiä (48 %).
- Ammatilliseen koulutukseen osallistumisessa on vain hyvin vähän vaihtelua. Vastaajat, jotka ovat itse osallistuneet ammatilliseen koulutukseen, ovat vain hieman todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen monialaiset taidot ovat riittämättömät (53 %) kuin ne, joilla ei ole kokemusta ammatillisesta koulutuksesta (50 %).
- Vastaajat, joilla on myönteinen kuva ammatillisesta koulutuksesta, ovat vain hieman todennäköisemmin samaa mieltä tästä väittämästä kuin vastaajat, joilla on kielteinen kuva ammatillisesta koulutuksesta (53 % vs. 50 %).
- Sukupuolen mukaan ei ole eroja.

QB7.6 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillinen peruskoulutus ei tarjoa riittävästi monialaisia taitoja, kuten viestintää tai kriittistä ajattelua (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	50	37	13
Sukupuoli			
Mies	52	36	12
Nainen	50	37	13
Ikä			
15-24	52	39	9
25-39	54	37	9
40-54	52	38	10
>=55	48	35	17
Koulutus (loppu)			
<=15	45	33	22
16-19	51	37	12
>=20	51	38	11
Opiskelee edelleen	54	36	10
Sosio-ammatillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	49	39	12
Johtajat	51	38	11
Muut valkoiset kaulukset	55	36	9
Manuaaliset työntekijät	52	38	10
Talohenkilöt	49	36	15
Työttömät	45	40	15
Eläkkeellä	48	33	19
Opiskelijat	55	36	9
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	49	38	13
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	52	35	13
Suuri kaupunki	51	37	12
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	53	37	10
Negatiivinen	50	38	12
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	53	38	9
Ei	49	35	16

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Puolet EU:n kansalaisista katsoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmissa ei useinkaan opeteta riittävästi perustaitoja, kuten lukutaitoa tai digitaalista lukutaitoa.

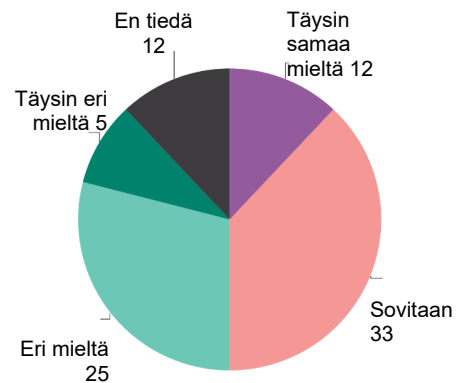
Euroopan unionissa 50 prosenttia vastaajista katsoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmissa ei useinkaan opeteta riittävästi perustaitoja, kuten lukutaitoa tai digitaalista lukutaitoa. Näistä 12 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 38 prosenttia on samaa mieltä.⁴⁸ Sitä vastoin 38% on eri mieltä tästä väitteestä, kun taas 12% ei tiedä.

15 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista on samaa mieltä lausumasta.

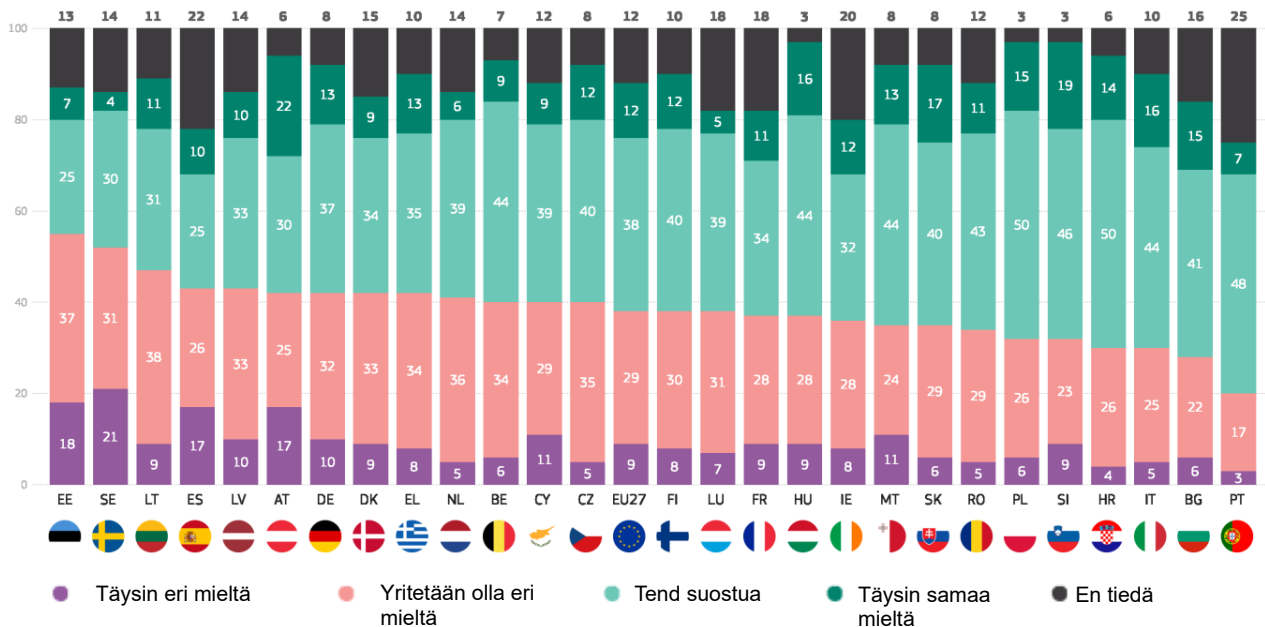
Näkemykset tästä asiasta vaihtelevat huomattavasti eri jäsenvaltioissa. Eniten sopimuksia tehtiin Puolassa ja Sloveniassa (molemmissa 65 %) ja seuraavaksi eniten Kroatiassa (64 %) sekä Italiassa ja Unkarissa (molemmissa 60 %). Alhaisimmat osuudet ovat Virossa (32 %), Ruotsissa (34 %) ja Espanjassa (35 %).

Jäsenvaltioissa, joissa näkemykset jakautuvat tasaisemmin, tämä näkemys on 43 prosenttia Tanskassa ja Latviassa, 44 prosenttia Irlannissa ja Luxemburgissa ja 45 prosenttia Alankomaissa.

QB7.7: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmissa ei useinkaan opeteta perustaitoja, kuten lukutaitoa tai digitaalista lukutaitoa (EU27) (%)

QB7.7. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisissa koulutusohjelmissa ei useinkaan opeteta perustaitoja, kuten lukutaitoa tai digitaalista lukutaitoa. (%)

48 QB7.7. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisissa koulutusohjelmissa ei useinkaan opeteta perustaitoja, kuten lukutaitoa tai digitaalista lukutaitoa.

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen ohjelmissa ei usein opeteta perustaitoja, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti:

- Koulutuksen päättyessä 16–19-vuotiaat vastaajat (53 %) ovat todennäköisimmin samaa mieltä siitä, että ammatillisessa koulutuksessa ei useinkaan pystytä opettamaan perustaitoja. Seuraavaksi yleisimpiä ovat vähintään 20-vuotiaat vastaajat (50 %). Vastaajat, joiden koulutus päättyi 15-vuotiaana tai aikaisemmin, ovat vähiten todennäköisesti samaa mieltä (44 %).
- Eniten samaa mieltä olivat 25–39-vuotiaat vastaajat (53 %) ja seuraavaksi eniten 40–54-vuotiaat (52 %). Vähintään 15–24-vuotiaat ja 55-vuotiaat ovat epätodennäköisimmin samaa mieltä (molemmat 49 %).
- Vastaajat, jotka olivat joskus itse osallistuneet ammatilliseen koulutukseen, jakavat tämän huolen hieman todennäköisemmin (53 %) kuin vastaajat, jotka eivät olleet osallistuneet koulutukseen (48 %).
- Ne, jotka uskovat oppilaiden saavan riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista, sanovat todennäköisemmin, että ammatillisessa koulutuksessa ei opeteta perustaitoja (56 % vs. 45 %).
- Suositellun koulutustason mukaan vastaajat, jotka suosittelisivat toisen asteen yleissivistävää koulutusta, ovat todennäköisemmin samaa mieltä tästä väittämästä (55 %) kuin vastaajat, jotka suosittelisivat ammatillista toisen asteen koulutusta (51 %).
- Sukupuolen mukaan ei ole eroja.

QB7.7 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmissa ei useinkaan opeteta perustaitoja, kuten lukutaitoa tai digitaalista lukutaitoa (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	50	38	12
Sukupuoli			
Mies	51	38	11
Nainen	50	37	13
Ikä			
15–24	49	42	9
25–39	53	39	8
40–54	52	39	9
>=55	49	34	17
Koulutus (loppu)			
<=15	44	31	25
16–19	53	37	10
>=20	50	39	11
Opiskelee edelleen	48	43	9
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	51	40	9
Johtajat	51	39	10
Muut valkoiset kaulukset	53	38	9
Manuaaliset työntekijät	53	38	9
Talohenkilöt	48	34	18
Työttömät	46	40	14
Eläkkeellä	49	33	18
Opiskelijat	48	43	9
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	49	38	13
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	52	37	11
Suuri kaupunki	50	38	12
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	54	37	9
Negatiivinen	48	41	11
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	53	39	8
Ei	48	36	16

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

QB5: Voisitteko kertoa, missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä: Maassamme toisen asteen koulutuksensa valitsevat saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista. (EU27) (%)

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkut IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

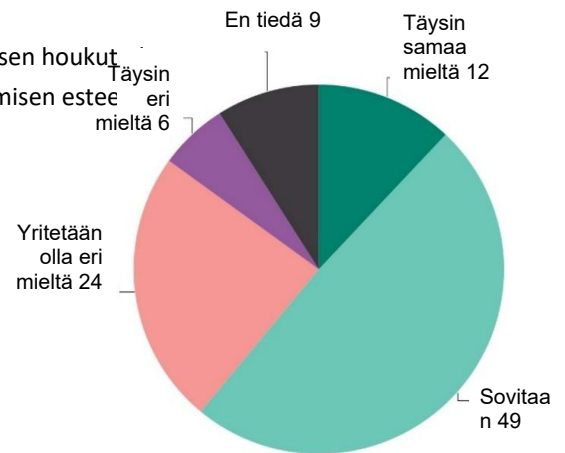
2. Ohjaukseen ja sukupuoli- ja sukupuolistereotypioihin liittyvät haasteet

Kuusi kymmenestä EU:n kansalaisesta kertoo, että keskiasteen koulutuksen valitsevat saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista

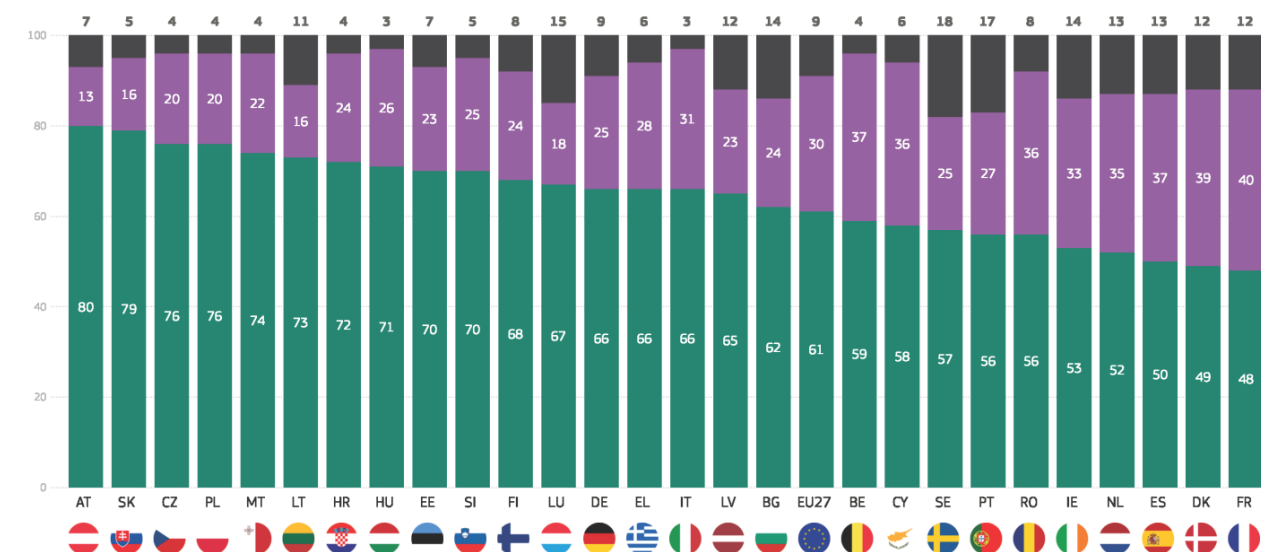
Euroopan unionissa 61 prosenttia kansalaisista uskoo, että maassaan toisen asteen koulutuksensa valitsevat saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista. Heistä 12 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 49 prosenttia on samaa mieltä. Kolme kymmenestä vastaajasta (30 prosenttia) on eri mieltä, kun taas 9 prosenttia ei tiedä.⁴⁹

Vuonna 2016 tehdyssä Cedefopin tutkimuksessa (EU28) esitettiin samankaltainen mutta ei identtinen kysymys, jossa keskityttiin siihen, annettiin ihmisille tietoa silloin, kun he tekivät toisen asteen valintansa. Tulokset ovat suhteellisen vakaita ajan mittaan: Kyselyssä 58 prosenttia vastasi myöntävästi, 40 prosenttia vastasi kieltävästi⁵⁰ ja 2 prosenttia ei tiennyt asiasta.

QB5. Voitteko kertoa minulle, missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä {MAASSA}. lukiokoulutuksensa valitsevat saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista. (%)

Tässä kyselyssä näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Itävallassa (80 %), Slovakiassa (79 %) sekä Tšekissä ja Puolassa (molemmat 76 %). Alhaisimmat osuudet ovat Ranskassa (48 %), Tanskassa (49 %) ja Espanjassa (50 %). Huomattava osa vastaajista vastasi "en tiedä". Eniten vastaajia oli Ruotsissa (18 %), Portugalissa (17 %) ja Luxemburgissa (15 %).

49 QB5. Voisitteko kertoa, missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä: Maassamme toisen asteen koulutuksensa valitsevat saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista.

50 https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/opinion-survey-on-vet?visualisation=MAP&topic=group2&question=Q21T2_Q&answer=Q21T2_A1&subset=EducationLevel&subsetVal=All&country=AT&countryB=EU28 Kyselyn sanamuoto eroaa nykyisestä kyselystä, jossa kysytään toisen asteen koulutuksen valinneiden saatavilla olevia tietoja, kun taas vuoden 2016 kohdassa vastaajia pyydettiin pohtimaan omia aiempia kokemuksiaan. Kysymys 6: "Kun teit päätöstä toisen asteen koulutuksestasi, saitko tietoa ammatillisesta koulutuksesta?"

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että ihmiset saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti.

- Vastaajat, jotka näkevät ammatillisen koulutuksen myönteisessä valossa omassa maassaan, ovat paljon todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että näistä mahdollisuuksista on riittävästi tietoa (74 %), kun taas 36 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että ammatillisen koulutuksen imago on kielteinen.
- Vastaavasti vastaajat, joilla on myönteinen näkemys ammatillisen koulutuksen laadusta ja mahdollisuuksista, uskovat yleensä paljon todennäköisemmin, että saatavilla on riittävästi tietoa. Tämä koskee niitä, jotka: katsoo, että ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista (69 prosenttia vs. 44 prosenttia); Ammatillisen koulutuksen opettajat ovat päteviä (67 % vs. 43 %). on yhtä mieltä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaiseen infrastruktuuriin (67 prosenttia vs. 45 prosenttia) ja että ammatillinen koulutus opettaa teknisiä taitoja (65 prosenttia vs. 43 prosenttia); katsoo, että ammatillinen koulutus tarjoaa mahdollisuuksia opiskella ulkomailla (69 prosenttia vs. 52 prosenttia) ja mahdollisuuden yliopisto-opintoihin (67 prosenttia vs. 54 prosenttia). Se koskee myös niitä, joilla ei ole puutteita monialaisissa taidoissa (67 % vs. 61 %) tai perustaidoissa (68 % vs. 59 %).
- Sosio-ammattikategorioittain on joitakin merkittäviä eroja: 65 prosenttia muista toimihenkilöistä uskoo, että keskiasteen koulutuksen valitsevat saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista, kun työttömien vastaava osuus on 50 prosenttia.
- Vastaajat, jotka ovat päättäneet koulutuksensa 16–19-vuotiaina, ovat todennäköisimmin samaa mieltä (63 %). Ne, joiden koulutus päättyi, kun he olivat 15-vuotiaita tai nuorempia, tekevät sen epätodennäköisimmin (58 prosenttia).
- Sukupuolen tai iän mukaan ei ole eroja.

QB5 Voisitteko kertoa, missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä: Maassamme toisen asteen koulutuksensa valitsevat saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista. (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	61	30	9
Sukupuoli			
Mies	61	30	9
Nainen	61	31	8
Ikä			
15-24	61	37	2
25-39	61	34	5
40-54	62	30	8
>=55	61	26	13
Koulutus (loppu)			
<=15	58	25	17
16-19	63	29	8
>=20	61	32	7
Opiskelee edelleen	61	37	2
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	58	34	8
Johtajat	62	31	7
Muut valkoiset kaulukset	65	29	6
Manuaaliset työntekijät	63	30	7
Talohenkilöt	58	33	9
Työttömät	50	40	10
Eläkkeellä	61	25	14
Opiskelijat	60	38	2
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	61	29	10
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	60	32	8
Suuri kaupunki	63	29	8
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	74	19	7
Negatiivinen	36	57	7
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	65	28	7
Ei	58	32	10

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

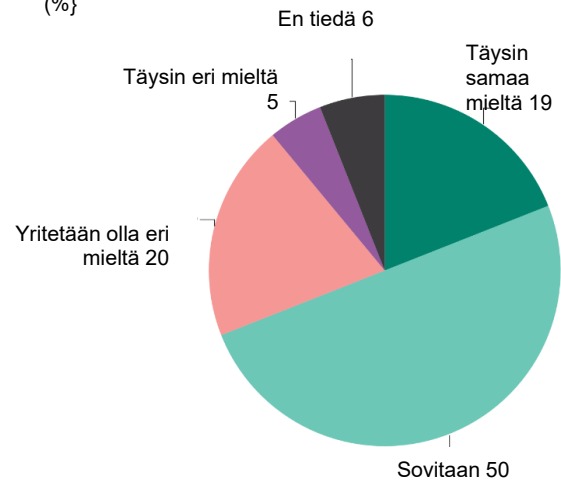
Noin seitsemän kymmenestä EU:n kansalaisesta sanoo, että naiset, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin⁵¹ liittyvistä aloista ammatillisessa koulutuksessa, saattavat saada vähemmän kannustusta perheiltä ja kouluilta kuin miehet.

Koko Euroopan unionissa 69 prosenttia EU:n kansalaisista on sitä mieltä, että naiset, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin liittyvistä aloista ammatillisessa koulutuksessa, saattavat saada vähemmän kannustusta perheiltä ja kouluilta kuin miehet, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin liittyvistä aloista.⁵² Näistä 19 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 50 prosenttia on yleensä samaa mieltä. Joka neljäs on eri mieltä (25 prosenttia), kun taas 6 prosenttia ei tiedä.

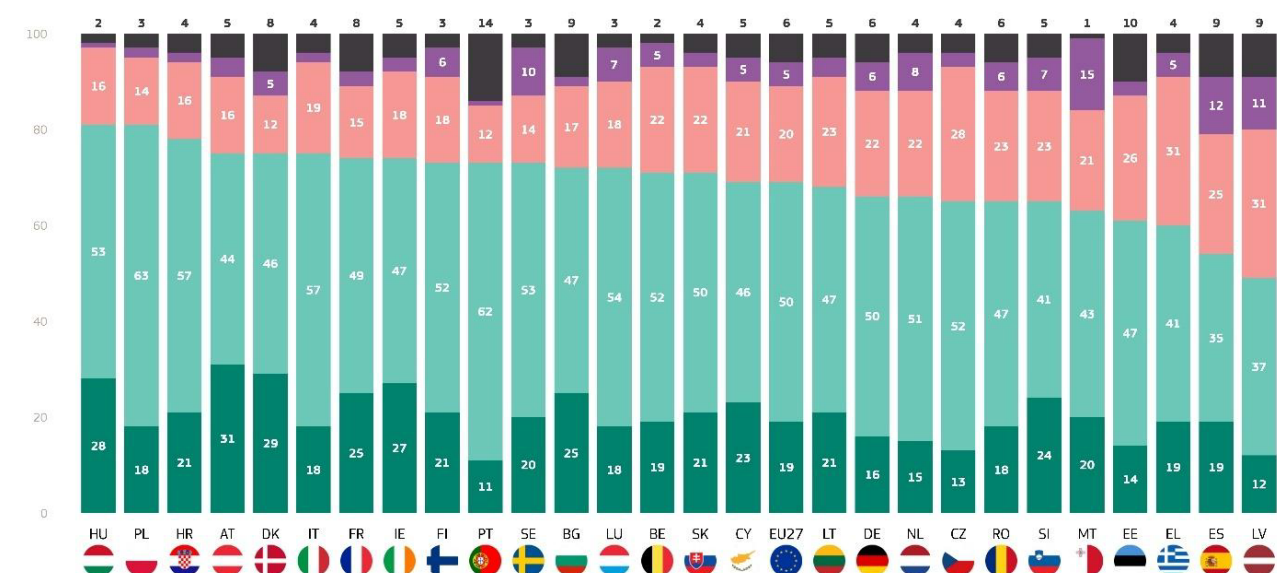
Näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Unkarissa ja Puolassa (molemmat 81 %) ja Kroatiassa (78 %). Alhaisimmat osuudet ovat Latviassa (49 %), Espanjassa (54 %) ja Kreikassa (60 %).

25 jäsenvaltiossa vähintään kuusi kymmenestä vastaajasta totesi, että naiset, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin liittyvistä aloista ammatillisessa koulutuksessa, saattavat saada vähemmän kannustusta perheiltä ja kouluilta kuin miehet, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin liittyvistä aloista.

QB10.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Naiset, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin liittyvistä aloista ammatillisessa peruskoulutuksessa, saattavat saada vähemmän kannustusta perheiltä ja kouluilta kuin miehet, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin liittyvistä aloista {EU27} (%)

QB10.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: STEM-aineisiin liittyvistä aloista ammatillisessa koulutuksessa kiinnostuneet naiset saattavat saada vähemmän kannustusta perheiltä ja kouluilta kuin STEM-aineisiin liittyvistä aloista kiinnostuneet miehet. (%)

51 L
52 C

● Täysin samaa mieltä
 ● Tend suostua
 ● Yritetään olla eri mieltä
 ● Täysin eri mieltä
 ● En tiedä

Väittämistä: STEM-aineisiin liittyvistä aloista ammatillisessa koulutuksessa kiinnostuneet naiset saattavat saada vähemmän kannustusta perheiltä ja kouluilta kuin STEM-aineisiin liittyvistä aloista kiinnostuneet miehet.

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että STEM-aloihin liittyvistä aloista kiinnostuneet naiset saattavat saada vähemmän kannustusta kuin miehet, vaihtelee sosiodemografisten tekijöiden mukaan seuraavasti:

- Koulutuksen päättyessä vielä opiskelevat vastaajat uskovat todennäköisimmin, että STEM-aineisiin liittyvistä ammatillisen koulutuksen aloista kiinnostuneet naiset saavat vähemmän kannustusta kuin miehet (73 %), kun taas yli 20-vuotiaista koulutuksensa päättäneistä 71 prosenttia ja 16–19-vuotiaista 69 prosenttia on samaa mieltä. Vastaajista, jotka ovat lopettaneet opintonsa 15-vuotiaana tai sitä nuorempana, tämä luku on 63 prosenttia.
- Yhteiskunnallis-ammatillisten ryhmien välillä on joitakin eroja: vastaajista 74 prosenttia oli itsenäisiä ammatinharjoittajia ja 72 prosenttia opiskelijoista oli samaa mieltä, kun taas kotona asuvien osuus oli 66 prosenttia.
- Ikäryhmittäin tarkasteltuna tämä näkemys on 72 prosenttia 15–24-vuotiaiden vastaajien keskuudessa, kun se 55-vuotiaiden ja sitä vanhempien vastaajien keskuudessa on 68 prosenttia.
- Sukupuolen mukaan ei ole eroja.

QB10.2 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Naiset, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin liittyvistä aloista ammatillisessa peruskoulutuksessa, saattavat saada vähemmän kannustusta perheiltä ja kouluilta kuin miehet, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin liittyvistä aloista (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	69	25	6
Sukupuoli			
Mies	69	25	6
Nainen	69	25	6
Ikä			
15-24	72	24	4
25-39	72	24	4
40-54	69	27	4
>=55	68	24	8
Koulutus (loppu)			
<=15	63	24	13
16-19	69	26	5
>=20	71	25	4
Opiskelee edelleen	73	22	5
Sosio-ammatillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	74	22	4
Johtajat	70	26	4
Muut valkoiset kaulukset	70	26	4
Manuaaliset työntekijät	70	25	5
Talohenkilöt	66	29	5
Työttömät	70	24	6
Eläkkeellä	67	24	9
Opiskelijat	72	24	4
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	68	26	6
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	70	24	6
Suuri kaupunki	71	23	6
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	70	26	4
Negatiivinen	72	24	4
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	71	25	4

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Ei	68	25	7
----	----	----	---

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Noin seitsemän kymmenestä EU:n kansalaisesta sanoo, että naisia kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen, vaikka he ilmaisevat kiinnostuksensa teknisiin aiheisiin.

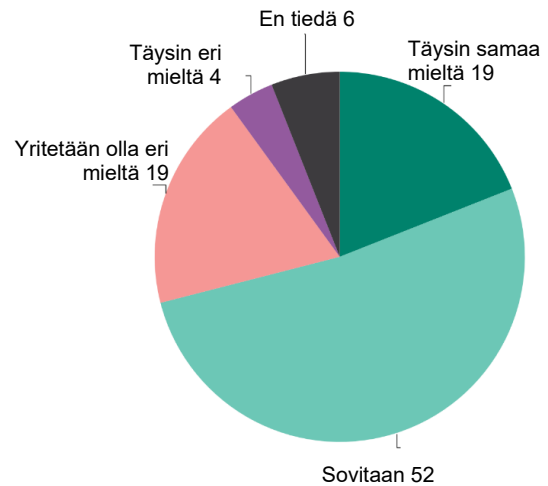
Euroopan unionissa 71 prosenttia EU:n kansalaisista sanoo, että naisia kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen, vaikka he ilmaisevat kiinnostuksensa teknisiin, käytännönläheisiin aiheisiin. Näistä 19 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 52 prosenttia on samaa mieltä.⁵³ Noin joka neljäs (23 prosenttia) on eri mieltä, kun taas 6 prosenttia ei tiedä.

Suurin osa vastaajista on samaa mieltä tästä lausunnosta kaikissa jäsenvaltioissa. Sopimusten taso vaihtelee kuitenkin jäsenvaltioittain. Korkeimmat osuudet ovat Kyproksella (81 %), Italiassa ja Irlannissa (molemmat 80 %) sekä Unkarissa (79 %). Alhaisimmat tasot ovat Latviassa (55 %) sekä Espanjassa ja Virossa (molemmissa 60 %).

17 jäsenvaltiossa vähintään seitsemän kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä siitä, että naisia kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen, vaikka he ovat ilmaisseet kiinnostuksensa teknisiä aineita kohtaan.

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että naisia kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen, vaihtelee sosiodemografisten ja asenteisiin liittyvien

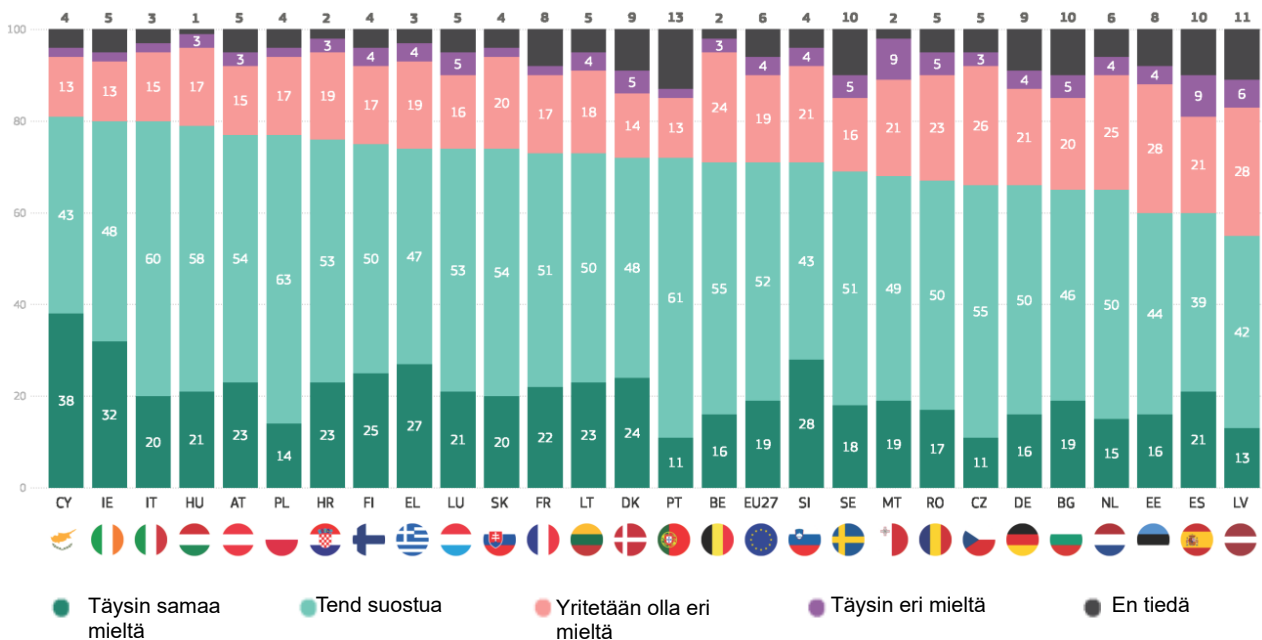
QB11.1: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Naisia kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen, vaikka he ilmaisevat kiinnostuksensa teknisiin, käytännönläheisiin aiheisiin (EU27) (%)

tekijöiden mukaan seuraavasti:

■ Koulutuksen päättyessä 16–19-vuotiaat tai 20-vuotiaat

QB11.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Naisia kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen, vaikka he ilmaisevat kiinnostuksensa teknisiin, käytännöllisiin ja käytännön oppiaineisiin. (%)

53 QB11.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Naisia kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen, vaikka he ilmaisevat kiinnostuksensa teknisiin, käytännönläheisiin aiheisiin.

tai sitä vanhemmat vastaajat uskovat todennäköisimmin, että naiset ohjataan usein yleissivistävään koulutukseen, vaikka he ovat kiinnostuneita teknisistä aineista (molemmat 71 %).

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Tämä luku laskee 68 prosenttiin 15-vuotiaista ja sitä nuoremmista opintonsa päättäneistä. Se on suurin niistä, jotka vielä opiskelevat (74 %).

- Sosioammatillisten ryhmien välillä on vähäisiä eroja, sillä 74 prosenttia opiskelijoista jakaa tämän näkemyksen, kun vastaava luku johtajien ja työttömien vastaajien keskuudessa on 68 prosenttia.
- Kaupungistuminen vaikuttaa vastauksiin, sillä 74 prosenttia suurten kaupunkien vastaajista on samaa mieltä siitä, että naisia kannustetaan vähemmän ottamaan vastaan teknisiä aiheita kuin miehiä, kun maaseudulla tai kylissä vastaava osuus on 68 prosenttia.
- Ikäryhmittäin tarkasteltuna 15-24-vuotiaista vastaajista 74 %:sta 73 %:iin 25-39-vuotiaista, 70 %:iin 40-54-vuotiaista ja 69 %:iin 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista vastaajista.
- Sukupuoleen tai ammatillisesta koulutuksesta saatuun aiempaan kokemukseen perustuvia eroja ei ole.

QB11.1 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Naisia kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen, vaikka he ilmaisevat kiinnostuksensa teknisiin, käytännönläheisiin aiheisiin (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	71	23	6
Sukupuoli			
Mies	71	22	7
Nainen	71	23	6
Ikä			
15-24	74	22	4
25-39	73	22	5
40-54	70	24	6
>=55	69	22	9
Koulutus (loppu)			
<=15	68	20	12
16-19	71	22	7
>=20	71	24	5
Opiskelee edelleen	74	21	5
Sosio-ammatillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	72	22	6
Johtajat	68	26	6
Muut valkoiset kaulukset	72	23	5
Manuaaliset työntekijät	72	23	5
Talohenkilöt	72	22	6
Työttömät	68	23	9
Eläkkeellä	69	21	10
Opiskelijat	74	22	4
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	68	25	7
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	71	22	7
Suuri kaupunki	74	20	6
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	72	23	5
Negatiivinen	71	24	5
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	72	22	6
Ei	70	22	8

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

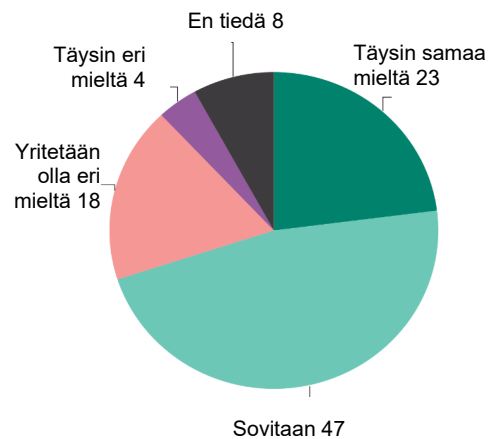
Seitsemän kymmenestä EU:n kansalaisesta sanoo, että miehet, jotka eivät ole korkeasti koulutettuja, kohtaavat enemmän paineita valita ammatillinen koulutus yleissivistävän koulutuksen sijaan kuin naiset

Euroopan unionissa 70 prosenttia EU:n kansalaisista sanoo, että miehet, jotka eivät ole korkeasti koulutettuja, kohtaavat enemmän paineita valita ammatillinen koulutus yleissivistävän koulutuksen sijaan kuin naiset. Heistä 23 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 47 prosenttia on yleensä samaa mieltä.⁵⁴ Noin joka neljäs (22 prosenttia) on eri mieltä, kun taas 8 prosenttia ei tiedä.

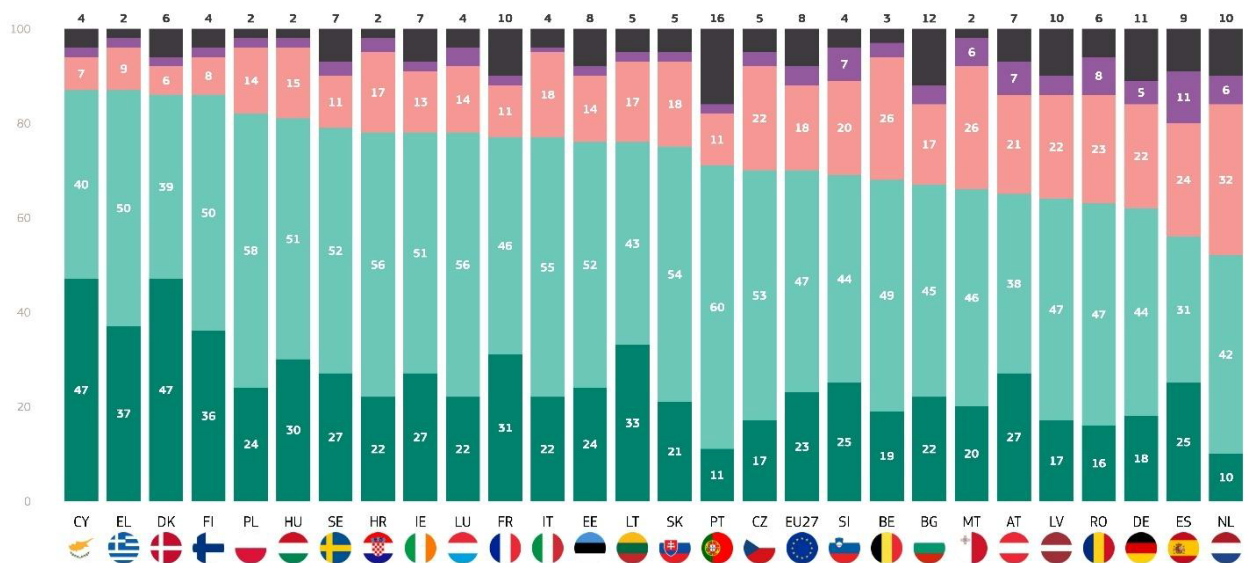
Suurin osa vastaajista on samaa mieltä tästä lausunnosta kaikissa jäsenvaltioissa. Tämän alan yhteisymmärryksessä on kuitenkin suuria eroja jäsenvaltioiden välillä. Eniten sopimuksia tehtiin Kreikassa ja Kyproksessa (molemmat 87 %) ja Tanskassa (86 %). Alhaisimmat tasot ovat Alankomaissa (52 %), Espanjassa (56 %) ja Saksassa (62 %).

17 jäsenvaltiossa vähintään seitsemän kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä siitä, että miehet, jotka eivät ole korkeasti koulutettuja, kohtaavat akateemisesti enemmän paineita valita ammatillinen koulutus kuin naiset.

QB 11.2: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Miehet, jotka eivät ole korkeasti koulutettuja, kohtaavat enemmän paineita valita ammatillinen koulutus yleissivistävän koulutuksen sijaan kuin naiset (EU27) (%)

QB11.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Miehet, jotka eivät ole korkeasti koulutettuja, kohtaavat enemmän paineita valita ammatillinen koulutus yleissivistävän koulutuksen sijaan kuin naiset. (%)

54 ● Täysin samaa mieltä kohtaa enemmän paineita valita ammatillinen koulutus yleissivistävän koulutuksen sijaan kuin naiset. ● Tend suostua ● Yritetään olla eri mieltä ● Täysin eri mieltä ● En tiedä

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että miehet, jotka eivät ole korkeasti koulutettuja, kohtaavat enemmän paineita ammatillisen koulutuksen valitsemiseen kuin naiset, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti.

- Vastaajat, jotka uskovat, että hyvin suoriutuvia -- opiskelijoita ohjataan yleissivistävään koulutukseen, jakavat tämän näkemyksen todennäköisemmin (76 % vs. 54 %). Samankaltainen malli näkyy niiden keskuudessa, jotka kokevat yleissivistävän koulutuksen imagonsa paremmaksi (76 % vs. 58 %), joiden mielestä yleissivistävä koulutus on helpompaa (79 % vs. 65 %) ja joiden mielestä ammatillisen koulutuksen ohjelmat ovat osallistavia (76 % vs. 67 %).
- Vastaajat, jotka valitsivat "heikon suorituksen" ammatillisen koulutuksen valintaan vaikuttavaksi tekijäksi, ovat todennäköisemmin samaa mieltä tästä väitteestä kuin vastaajat, jotka eivät hyväksyneet sitä (76 % vs. 68 %).
- Koulutuksen päättyessä ikäryhmittäin vastaajat olivat eniten samaa mieltä siitä, että miehet, joiden akateeminen suorituskkyky on heikompi, kohtaavat enemmän paineita ammatillisen koulutuksen valitsemiseen kuin naiset, jotka ovat päättäneet koulutuksensa 20-vuotiaana tai myöhemmin ja jotka opiskelevat edelleen (molemmat 72 %), ja seuraavaksi eniten 16–19-vuotiaat (70 %). Vähiten samaa mieltä ovat ne, jotka ovat päättäneet opintonsa 15-vuotiaana tai sitä nuorempana (66 %).
- Kaupungistumisella on tässä pieni merkitys: Suurten kaupunkien vastaajista 73 prosenttia on samaa mieltä tästä väitteestä, kun taas maaseutualueilla tai kylissä vastaava osuus on 69 prosenttia.
- Sosio-ammattillisissa luokissa on minimaalisia eroja. Työttömät vastaajat ovat hieman todennäköisemmin samaa mieltä (73 %) kuin muut ryhmät (70–72 %).
- Sukupuolen ja iän välillä ei ole eroja.

QB11.2 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Miehet, jotka eivät ole korkeasti koulutettuja, kohtaavat enemmän paineita valita ammatillinen koulutus yleissivistävän koulutuksen sijaan kuin naiset (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	70	22	8
Sukupuoli			
Mies	71	22	7
Nainen	70	22	8
Ikä			
15-24	71	24	5
25-39	72	22	6
40-54	70	24	6
>=55	70	21	9
Koulutus (loppu)			
<=15	66	21	13
16-19	70	23	7
>=20	72	22	6
Opiskelee edelleen	72	22	6
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	70	23	7
Johtajat	70	23	7
Muut valkoiset kaulukset	72	22	6
Manuaaliset työntekijät	71	23	6
Talohenkilöt	70	24	6
Työttömät	73	21	6
Eläkkeellä	70	19	11
Opiskelijat	70	25	5
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	69	22	9
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	70	23	7
Suuri kaupunki	73	21	6
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	71	23	6
Negatiivinen	72	23	5
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	71	23	6
Ei	71	21	8

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

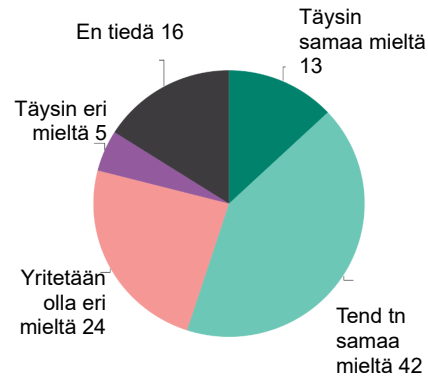
Yli puolet EU:n kansalaisista sanoo, että opettajat ja opinto-ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuolten eriarvoisuuteen ennen kuin opiskelijat valitsevat yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä

Koko Euroopan unionissa 55 prosenttia EU:n kansalaisista on sitä mieltä, että opettajat ja opinto-ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuolten eriarvoisuuteen ennen kuin opiskelijat tekevät valintansa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä.⁵⁵ Heistä 13 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 42 prosenttia on yleensä samaa mieltä. Lähes kolmannes (29 prosenttia) on eri mieltä, kun taas 16 prosenttia ei tiedä.

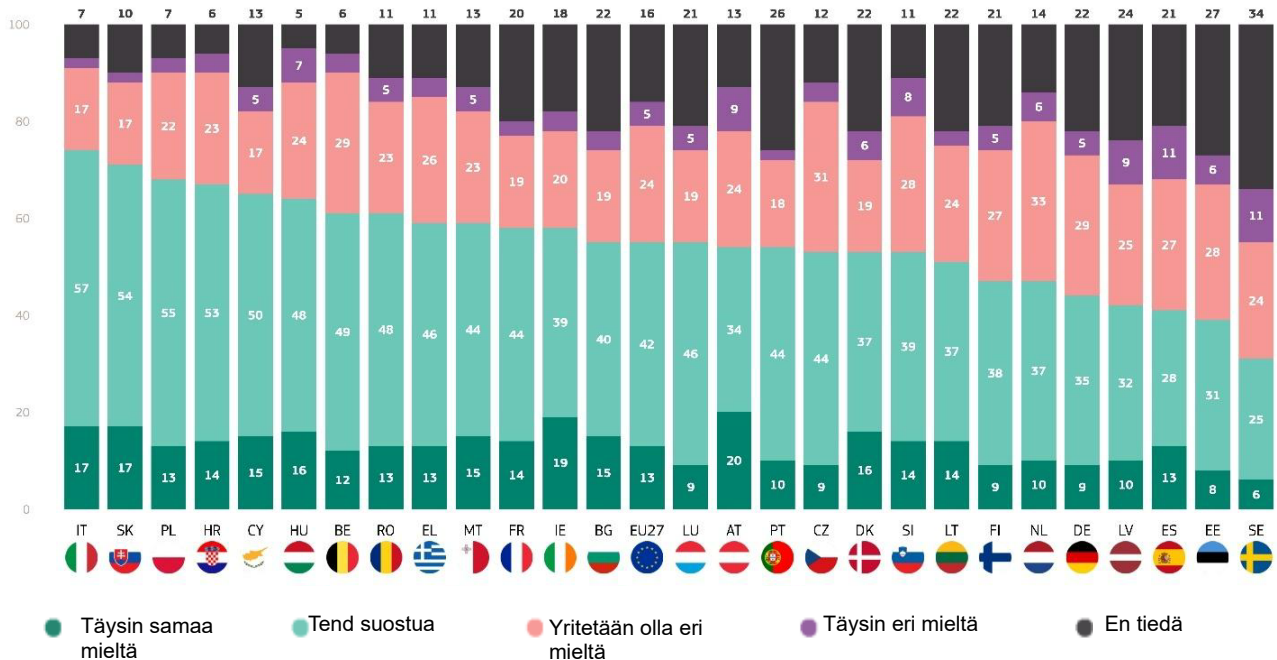
Näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Sopimuksia tehtiin eniten Italiassa (74 %), Slovakiassa (71 %) ja Puolassa (68 %). Alhaisimmat osuudet ovat Ruotsissa (31 %), Virossa (39 %) ja Espanjassa (41 %).

20 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista oli sitä mieltä, että sukupuolten eriarvoisuuteen ei puututa riittävästi.

QB11.3. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Opettajat ja opinto-ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuolittuneisuuteen ennen kuin opiskelijat tekevät valintansa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä. (EU27) (%)

QB11.3. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Opettajat ja opinto-ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuolittuneisuuteen ennen kuin opiskelijat tekevät valintansa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä. (%)

⁵⁵ QB11.3. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Opettajat ja opinto-ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuolittuneisuuteen ennen kuin opiskelijat tekevät valintansa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä.

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Sosiodemografisten ja asenteisiin liittyvien tekijöiden mukaan se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että sukupuolen vinoutumiin ei puututa riittävästi, kun opiskelijat tekevät valintansa, vaihtelee seuraavasti.

- Sosio-ammattillisten ryhmien välillä on joitakin eroja: 61 prosenttia opiskelijoista on samaa mieltä kuin 50 prosenttia eläkkeellä olevista vastaajista.
- Ikäryhmittäin sopimus alenee 15-24-vuotiaiden vastaajien 62 prosentista 55-vuotiaiden ja sitä vanhempien vastaajien 52 prosenttiin.
- Koulutuksen päättymisiän mukaan 57 prosenttia 16–19-vuotiaista ja 54 prosenttia 20-vuotiaista tai sitä vanhemmista katsoo, että opettajat ja opinto-ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuolten eriarvoisuuteen ennen kuin opiskelijat valitsevat yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä. Tämä luku on 50 prosenttia 15 vuotta täyttäneillä ja sitä nuoremmilla. Se on korkeimmillaan niiden eurooppalaisten keskuudessa, jotka opiskelevat edelleen (61 %).
- Toisen asteen yleissivistävää koulutusta suosittelevat vastaajat ovat hieman todennäköisemmin kuin ammatillista koulutusta suosivat vastaajat (60 % vs. 56 %) samaa mieltä siitä, että sukupuolten eriarvoisuuteen ei puututa riittävästi.
- Sukupuolen mukaan ei ole eroja.

QB11.3 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Opettajat ja opinto-ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuolittuneisuuteen ennen kuin opiskelijat tekevät valintansa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	55	29	16
Sukupuoli			
Mies	55	29	16
Nainen	55	29	16
Ikä			
15-24	62	29	9
25-39	58	30	12
40-54	56	30	14
>=55	52	26	22
Koulutus (loppu)			
<=15	50	24	26
16-19	57	28	15
>=20	54	31	15
Opiskelee edelleen	61	28	11
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	56	30	14
Johtajat	54	31	15
Muut valkoiset kaulukset	58	29	13
Manuaaliset työntekijät	57	29	14
Talohenkilöt	57	27	16
Työttömät	51	32	17
Eläkkeellä	50	26	24
Opiskelijat	61	29	10
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	52	31	17
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	56	28	16
Suuri kaupunki	58	27	15
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	57	29	14
Negatiivinen	56	30	14
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	57	28	15
Ei	54	29	17

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

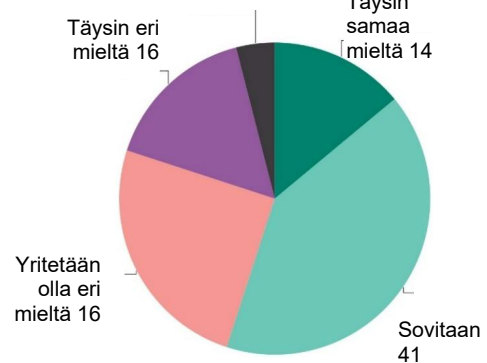
Yli puolet EU:n kansalaisista katsoo, että STEM-aineisiin liittyvät alat ammatillisessa koulutuksessa soveltuvat paremmin miehille

Euroopan unionissa 55 prosenttia EU:n kansalaisista katsoo, että STEM-aloihin liittyvät ammatillisen koulutuksen alat, kuten rakentaminen, autoteollisuus, valmistusteollisuus ja tieto- ja viestintätekniikka, soveltuvat paremmin miehille. Näistä 14 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 41 prosenttia on yleensä samaa mieltä.⁵⁶ Kaiken kaikkiaan 41 prosenttia on eri mieltä, kun taas 4 prosenttia ei tiedä.

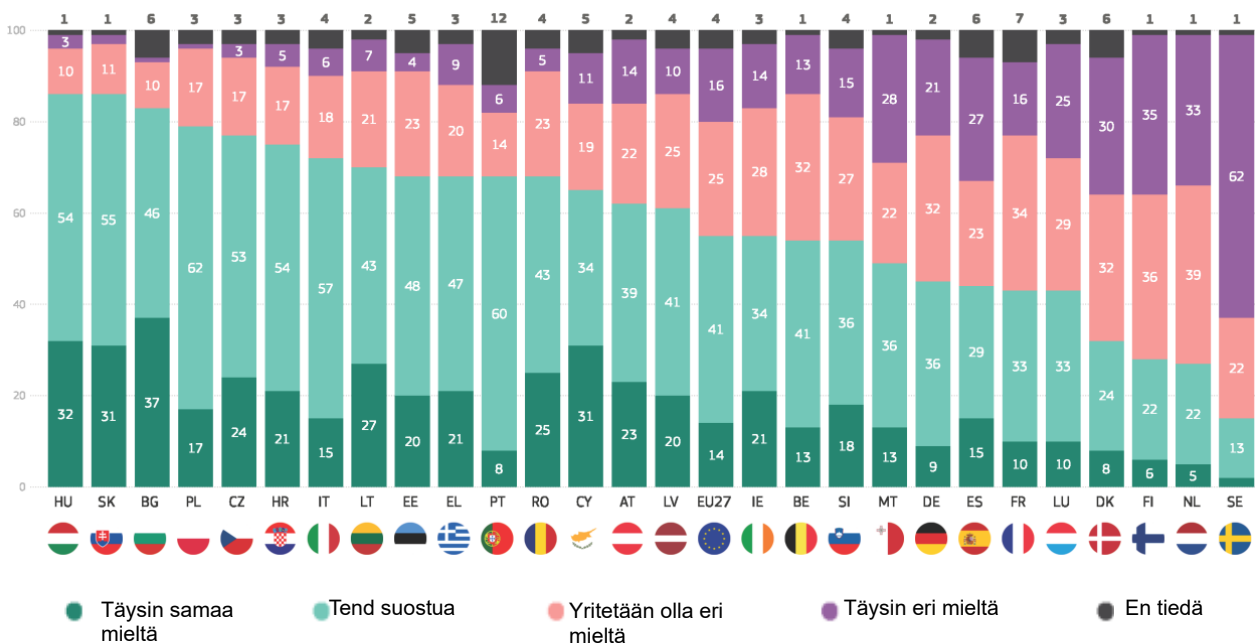
18 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista oli sitä mieltä, että STEM-aloihin liittyvät alat soveltuvat paremmin miehille.

Näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Unkarissa ja Slovakiassa (molemmat 86 %) ja Bulgariassa (83 %). Alhaisimmat osuudet ovat Ruotsissa (15 %), Alankomaissa (27 %) ja Suomessa (28 %).

QB10.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: STEM-aloihin liittyvät ammatillisen koulutuksen alat (esim. rakentaminen, autoteollisuus, valmistusteollisuus, tieto- ja viestintätekniikka) soveltuvat paremmin miehille. (EU27) (%)

QB10.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: STEM-aloihin liittyvät ammatillisen koulutuksen alat (esim. rakentaminen, autoteollisuus, valmistusteollisuus, tieto- ja viestintätekniikka) soveltuvat paremmin miehille. (%)

⁵⁶ QB10.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: STEM-aineisiin liittyvät alat ammatillisessa koulutuksessa (esim. rakentaminen, autoteollisuus, valmistusteollisuus, tieto- ja viestintätekniikka) soveltuvat paremmin miehille.

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että STEM-aloihin liittyvät alat soveltuvat paremmin miehille, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti.

- Tämä näkemys on yleisempi niiden vastaajien keskuudessa, jotka uskoo, että opettajat ja opinto-ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuoleen liittyviin ennakkoluuloihin (65 % vs. 43 %) ; uskovat, että miehet, jotka eivät ole korkea akateemisia menestyjiä, kohtaavat enemmän paineita valita ammatillinen koulutus (62% vs 42%) ; katsoo, että naisia kannustetaan yleissivistävään koulutukseen huolimatta kiinnostuksesta teknisiin aiheisiin (63 % vs. 38 %) ; tunne, että perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat sukupuolistereotyyppioita (59 % vs. 46 %) ; ja uskovat, että miehet, jotka hoitavat tai palvelevat -iin liittyviä ammatillisen koulutuksen aloja, kohtaavat sosiaalista stigmaa (63 % vs. 46 %).
- Vastaajat, jotka uskovat nuorten saavan riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista, ovat todennäköisemmin samaa mieltä (62 %) kuin vastaajat, jotka eivät usko saavansa tietoa (47 %).
- Lähes kaksi kolmasosaa vastaajista (60 %), jotka ilmoittavat, että heidän maassaan suhtaudutaan myönteisesti ammatilliseen koulutukseen, on samaa mieltä siitä, että STEM-aloihin liittyvät alat soveltuvat paremmin miehille, kun taas 47 prosenttia vastaajista ilmoitti kielteisistä näkemyksistä.
- Sosioekonomisten ja ammatillisten ryhmien välillä on joitakin silmiinpistäviä eroja, sillä kotitaloudet uskovat todennäköisimmin, että STEM-aineisiin liittyvät alat ammatillisessa koulutuksessa soveltuvat paremmin miehille (63 prosenttia), kun vastaava osuus johtajista on 47 prosenttia.
- Koulutuksen päättymisiän mukaan tämä näkemys on yleisin 16-19-vuotiailla tutkinnon suorittaneilla (62 %) ja seuraavaksi yleisin 15-vuotiailla ja sitä nuoremmilla (59 %). Heistä, jotka jatkoivat opintojaan yli 20-vuotiaina, sopimusaste oli alhaisin (47 prosenttia), kun taas niiden vastaajien osuus, jotka vielä opiskelevat tätä lukua, oli 50 prosenttia.
- Miehillä on hieman yleisempi käsitys (58 %) kuin naisilla (53 %) siitä, että STEM-aineisiin liittyvät alat soveltuvat ammatillisessa koulutuksessa paremmin miehille.
- Ikään tai aiempaan ammatilliseen koulutukseen osallistumiseen liittyviä eroja ei ole.

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

QB10.1 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: STEM-aineisiin liittyvät alat ammatillisessa peruskoulutuksessa (esim. rakentaminen, autoteollisuus, valmistusteollisuus, tieto- ja viestintätekniikka) soveltuvat paremmin miehille (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	55	41	4
Sukupuoli			
Mies	58	38	4
Nainen	53	43	4
Ikä			
15-24	55	42	3
25-39	55	43	2
40-54	56	41	3
>=55	55	39	6
Koulutus (loppu)			
<=15	59	31	10
16-19	62	35	3
>=20	47	50	3
Opiskelee edelleen	50	47	3
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	58	39	3
Johtajat	47	50	3
Muut valkoiset kaulukset	60	37	3
Manuaaliset työntekijät	59	38	3
Talohenkilöt	63	33	4
Työttömät	49	47	4
Eläkkeellä	55	39	6
Opiskelijat	51	46	3
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	55	41	4
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	57	39	4
Suuri kaupunki	55	41	4
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	60	37	3
Negatiivinen	47	50	3
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	56	42	2
Ei	55	40	5

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

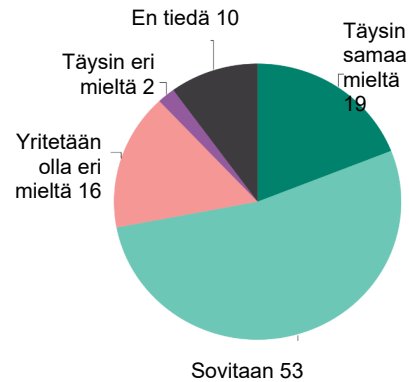
Noin seitsemän kymmenestä EU:n kansalaisesta sanoo, että perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat usein sukupuolistereotypioita yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä.

Koko Euroopan unionissa 72 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat usein sukupuolistereotypioita yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä. Näistä 19 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 53 prosenttia on yleensä samaa mieltä.⁵⁷ Noin joka viides (18 %) on eri mieltä, kun taas 10 % ei tiedä.

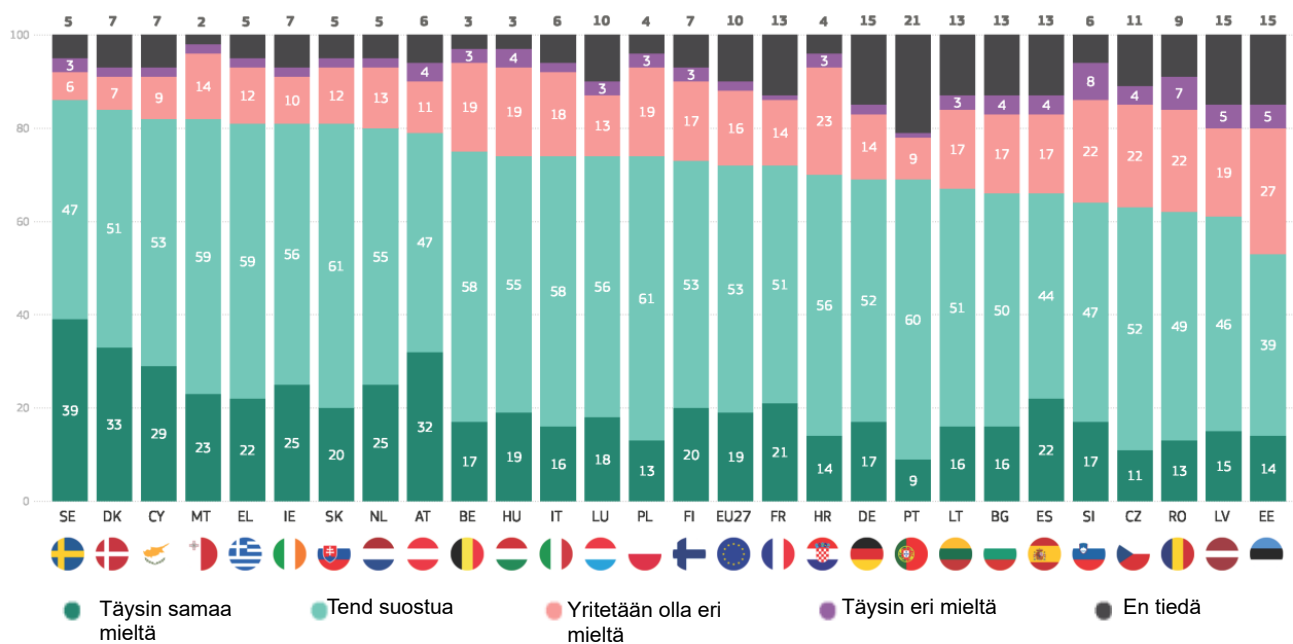
Suurin osa vastaajista on samaa mieltä tästä lausunnosta kaikissa jäsenvaltioissa. Sopimusten taso vaihtelee kuitenkin jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Ruotsissa (86 %), Tanskassa (84 %) ja Kyproksessa (82 %). Alhaisimmat osuudet ovat Virossa (53 %), Latviassa (61 %) ja Romaniassa (62 %).

17 jäsenvaltiossa vähintään seitsemän kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä siitä, että perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat usein sukupuolistereotypioita.

QB11.4: Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: - Perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat usein sukupuolistereotypioita yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä (EU27) (%)

QB11.4. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat usein sukupuolistereotypioita yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä. (%)

⁵⁷ QB11.4. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat usein sukupuolistereotypioita yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä.

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat usein sukupuolistereotypioita, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti.

- Vastaajat, jotka uskovat, että parhaiten suoriutuvia opiskelijoita ohjataan yleissivistävään koulutukseen, ovat todennäköisemmin samaa mieltä siitä, että sukupuolistereotypiat vahvistuvat usein (77 % vs. 57 %), samoin kuin ne, jotka kokevat yleissivistävän koulutuksen myönteisemmäksi (77 % vs. 61 %).
 - Koulutuksen päättyessä yli 20-vuotiaista 76 prosenttia uskoo, että perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat sukupuolistereotypioita yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä. Tämä luku on 73 prosenttia niiden vastaajien osalta, jotka vielä opiskelevat.
 - Sosiaalis-ammattillisten ryhmien välillä on vähäisiä eroja, sillä 75 prosenttia johtajista ja muista toimihenkilöistä jakaa tämän näkemyksen, kun taas eläkkeellä olevien vastaajien osuus on 68 prosenttia.
- Myös ikäerot ovat pieniä. Tätä mieltä ovat todennäköisimmin 25–39-vuotiaat vastaajat (75 %). Se on vähiten levinnyt 55-vuotiaiden ja sitä vanhempien keskuudessa (69 %).
- Ammatillisen koulutuksen valintaan vaikuttavien tekijöiden osalta erot ovat moodinopeus. Yhteisymmärrys on hieman suurempi niiden vastaajien keskuudessa, jotka mainitsevat sosiaalisen median vaikutuksen (76 % vs. 71 %).
 - Sukupuolen mukaan ei ole eroja.

QB11.4 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat usein sukupuolistereotypioita yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	72	18	10
Sukupuoli			
Mies	71	19	10
Nainen	72	18	10
Ikä			
15-24	73	20	7
25-39	75	18	7
40-54	73	19	8
>=55	69	17	14
Koulutus (loppu)			
<=15	64	16	20
16-19	71	19	10
>=20	76	18	6
Opiskelee edelleen	73	19	8
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	73	19	8
Johtajat	75	18	7
Muut valkoiset kaulukset	75	18	7
Manuaaliset työntekijät	71	21	8
Talohenkilöt	69	21	10
Työttömät	75	16	9
Eläkkeellä	68	16	16
Opiskelijat	74	19	7
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	70	19	11
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	72	18	10
Suuri kaupunki	75	17	8
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	73	18	9
Negatiivinen	73	21	6
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	73	18	9
Ei	71	18	11

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

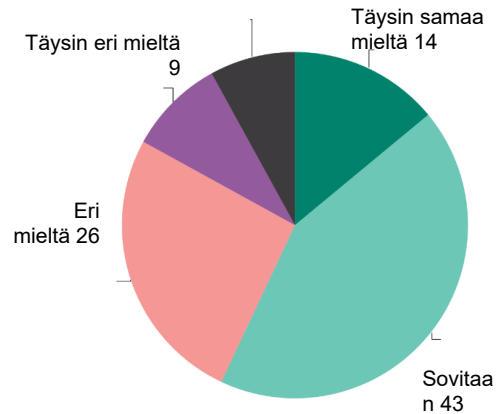
Yli puolet EU:n kansalaisista sanoo, että hoiva- tai palvelualoilla työskentelevät miehet kohtaavat usein sosiaalista leimautumista tai tuomitsemista

Euroopan unionissa 57 prosenttia EU:n kansalaisista on sitä mieltä, että hoiva- tai palvelualoilla työskentelevät miehet kohtaavat usein sosiaalista leimautumista tai tuomitsemista. Heistä 14 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 43 prosenttia on yleensä samaa mieltä.⁵⁸ 35 % on eri mieltä, 8 % ei tiedä.

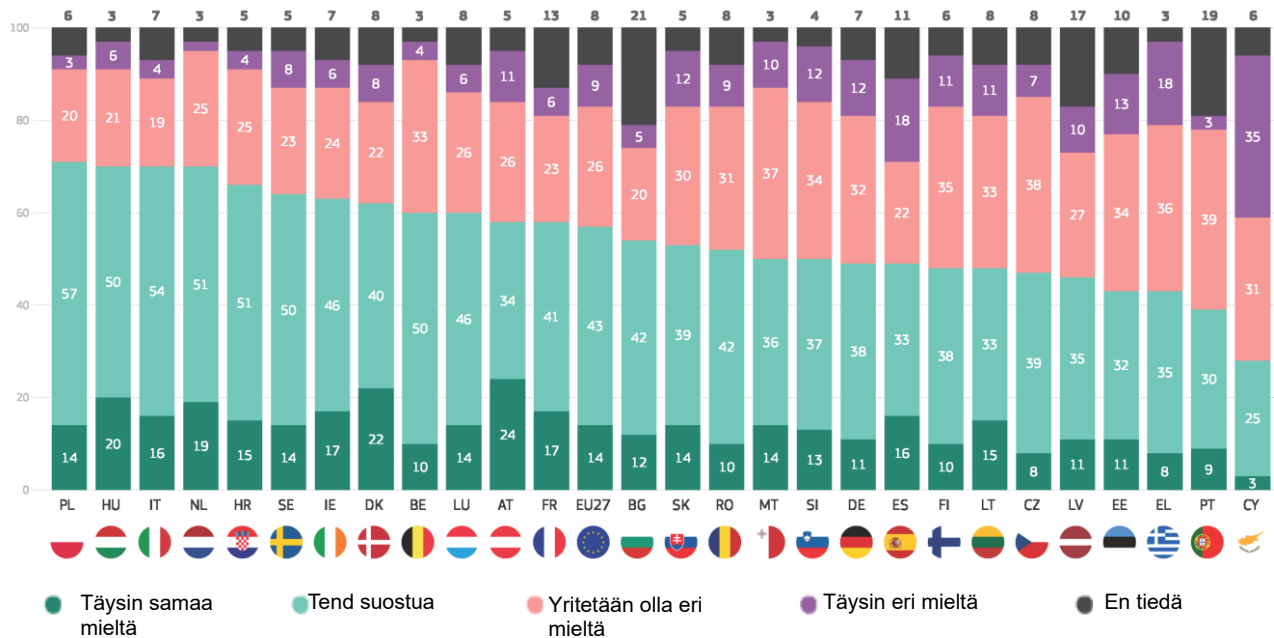
Näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Puolassa (71 %), Unkarissa (70 %) sekä Italiassa ja Alankomaissa (molemmat 70 %). Alhaisimmat osuudet ovat Kyproksella (28 %), Portugalissa (39 %) ja Kreikassa (43 %).

17 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista oli samaa mieltä siitä, että hoiva- tai palvelutehtävissä toimivat miehet joutuvat usein leimautumaan.

QB11.5. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Hoitoon tai palveluun liittyvillä ammatillisen koulutuksen aloilla työskentelevät miehet kohtaavat usein sosiaalista leimautumista tai tuomitsemista. (EU27) (%)

QB11.5. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Hoitoon tai palveluun liittyvillä ammatillisen koulutuksen aloilla työskentelevät miehet kohtaavat usein sosiaalista leimautumista tai tuomitsemista. (%)

⁵⁸ QB11.5. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Hoitoon tai palveluihin liittyvillä ammatillisen koulutuksen aloilla työskentelevät miehet kohtaavat usein sosiaalista leimautumista tai tuomitsemista.

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Se, missä määrin vastaajat ovat yhtä mieltä siitä, että hoiva- tai palvelutehtävissä olevat miehet kohtaavat usein leimautumista, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti.

- Ikäryhmittäin tarkasteltuna 15-24-vuotiaiden vastaajien osuus pienenee 63 prosentista 55-vuotiaiden ja sitä vanhempien vastaajien 53 prosenttiin.
- Sosio-ammattillisten luokkien välillä on joitakin eroja. Vaikka 63 prosenttia muista toimihenkilöistä ja opiskelijoista on samaa mieltä siitä, että hoivatehtävissä olevat miehet voivat kohdata leimautumista, tämä luku laskee 53 prosenttiin eläkkeellä olevien vastaajien keskuudessa.
- Koulutuksen päättyessä 15-vuotiaana tai sitä nuorempana opintonsa päättäneiden vastaajien mielestä on epätodennäköisempää, että hoito- tai palvelualaan liittyvillä ammatillisen koulutuksen aloilla työskentelevät miehet kokevat sosiaalista leimautumista (51 %) kuin 16-19-vuotiaana tai yli 20-vuotiaana päättäneet (57–58 %). Niiden joukossa, jotka vielä opiskelevat, tämä näkemys on 63%.
- Ammatillisen koulutuksen valintaan vaikuttavien tekijöiden osalta erot ovat vähäisiä. Tämä näkemys on hieman yleisempi niiden vastaajien keskuudessa, jotka mainitsevat sosiaalisen median vaikutuksen (64 % vs. 56 %).
- Sukupuolen tai aiemman ammatillisen koulutuksen kokemuksen perusteella ei ole eroja.

QB11.5 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Hoitoon tai palveluihin liittyvillä ammatillisen peruskoulutuksen aloilla työskentelevät miehet kohtaavat usein sosiaalista leimautumista tai tuomitsemista (%-EU)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	57	35	8
Sukupuoli			
Mies	57	35	8
Nainen	57	34	9
Ikä			
15-24	63	29	8
25-39	61	34	5
40-54	58	35	7
>=55	53	36	11
Koulutus (loppu)			
<=15	51	33	16
16-19	57	35	8
>=20	58	36	6
Opiskelee edelleen	63	27	10
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	54	38	8
Johtajat	57	36	7
Muut valkoiset kaulukset	63	31	6
Manuaaliset työntekijät	58	35	7
Talohenkilöt	55	38	7
Työttömät	54	38	8
Eläkkeellä	53	35	12
Opiskelijat	63	30	7
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	55	36	9
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	58	34	8
Suuri kaupunki	58	34	8
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	59	35	6
Negatiivinen	58	35	7
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	58	35	7
Ei	56	34	10

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

3. Tulevat haasteet

Yli puolet EU:n kansalaisista katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkintoihin liittyvät työpaikat ovat vaarassa joutua automaation korvaamiksi.

Euroopan unionissa 56 prosenttia EU:n kansalaisista on sitä mieltä, että ammatillisen koulutuksen tutkintoihin liittyvät työpaikat ovat vaarassa joutua automaation korvaamiksi. Näistä 13 prosenttia on vahvasti samaa mieltä ja 43 prosenttia on samaa mieltä.⁵⁹ Yli kolmannes vastaajista (35 prosenttia) on eri mieltä, kun taas 9 prosenttia ei tiedä.

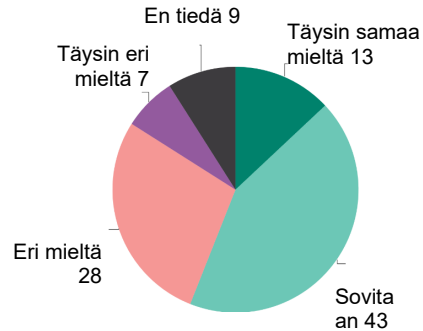
Vertailun vuoksi voidaan todeta, että vuonna 2024 toteutetussa tekoälyä ja työn tulevaisuutta koskevassa erityiseurobarometrissa havaittiin, että 66 prosenttia ihmisistä usko, että robottien ja tekoälyn vuoksi katoaisi enemmän työpaikkoja kuin syntyisi.⁶⁰ Tässä tutkimuksessa kirjattu 56 prosenttia on huomattavasti alhaisempi, mikä saattaa viitata siihen, että ammatillisia väyliä koskevat pelot ovat osa laajempaa yhteiskunnallista ahdistusta eivätkä erityistä arviota ammatillisen koulutuksen tulevaisuudesta.

23 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista oli sitä mieltä, että ammatillisen koulutuksen työpaikat ovat vaarassa korvautua automaatiolla.

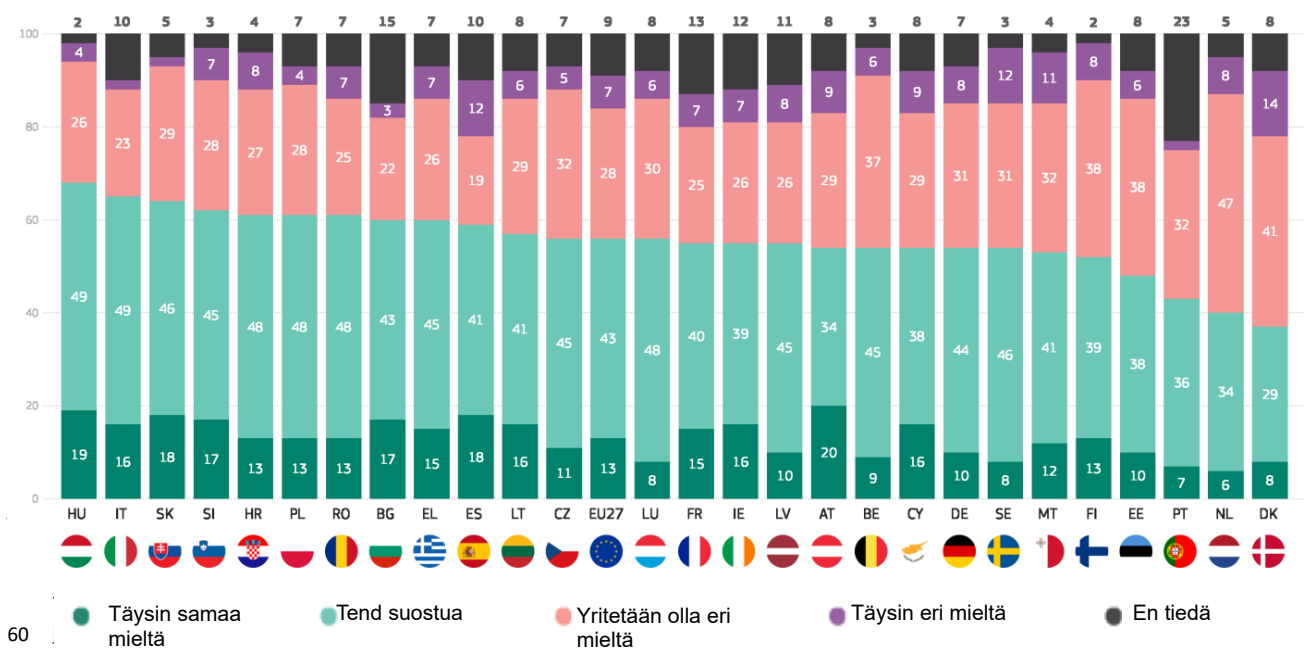
Näkemykset vaihtelevat jäsenvaltioittain. Eniten sopimuksia tehtiin Unkarissa (68 %), Italiassa (65 %) ja

Slovakiassa (64 %). Alhaisimmat osuudet ovat Tanskassa (37 %), Alankomaissa (40 %) ja Portugalissa (43 %).

QB8.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen koulutuksen tutkintoihin liittyvät työpaikat ovat vaarassa korvautua automaatiolla.

QB8.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatillisen koulutuksen tutkintoihin liittyvät työpaikat ovat vaarassa korvautua automaatiolla. (%)

IV. Ammatilliseen koulutukseen osallistumisen esteet

Se, missä määrin vastaajat uskovat, että ammatilliseen koulutukseen liittyvät työpaikat korvataan automaatiolla, vaihtelee sosiodemografisten ja asennetekijöiden mukaan seuraavasti.

- Sosiaalis-ammattillisten ryhmien välillä on joitakin eroja: 60 prosenttia työttömistä vastaajista ja 59 prosenttia eläkkeellä olevista vastaajista uskoo, että ammatilliseen koulutukseen liittyviin työpaikkoihin liittyy automaattioriski, kun vastaava osuus johtajista on 52 prosenttia.
- Tähän näkemykseen yhtyy koulutuksen päättyessä ikäryhmittäin 60 prosenttia 16-19-vuotiaista koulutuksen päättäneistä vastaajista, kun vielä opiskelevien osuus oli 57 prosenttia ja 15 vuotta täyttäneiden tai sitä nuorempien vastaava osuus 56 prosenttia. Tämä luku on alhaisin 20 vuotta täyttäneillä (54 %).
- 15-24-vuotiaat vastaajat uskovat ikäryhmittäin todennäköisimmin, että automaatio uhkaa ammatillisen koulutuksen työpaikkoja (60 prosenttia), kun 25-39-vuotiaista vastaava osuus on 55 prosenttia, 40-54-vuotiaista 56 prosenttia ja 55-vuotiaista ja sitä vanhemmista 57 prosenttia.
- Tämä näkemys on yleisempi vastaajien keskuudessa, jotka uskovat, että nuoret saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista (62 prosenttia verrattuna 51 prosenttiin niiden keskuudessa, jotka ovat eri mieltä).
- Ne, jotka näkevät ammatillisen koulutuksen myönteisessä valossa, uskovat todennäköisemmin, että ammatillisen koulutuksen työpaikkoihin kohdistuu automaattioriski (60 prosenttia verrattuna 52 prosenttiin niistä, jotka ilmoittavat kielteisistä näkemyksistä).
- Vastaajat, jotka uskovat ammatillisen koulutuksen tutkintojen johtavan yhteiskunnassa arvostettuihin työpaikkoihin, ovat todennäköisemmin samaa mieltä (61 %) kuin ne, jotka eivät ole samaa mieltä (54 %).
- Vastaajat, jotka ammatillisen koulutuksen valinnassa vetoavat tarpeeseen ansaita rahaa mahdollisimman pian, ovat hieman epätodennäköisemmin samaa mieltä siitä, että ammatillisen koulutuksen työpaikkoihin kohdistuu automaattioriski (55 % vs. 59 %).
- Sukupuolen mukaan ei ole eroja.

QB8.1 Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ammatilliseen peruskoulutukseen liittyvät työpaikat ovat vaarassa korvautua automaatiolla (% EU:sta)

	"Hyväksytty" yhteensä	Erimielisyydet yhteensä	En tiedä
EU27	56	35	9
Sukupuoli			
Mies	56	36	8
Nainen	58	33	9
Ikä			
15-24	60	33	7
25-39	55	38	7
40-54	56	37	7
>=55	57	32	11
Koulutus (loppu)			
<=15	56	27	17
16-19	60	32	8
>=20	54	40	6
Opiskelee edelleen	57	34	9
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäiset ammatinharjoittajat	55	38	7
Johtajat	52	41	7
Muut valkoiset kaulukset	58	36	6
Manuaaliset työntekijät	57	35	8
Talohenkilöt	54	34	12
Työttömät	60	31	9
Eläkkeellä	59	29	12
Opiskelijat	58	35	7
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutualue tai kylä	56	35	9
Pieni tai keskikokoinen kaupunki	57	35	8
Suuri kaupunki	57	34	9
Käsitys ammatillisesta peruskoulutuksesta (MAA)			
Myönteinen	60	33	7
Negatiivinen	52	41	7
Oletko koskaan osallistunut ammatilliseen peruskoulutukseen (ylempi keskiaste)			
Kyllä	59	35	6
Ei	55	34	11

Päätelmä

Tämä erityiseurobarometri osoittaa, että eurooppalaiset yleisesti ottaen tunnustavat ammatillisen peruskoulutuksen korkealaatuiset ja hyödylliset tulokset, vaikka vanhentuneet käsitykset ja stereotypiat jatkuvat. Ammatillinen koulutus nähdään myönteisessä valossa: laadukas oppiminen, pätevät opettajat, nykyaikainen infrastruktuuri ja vahvat yhteydet suuren kysynnän työpaikkoihin. Se on eurooppalaisten nuorille yleisimmin suosittelema koulutusväylä. Samaan aikaan yleissivistävä koulutus nauttii yhä suurempaa yhteiskunnallista arvostusta, ja ammatilliseen koulutukseen osallistuminen on edelleen epätasaista sekä jäsenvaltioiden että sukupolvien välillä.

Ammatillisen koulutuksen hyödyntämätön potentiaali: vahvat tulokset, vanhentuneet käsitykset

Eurooppalaiset arvostavat selvästi ammatillisen koulutuksen käytännön vahvuuksia. Kaksi kolmesta kansalaisesta on sitä mieltä, että ammatillisella koulutuksella on myönteinen imago heidän maassaan ja että suurin osa heistä on lähes kaikissa jäsenvaltioissa. Infrastruktuuri ja henkilöstö ovat myös hyvin arvostettuja, sillä 78 prosenttia vastaajista on sitä mieltä, että ammatillinen koulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin tiloihin, ja 79 prosenttia on sitä mieltä, että opettajat ja kouluttajat ovat päteviä. Kaiken kaikkiaan 73 prosenttia on vakuuttunut siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa laadukasta oppimista.

Ammatillinen koulutus tunnustetaan laadukkaaksi koulutusväyläksi

Vastaajat kannattavat johdonmukaisesti ammatillisen koulutuksen tarjonnan laatua kaikkialla Euroopassa. Käsitykset opettajien osaamisesta, oppimisen laadusta ja nykyaikaisesta infrastruktuurista edistävät laajaa käsitystä siitä, että ammatillinen koulutus tarjoaa vankan koulutusperustan. Varhainen työmarkkinoille pääsy on monille oppijoille vahva motiivi: yli puolet eurooppalaisista (53 prosenttia) mainitsee tarpeen tai halun ansaita rahaa nopeasti, mikä on yleisimmin mainittu tekijä 24 jäsenvaltiossa, ja yli puolella itsenäisistä ammatinharjoittajista on ammattipätevyys.

Ammatillinen koulutus tarjoaa taitoja hyvin palkattuihin työpaikkoihin, joilla on suuri kysyntä

Eurooppalaiset uskovat laajalti, että ammatillinen koulutus tarjoaa opiskelijoille työhön liittyviä teknisiä taitoja (85 %), jotka johtavat suuren kysynnän työpaikkoihin (82 %). Kaksi kolmasosaa vastaajista on sitä mieltä, että nämä työpaikat ovat hyvin palkattuja. Yksi viidestä vastaajasta (21 %) mainitsi myös yrittäjyyteen liittyvät pyrkimykset syynä ammatillisen koulutuksen valintaan ja korosti sen roolia itsenäisen ammatinharjoittamisen ja yrittäjyyden tukemisessa.

Eurooppalaiset suosittelevat ammatillista koulutusta nuorille

Ammatillisen koulutuksen vahvuudet näkyvät konkreettisina suosituksina. Puolet eurooppalaisista (50 %) suosittelee toisen asteen ammatillista koulutusta nuorille, jotka valitsevat toisen asteen koulutusväyliä, mikä tekee siitä yleisimmin suositellun vaihtoehdon kaikkialla EU:ssa. Korkea-asteen koulutuksessa 52 prosenttia suosittelisi korkea-asteen ammatillista koulutusta, kun taas 35 prosenttia suosittelisi korkea-asteen akateemista koulutusta. Sukupolvien välinen kuilu on kuitenkin olemassa, sillä 25–54-vuotiaat suosittelevat yleissivistävää toisen asteen koulutusta huomattavasti todennäköisemmin (53 %) kuin 55-vuotiaat ja sitä vanhemmat vastaajat (33 %), mikä osoittaa, että mielipide on kääntynyt silmiinpistävästi suuntaan eri sukupolvien välillä.

Pysyvä kuva-aukko on edelleen

Näistä vahvuuksista huolimatta ammatillisen koulutuksen käsityksissä on merkittäviä eroja. Kolme neljäsosaa eurooppalaisista sanoo, että toisen asteen yleissivistävällä koulutuksella on myönteisempi kuva heidän maassaan, ja yli kahdeksan kymmenestä sanoo, että korkeasti koulutettuja opiskelijoita kannustetaan järjestelmällisesti yleissivistävään koulutukseen. Useimpien vastaajien mielestä yleissivistävään koulutukseen on kuitenkin helpompi päästä kuin ammatilliseen koulutukseen (52 prosenttia vs. 36 prosenttia), mikä viittaa siihen, että kansalaisten käsitykset ovat paradoksaalisia. Ammatilliseen koulutukseen osallistuminen vaihtelee suuresti Euroopan unionissa Kreikan 21 prosentista Slovenian 68 prosenttiin, mikä osoittaa, että jäsenvaltioiden keskiasteen koulutuksen järjestämisessä on suuria rakenteellisia ja kulttuurisia eroja. Mailla, joissa on vakiintuneet kaksoiskoulutusjärjestelmät, on erilaisia tuloksia, jotka haastavat yksinkertaiset oletukset institutionaalisesta suunnittelusta. Saksassa (82 % myönteisistä näkemyksistä, 63 % osallistumisesta) ammatillisen koulutuksen laatu on erittäin arvostettua, ja kansalaiset luottavat vahvasti ammatilliseen koulutukseen. Kaksoisjärjestelmämalli ei kuitenkaan takaa yhtä myönteisiä käsityksiä: Alankomaissa ammatillisen koulutuksen kokonaiskuva on vähiten myönteinen EU:ssa (44 prosenttia), vaikka maassa on pitkät perinteet yhdistää työpaikalla tapahtuva oppiminen luokahuoneopetukseen. Tanskassa on jälleen yksi malli: laatukäsitykset ovat vahvat, mutta selvästi suuri osa vastaajista (42 %) katsoo, että suositukset riippuvat yksilöllisistä olosuhteista, mikä viittaa yksilöllisempään ja vähemmän kategoriseen lähestymistapaan koulutuspolkujen valinnassa. Nämä kaksijakoisen

Päätelmä

järjestelmän maiden väliset erot osoittavat, että institutionaaliset rakenteet eivät yksin määritä kansalaisten näkemyksiä ja että näkemyksiä muovaa laajempi joukko tekijöitä, joihin voivat kuulua kulttuuriset asenteet, työmarkkinaolosuhteet, viestintäkäytännöt ja työmarkkinaosapuolten rooli.

Väärinkäsitykset ja sukupuolistereotyyptit voivat rajoittaa ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta

Puolet eurooppalaisista katsoo, että ammatillisen koulutuksen ohjelmissa ei kiinnitetä riittävästi huomiota perustaitoihin, kuten lukutaitoon tai digitaaliseen lukutaitoon, ja vastaava osuus katsoo, että monialaisia taitoja, kuten viestintää ja kriittistä ajattelua, ei käsitellä riittävästi. Erot niiden vastaajien välillä, joilla on tai ei ole kokemusta ammatillisesta koulutuksesta, ovat pieniä: 53 prosenttia vastaajista oli perustaidoissa 48 prosenttia ja 53 prosenttia monialaisissa taidoissa 50 prosenttia vastaajista. Tämä malli viittaa siihen, että ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmassa on havaittu taustalla oleva kuilu.

Koska tutkimuksessa ei verrattu ammatillista koulutusta yleissivistävään koulutukseen, nämä näkemykset saattavat kuvastaa laajempaa huolta näistä taidoista ja ammatilliseen koulutukseen usein kohdistuvia korkeampia odotuksia. Nämä näkemykset tukevat voimakkaasti ammatillisen koulutuksen tarjoamaa teknistä erityisosaamista (85 %) ja laadukasta oppimista (73 %). Sukupuolten tasapuolinen edustus on myös edelleen haaste: 55 prosenttia katsoo, että STEM-aloihin liittyvät ammatillisen koulutuksen alat soveltuvat paremmin miehille ja että jäsenvaltioiden välillä on suuria eroja. Monet vastaajat uskovat, että teknisistä aiheista kiinnostuneet naiset ohjataan usein yleissivistävään koulutukseen ja että STEM-aineisiin liittyvillä ammatillisen koulutuksen aloilla työskenteleviä naisia kannustetaan vain vähän. Samaan aikaan miesten, jotka eivät ole korkeasti menestyviä, uskotaan kohtaavan painetta valita ammatillinen koulutus.

Ammatillisen koulutuksen arvostuksen ja yhteiskunnallisen aseman vähäinen merkitys (joka mainitaan vain 16 prosentissa koulutuksen valintaan vaikuttavista tekijöistä) viittaa siihen, että suuren yleisön tietoisuutta ammatillisen koulutuksen arvosta ja sosiaalisesta panoksesta voidaan lisätä huomattavasti.

Yrittäjyys ja itsenäinen ammatinharjoittaminen ammatillisessa koulutuksessa

Yrittäjyysmotivaatiot ovat tärkeä tekijä koulutuksen valinnassa. Yksi viidestä vastaajasta (21 %) pitää halua ryhtyä itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi tai perustaa yrityksen pääasiallisena syynä ammatillisen koulutuksen

valintaan, ja yli puolella EU:n itsenäisistä ammatinharjoittajista on ammatillisen koulutuksen tutkinto. Nämä havainnot korostavat ammatillisen koulutuksen roolia erilaisten urapolkujen mahdollistamisessa ja Euroopan yrittäjyysympäristön tukemisessa.

Tuleva ammatillisen koulutuksen strategia tarjoaa oikea-aikaisen mahdollisuuden

Tutkimuksen aikana syntyy sukupolvimalli. Nuoremmat vastaajat ovat yleensä vanhempia sukupolvia tietoisempia ammatillisen koulutuksen esteistä ja vinoumista. Samaan aikaan tietoisuus ammatilliseen koulutukseen osallistumisen vähenemisestä ja akateemisten väylien paremmista mieltymyksistä osuu samaan aikaan. Ammatilliseen koulutukseen osallistuvien 15–24-vuotiaiden osuus on 46 prosenttia, kun 25–54-vuotiaiden osuus on 52–53 prosenttia. Tämä nuorin ryhmä on vanhempia vastaajia taipuvaisempi suosittelemaan toisen asteen yleissivistävää koulutusta. Tämä viittaa siihen, että korkeampi koulutustaso korreloi sekä ammatillisen koulutuksen puutteiden paremman tiedostamisen että akateemisten väylien vahvemman suosimisen kanssa. Tällä mallilla on merkittäviä vaikutuksia korkeasti koulutetun väestön ammatillisen koulutuksen tulevaan vetovoimaan.

Näiden näkemysten lisäksi 56 prosenttia eurooppalaisista katsoo, että ammatillisen koulutuksen tutkintoihin liittyvät työpaikat ovat vaarassa joutua automaation korvaamiksi. Tämä koskee myös sitä, että tunnustetaan laajalti, että ammatillisen koulutuksen tutkimukset johtavat tällä hetkellä erittäin kysytyihin työpaikkoihin (kuten 82 prosenttia uskoo). Laajemmat tutkimustulokset vahvistavat tämän: Tekoälyä ja työn tulevaisuutta koskevassa erityiseurobarometrissa (2024) todettiin, että 66 prosenttia eurooppalaisista ilmaisi huolensa työpaikkojen menetyksistä koko taloudessa, mikä viittaa siihen, että automaatioahdistus ulottuu paljon ammatillisia väyliä pidemmälle.

Tulokset näyttävät viittaavan siihen, että ammatillisen koulutuksen haasteena ei ole sen tuloksellisuus tai merkityksellisyys vaan se, miten se koetaan. Tuleva ammatillisen koulutuksen strategia tarjoaa näin ollen oikea-aikaisen tilaisuuden vahvistaa imagoaan ensisijaiseksi vaihtoehdoksi monille muille eurooppalaisille, tiedottaa tehokkaammin sen tarjoamasta korkealaatuisesta koulutuksesta ja osaamisesta sekä puuttua stereotyyppioihin ja ennakkoluuloihin, jotka vaikuttavat edelleen reittivalintoihin ja kaventavat kohderyhmää.

Huomautukset

(Ohjattu sivulta Pierre Dieumegard)

(IV 1) Värit on käännetty piirakkakaavion ja pylväskaavion väliin maittain. On sääli, ettei koko mietinnössä säilytetä johdonmukaisia graafisia konventioita.

Kuten hyvin usein, maiden väliset erot ovat suurempia kuin sosiaalisten ryhmien väliset erot (sukupuoli, ikä, koulutustaso jne.). Tässä kertomuksessa on usein lauseita, kuten ”sukupuolen mukaiset erot ovat vähäisiä” tai ”sukupuolen mukaisessa käsityksessä ei ole eroja”. Tätä samankaltaisuutta on syytä korostaa sukupuolten välisissä vastauksissa.

Tekniset eritelmät

Verian Belgium toteutti 6.–30. marraskuuta 2025 Eurobarometri-tutkimuksen aallon 104,2 Euroopan komission viestinnän pääosaston ”Public Opinion & Citizen Engagement” -yksikön pyynnöstä.

Aloite 104,2 kattaa Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansallisuuksien väestön, joka asuu kussakin 27 jäsenvaltiossa ja on vähintään 15-vuotias.

Kaikissa maissa sovellettava perusotosmalli on osoitettu monivaiheinen satunnaisotanta (todennäköisyys). Kussakin maassa otoskehys osoitetaan ensin NUTS-alueittain ja kullakin alueella kaupunkirakenteen mukaan (DEGURBA). Kussakin ositteessa valittujen otospisteiden määrä kuvastaa ositteen perusjoukkoa 15+. Toisessa vaiheessa otantapistet poimittiin todennäköisyydellä, joka oli verrannollinen niiden 0+ populaation kokoon kustakin ositteesta. Otokset edustavat näin ollen Eurostatin NUTS II -tason (tai vastaavan) mukaisesti tarkasteltujen maiden koko aluetta ja kunkin maan asukasluvun jakautumista suurkaupunki-, kaupunki- ja maaseutualueittain.⁶¹

Kussakin valitussa näytteenottopaikassa otettiin satunnaisesti lähtökoordinaatti ja käytettiin käänteistä geokoodaustyökalua koordinaattia lähinnä olevan osoitteen tunnistamiseksi. Tämä osoite oli satunnaisen kävelyn aloitusosoite. Muut osoitteet (joka yhdeksäs osoite) valittiin tavanomaisella ”satunnaisreitillä” alkuperäisestä osoitteesta. Jokaisesta kotitaloudesta vastaaja arvottiin sattumanvaraisesti. Satunnaisotantaan sovellettava lähestymistapa riippui kotitalouden koosta. Esimerkiksi kotitalouksissa, joissa on kaksi yli 15-jäsenistä, käsikirjoitusta käytettiin joko tiedonantajan (seulontakyselyyn vastanneen henkilön) tai muun kotitalouden tukikelpoisen jäsenen valitsemiseen. Kotitalouksissa, joissa on kolme yli 15-jäsenistä, käsikirjoitusta käytettiin joko tiedonantajan (1/3 ajasta) tai kahden muun kotitalouden tukikelpoisen jäsenen (2/3 ajasta) valitsemiseen. Kun kaksi muuta jäsentä valittiin, haastattelijaa kehoitettiin pyytämään joko nuorinta tai vanhinta. Käsikirjoitus antaisi satunnaisesti valinnan nuorimmalle tai vanhimmalle yhtä suurella todennäköisyydellä. Tämä prosessi jatkuu neljällä yli 15-vuotiaalla kotitalouden jäsenellä, jotka pyytävät satunnaisesti nuorimpia, toiseksi nuorimpia ja vanhimpia. Kotitalouksissa, joissa on viisi 15+ jäsentä, palaamme viimeiseen syntymäpäiväsääntöön.

Jos taloudessa ei otettu yhteyttä keneenkään tai jos valittu vastaaja ei ollut käytettävissä (kiireellinen), haastattelija kävi samassa taloudessa uudelleen enintään kolme kertaa (yhteensä neljä yhteydenottoyritystä). Haastattelijat eivät koskaan ilmoita, että tutkimus tehdään etukäteen Euroopan komission puolesta. ne voivat pyynnöstä antaa nämä tiedot, kun tutkimus on saatu päätökseen.

Rekrytointivaihe oli hieman erilainen Alankomaissa, Suomessa ja Ruotsissa. Kahdessa jälkimmäisessä maassa osoite- tai väestörekisteristä valittiin otos kunkin otantapaikan osoitteista (Suomessa valintaa ei tehdä kaikissa otantapaikoissa, mutta joissakin maissa vastausasteen odotetaan paranevan). Osoitteiden valinta tehtiin sattumanvaraisesti. Tämän jälkeen kotitalouksiin otettiin yhteyttä puhelimitse ja heidät rekrytoitiin osallistumaan kyselyyn. Alankomaissa käytetään kaksirunkoista RDD-otosta (matka- ja lankapuhelinnumerot), koska saatavilla ei ole kattavaa väestörekisteriä, jossa olisi puhelinnumerot. Molempien kehysten numerot valitaan satunnaisesti siten, että jokainen numero saa yhtä suuren todennäköisyyden valinnalle. Toisin kuin Ruotsi ja Suomi, otos on klusteroimaton.

61 Kaupunkien maaseutuluokitus DEGURBAn perusteella (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus

Tekniset eritelmät

(laitokset)

	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+	PROPORTION EU27
BE	Belgium	MCM Belgium	1,021	06-11-2025	24-11-2025	9,892,796	2.6%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,046	06-11-2025	26-11-2025	5,534,456	1.4%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,064	06-11-2025	24-11-2025	9,172,797	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Verian)	1,016	06-11-2025	30-11-2025	5,022,981	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Verian)	1,527	07-11-2025	26-11-2025	71,818,299	18.7%
EE	Estonia	B&B Research OÜ	1,006	06-11-2025	26-11-2025	1,154,359	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,006	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Verian)	1,011	06-11-2025	25-11-2025	42,189,318	11.0%
FR	France	MCM France	1,004	06-11-2025	26-11-2025	56,855,864	14.8%
HR	Croatia	Hendal	1,003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,031	06-11-2025	28-11-2025	51,784,963	13.5%
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR Market Research	501	06-11-2025	27-11-2025	818,909	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,004	06-11-2025	27-11-2025	1,579,066	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,023	06-11-2025	24-11-2025	2,467,008	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,026	07-11-2025	24-11-2025	8,199,448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	502	06-11-2025	24-11-2025	493,961	0.1%
NL	Netherlands	MCM Netherlands	1,010	06-11-2025	25-11-2025	15,228,902	4.0%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,003	08-11-2025	25-11-2025	7,842,929	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,016	07-11-2025	26-11-2025	31,082,980	8.1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,037	07-11-2025	26-11-2025	9,275,958	2.4%
RO	Romania	CSOP SRL	1,041	06-11-2025	26-11-2025	16,034,437	4.2%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,003	06-11-2025	24-11-2025	4,557,290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,001	06-11-2025	27-11-2025	4,771,619	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Verian)	1,031	06-11-2025	26-11-2025	8,748,126	2.3%
TOTAL EU27			26,453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,764	100%

* It should be noted that the total percentage shown in this table may exceed 100% due to rounding.

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
Tekniset eritelmät

Vastausprosentit

Kunkin maan osalta verrataan kyselyyn saatua otosta universumiin (eli maan kokonaisväestöön). Painoja käytetään vastaamaan universumiin vastaavaa otosta sukupuolen, iän, alueen ja kaupungistumisasteen mukaan. Eurooppalaisia arvioita (eli EU:n keskiarvoa) mukautetaan yksittäisten maiden painotuksiin ja painotetaan niitä ylös- tai alaspäin, jotta ne kuvastaisivat yli 15-vuotiaiden osuutta yli 15-vuotiaiden EU:n väestöstä.

Vastausprosentit lasketaan jakamalla täydellisten haastattelujen kokonaismäärä kaikkien tarkastettujen osoitteiden lukumäärällä lukuun ottamatta osoitteita, jotka eivät ole tukikelpoisia, mutta mukaan lukien osoitteet, joiden tukikelpoisuus ei ole tiedossa. Eurobarometri-tutkimuksen aallon 104.2 osalta Verian Belgian laskemat EU27-maiden vastausprosentit ovat seuraavat:

	Maat	CAPI- vastuumaksut
BE	Belgia	53.9%
BG	Bulgaria	43.7%
CZ	Tšekki	63.0%
DK	Tanska	52.1%
DE	Saksa	31.8%
EE	Viro	57.0%
IE	Irlanti	56.9%
EL	Kreikka	32.9%
ES	Espanja	36.3%
FR	Ranska	37.7%
HR	Kroatia	47.0%
IT	Italia	31.2%
CY	Kyproksen tasavalta	77.4%
LV	Latvia	63.5%
LT	Liettua	45.2%
LU	Luxemburg	26.4%
HU	Unkari	65.4%
MT	Malta	86.6%
NL	Alankomaat	89.9%
AT	Itävalta	45.8%
PL	Puola	50.1%
PT	Portugali	48.7%
RO	Romania	49.0%
SI	Slovenia	49.3%
SK	Slovakia	51.6%
FI	Suomi	31.7%
SE	Ruotsi	80.8%

CAPI: Tietokoneavusteinen henkilökohtainen
haastattelu

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
Tekniset eritelmät

Haastattelutila maittain

Haastattelut toteutettiin kasvokkain joko fyysisesti kodeissa tai videoyhteyden välityksellä asianmukaisella kansallisella kielellä. Etävideohaastatteluja ("online face-to-face" eli CAVI, Computer Assisted Video Interviewing) tehtiin vain Kyproksen tasavallassa, Tanskassa, Maltalla, Alankomaissa, Suomessa ja Ruotsissa.

	COUNTRIES	N° OF CAPI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,021		1,021
BG	Bulgaria	1,046		1,046
CZ	Czechia	1,064		1,064
DK	Denmark	703	313	1,016
DE	Germany	1,527		1,527
EE	Estonia	1,006		1,006
IE	Ireland	1,006		1,006
EL	Greece	1,007		1,007
ES	Spain	1,011		1,011
FR	France	1,004		1,004
HR	Croatia	1,003		1,003
IT	Italy	1,031		1,031
CY	Rep. Of Cyprus	441	60	501
LV	Latvia	1,004		1,004
LT	Lithuania	1,023		1,023
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,026		1,026
MT	Malta	325	177	502
NL	Netherlands	824	186	1,010
AT	Austria	1,003		1,003
PL	Poland	1,016		1,016
PT	Portugal	1,037		1,037
RO	Romania	1,041		1,041
SI	Slovenia	1,005		1,005
SK	Slovakia	1,003		1,003
FI	Finland	703	298	1,001
SE	Sweden	711	320	1,031
	TOTAL EU27	25,099	1,354	26,453

CAPI : Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Virhemarginaalit

Lukijoita muistutetaan siitä, että tutkimustulokset ovat arvioita, joiden tarkkuus, kun kaikki on yhtä suuri, perustuu otoskokoan ja havaittuun prosenttiosuuteen. Noin 1 000 haastattelun otoksilla todelliset prosenttiosuudet vaihtelevat seuraavien luotettavuusrajojen sisällä:

<u>Otantaprosessista johtuvat tilastolliset liikkumavarat</u>											
(95 %:n luottamustasolla)											
eri otoskoot ovat riveissä						erilaiset havaitut tulokset ovat sarakkeissa					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N = 1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N = 1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N = 3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N = 3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N = 5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N = 5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N = 9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N = 9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N = 15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Kyselylomake

QB1) Oletko koskaan aiemmin tai tällä hetkellä suorittanut toisen asteen ammatillista peruskoulutusta?

(Lue vain yksi vastaus)

- 1 Täysin samaa mieltä
- 2. Sovitaan
- 3 Yritetään olla eri mieltä
- 4 Täysin eri mieltä
- 999 En tiedä

QB2) Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelisit nuorille, jotka päättävät nyt toisen asteen koulutuksesta? (READ OUT – vain yksi vastaus)

- 1 Ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutus
- 2 Ammatillinen keskiasteen koulutus
- 3 Riippuu (SPONTANEOUS)
- 999 En tiedä

QB3) Mitä seuraavista koulutusväylistä suosittelisit toisen asteen tutkinnon suorittaneelle nuorelle? (READ OUT – vain yksi vastaus)

- 1 Korkea-asteen akateeminen koulutus
- 2 Ammatillinen korkea-asteen koulutus
- 3 Riippuu (SPONTANEOUS)
- 999 En tiedä

QB4) Mitkä ovat mielestäsi tärkeimmät tekijät, jotka vaikuttavat siihen, että nuoret valitsevat nykyään ammatillisen koulutuksen yleissivistävän koulutuksen sijaan? (VAIHTOLUETTELO ULKOPUOLELLA. 3 RESPONSES MAHDOLLISUUS-RANDOMISE)

- 1 Opettajien tai koulujen ohjaajien ohjeet
- 2 Neuvoja vanhemmilta tai muilta perheenjäseniltä
- 3 Tarve tai halu saada työtä ja ansaita rahaa mahdollisimman pian
- 4 Yrittäjäksi tai itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ryhtyminen
- 5 Huono koulumenestys tai arvosanat
- 6 Tehdä sitä, mitä useimmat ihmiset heidän ympärillään tekevät (esim. ystävät, luokkatoverit tai muut heidän alueellaan)
- 7 Sosiaalisen median tai verkkosisällön vaikutus
- 8 Ammatillisen koulutuspolun arvovalta tai yhteiskunnallinen asema
- 9 Muut (SPONTANEOUS)
- 10 En tiedä

QB5) Voisitko kertoa, missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä: Maassamme toisen

asteen koulutuksensa valitsevat saavat riittävästi tietoa ammatillisen koulutuksen mahdollisuuksista. (Vain yksi vastaus)

- 1 Täysin samaa mieltä
- 2. Sovitaan
- 3 Yritetään olla eri mieltä
- 4 Täysin eri mieltä
- 999 En tiedä

QB6) Mitä mieltä olet aloitteellisesta ammatillisesta koulutuksesta (MAA)? (Vain yksi vastaus)

- 1 Erittäin myönteinen
- 2 Melko myönteinen
- 3 Melko negatiivinen
- 4 Erittäin kielteinen
- 999 En tiedä

QB7) Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: (VAIHTOEHDOT – LUE LISÄYSTIETOJA – KÄYTTÖJÄRJESTELMÄT)

Täysin samaa mieltä

Tend suostua

Yritetään olla eri mieltä

Täysin eri mieltä

En tiedä

Ammatillinen peruskoulutus tarjoaa laadukasta oppimista

1 2 3 4 999

Ammatillinen peruskoulutus tarjoaa pääsyn nykyaikaisiin fyysisiin ja digitaalisiin infrastruktuureihin (tietokoneet, koneet jne.)

1 2 3 4 999

Ammatillisen peruskoulutuksen opettajat ja kouluttajat ovat päteviä

1 2 3 4 999

Henkilöt, jotka suorittavat IVET-ohjelmia, voivat ilmoittautua yliopisto-opintoihin

1 2 3 4 999

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
Kyselylomake

Ammatilliseen peruskoulutukseen opiskelevilla on mahdollisuus opiskella ulkomailla osana opintojaan.

1 2 3 4 999

Ammatillinen peruskoulutus ei tarjoa riittävästi monialaisia taitoja, kuten viestintää tai kriittistä ajattelua

1 2 3 4 999

Ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmissa ei useinkaan opeteta perustaitoja, kuten lukutaitoa tai digitaalista lukutaitoa

1 2 3 4 999

Ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmissa opiskelevat henkilöt oppivat erityisiä teknisiä taitoja, jotka liittyvät suoraan tiettyihin ammatteihin

1 2 3 4 99

QB8) Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: (VAIHTO-LUE ULKOPUOLELLA - yksi vastaus per kohta - RANDOMISE)

Täysin samaa mieltä

Tend suostua

Yritetään olla eri mieltä

Täysin eri mieltä

En tiedä

Ammatilliseen peruskoulutukseen liittyvät työpaikat ovat vaarassa korvautua automaatiolla

1 2 3 4 999

Ammatillinen koulutus johtaa hyvin palkattuihin työpaikkoihin

1 2 3 4 999

Ammatillinen peruskoulutus johtaa työpaikkoihin, joita arvostetaan yhteiskunnassa suuresti

1 2 3 4 999

Ammatillinen peruskoulutus johtaa työpaikkoihin, joilla on suuri kysyntä työmarkkinoilla (MAA)

1 2 3 4 999

Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot johtavat vihreää siirtymää edistäviin työpaikkoihin

1 2 3 4 999

QB9) Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: (VAIHTO-LUE ULKOPUOLELLA - yksi vastaus per kohta - RANDOMISE)

Täysin samaa mieltä

Tend suostua

Yritetään olla eri mieltä

Täysin eri mieltä

En tiedä

Lukiokoulutuksessa tutkintoon opiskeleminen on yleensä helpompaa kuin ammatillisessa peruskoulutuksessa

1 2 3 4 999

Korkeamman akateemisen suorituskyvyn omaavia opiskelijoita kannustetaan usein keskiasteen koulutuksessa yleissivistävään koulutukseen ammatillisen peruskoulutuksen sijaan.

1 2 3 4 999

Keskiasteen yleissivistävässä koulutuksessa (MAA) mielikuva on myönteisempi kuin ammatillisessa peruskoulutuksessa

1 2 3 4 999

Ammatillisen peruskoulutuksen ohjelmat ovat riittävän osallistavia sen varmistamiseksi, että oppijat, jotka saattavat kohdata esteitä tietäntyyppisissä oppimisympäristöissä, saavat tukea, jota he tarvitsevat voidakseen suorittaa ohjelmat loppuun.

1 2 3 4 999

Seuraava kysymys koskee STEM-aineita eli luonnontieteitä, teknologiaa, insinööritieteitä ja matematiikkaa. Tällaisia aloja ovat esimerkiksi rakentaminen, autoteollisuus, valmistusteollisuus ja tieto- ja viestintätekniikka, joihin liittyy teknisiä taitoja, luovuutta ja ongelmanratkaisua.

QB10) Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä:

(VAIHTAA SCREEN-LUE ULKOPUOLELLA - yksi vastaus per komponentti)

Täysin samaa mieltä

Tend suostua

Yritetään olla eri mieltä

Täysin eri mieltä

En tiedä

STEM-aloihin liittyvät alat ammatillisessa peruskoulutuksessa (esim. rakentaminen, autoteollisuus, valmistus, tieto- ja viestintätekniikka) soveltuvat paremmin miehille

1 2 3 4 999

Naiset, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin liittyvistä aloista ammatillisessa peruskoulutuksessa, saattavat saada vähemmän kannustusta perheiltä ja kouluilta kuin miehet, jotka ovat kiinnostuneita STEM-aineisiin liittyvistä aloista.

1 2 3 4 999

Erityiseurobarometri 569 Ammatillisen koulutuksen houkuttelevuus
Kyselylomake

QB11) Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä:

(VAIHTAA SCREEN-LUE ULKOPUOLELLA - yksi vastaus per komponentti)

Täysin samaa mieltä

Tend suostua

Yritetään olla eri mieltä

Täysin eri mieltä

En tiedä

Naisia kannustetaan usein yleissivistävään koulutukseen, vaikka he ilmaisevat kiinnostuksensa teknisiin, käytännönläheisiin aiheisiin

1 2 3 4 999

Miehet, jotka eivät ole korkeasti koulutettuja, kohtaavat enemmän paineita valita ammatillinen koulutus yleissivistävän koulutuksen sijaan kuin naiset

1 2 3 4 999

Opettajat ja opinto-ohjaajat eivät puutu riittävästi sukupuoleen liittyviin ennakkoluuloihin ennen kuin opiskelijat tekevät valintansa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä

1 2 3 4 999

Perheet, ikätoverit ja sosiaalinen media vahvistavat usein sukupuolistereotyyppioita yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen välillä.

1 2 3 4 999

Hoiva- tai palvelualoilla olevat miehet kohtaavat usein sosiaalista stigmaa tai tuomitsemista

1 2 3 4 999